De cōfeſſione vere fidei quā Petrus fecit ꝓ
omnibꝫ. Capitulum primum.

PRima pars
libri h⁹ que
ꝑcedit. nul-
laꝫ de paſſiōe mē-
tionem expſſe fa-
cit. ſcḋa vo pars q̄
hic ſequit᷑. frequē-
ter de paſſione fa-
cit mētōnē. ⁊ totā
cōtinet paſſionē.
et eoꝝ que vltra ſūt ſeriem. Poſt pmiſſa ḡ ve-
nit ihs tāq̄ ſaluator. vbiqꝫ lumen doctrīe ſpar-
gēs: vbiqꝫ perditos q̄rens vbiqꝫ penitentes ſal-
uās: ī ptes et fines ciuitatis q̄ ceſarea philippi
vocabat᷑. ſꝫ nūc paueas dr̄. Philipp⁹ tetrarcha
fr̄ herodis ciuitatē illaꝫ renouauit et amplia-
uit: et extūc eaꝫ ceſareā philippi ī memoriā ſui
noīs. et in honorē tyberij ceſaris (q̄ ei q̄rtaꝫ p-
tem regni dederat) appellauit. Et eſt ſita ī pede
mōtis libani vbi hincinde in decliui latere mō-
tis oriūt᷑ duo fōtes. ior et dan dicti: qui p⁹ mo-
dicū ad radicē et pedē libani ꝯfluētes. efficiūt.
iordanen: qui poſt longos circuitus ingredit᷑
mare galilee. ꝓpe corozaim ciuitatē. Dicit᷑ etiā
ceſarea philippi ad drīaꝫ ceſaree paleſtine. vbi
corneli⁹ centurio dr̄ habitaſſe. Eſt et alia ceſa-
rea metropolis capodocie. q̄ ē ī rgione turcie.
In iſta aūt ciuitate. ſ. ceſarea philippi ⁊ ī ꝯfini-
bus ei⁹. habitabat gentiū ꝑpl's et ido ex hoc q̄
xp̄c miſteriū ſue incarnatōis h̄ reuelare volu-
it. oñdit᷑ q̄ fūdamentū ecclīe in fide gentiū ſit.
Hec em̄ ciuitas eſt fenicis regioīs gētiū et ter-
minus iudee ad ſeptētrionē. ad quā tributum
cenſus capitis deferebat᷑: ꝓ quo ſub ceſare au-
guſto vniuerſis orbis deſcript⁹ dr̄. Cōgruū aūt
fuit vt in loco in q̄ orbis tributū ſoluit. rex re-
gum ⁊ dñs orbis tributū fidei exigēt. qḋ ſolui-
tur de capite aīe. i. de mēte. Et cū eſſꝫ ſol⁹ orās
ī via. interrogauit diſcipulos ſuos. nō q̄ꝛ dubi-
taret vel ignoraret et vt aliq̄d diſcēt: ſꝫ vt eos
veritatē inſtrueret et docēt. et errores hoīm p
rñſionē diſciploꝝ eliminaret. Itē vt eis occa-
ſionē merēdi daret. et nos fideli eoꝝ ꝯfeſſione
ī fide ſolidaēt. It vt fidē illoꝝ p ſeq̄ntes appro-
batōes et pmiſſionē ī ipis forti⁹ cōfirmaret. ac
drīaꝫ aploꝝ ⁊ ꝑploꝝ ꝯfirmādo oñderet. Explo-
raturus aūt fideꝫ diſcipuloꝝ prius vulgi ſniam
inq̄rit. q̄ꝛ ꝯfirmat᷑⁹ eos ī fide. pri⁹ opiniones et
errores alioꝝ a mētibꝫ eorū remouere voluit.
vt de vēitate eos melius infoīaret. Sic doctor
euāgelic⁹ debet errores deſtruere. vt meli⁹ poſſit
veritatē aſtruere. Volens ḡ dñs errores expo-
ni. vt eis expulſis diſcipuli veritatē ꝓferāt: nō
vulgi opinione. ſꝫ ex dñi reuelatione. interro-
gauit eos: dicēs. Quē dicūt hoīes ⁊ t̄be vulga-
res eſſe filiū hoīs. i. v̄ginis: Hoc ſoli xp̄o ꝯueit

adā. n. fuit fili⁹ terre. alij filij hoīm q̄ꝛ ex vtro-
qꝫ gignūt᷑ parētē. ſꝫ ſol⁹ xp̄c fuit fili⁹ vni⁹ hoīs.
q̄ꝛ nō niſi vnū parētēꝫ hūit ī t̄ra ſic vnū ī celo.
Vocat ſe etiā nōſolū filiū dei ſꝫ hoīs rōne hūi-
litatis: qḋ ē ꝯ illos. q̄ ſp volūt ſe a digniori no-
mīare. et maiores ſue parētele (tacitis cetēis)
allegare. Scḋm Hiero. nō dic quē me dicūt eē
hoīes. lꝫ de ſe intelligēt. ne iactātēr de ſe querē
viderēt: ſed dic (ſm Criſ) filiū hoīs. q̄ꝛ diſpen-
ſatōeꝫ incarnatōis credi vult. et ī ꝯfeſſionē de-
uenire. Siliter p̄lati ac doctores. magni hoīes
deberēt inquirere de fama ſua a collateralibus
ſuis: q̄ꝛ bona fama doctoris et p̄ſidētis. multū
facit ad doctrine ⁊ edificatōis fructū. mala ad
detrimētū. Vñ Origeñ. Interrogauit xp̄c diſci
ploſ. vt nos ſp ſcrutemur q̄lis opinio ſit apd
hoīes de nob: vt ſiq̄d male dr̄ de nob. occaſiōes
illi⁹ p̄cidam⁹: ſiq̄d aūt boni. e⁹ occaſiones auge-
amus. Sed ⁊ diſcipuli epoꝝ aploꝝ inſtruunt᷑
exēplo. vt q̄leſcūqꝫ opiniones audierit foris de
epis ſuis. rferāt eis. In hoc aūt q̄ dñs ab aplis
queſiuit de fide t̄baꝝ. dedit intelligere q̄ p̄lati
reddituri ſūt rōem de fide ſubditorū. Et q̄ꝛ de
xp̄o erāt varie opiniones ī ꝑplo. ideo diſcipuli
rñderūt dicēdo. q̄ alij dicerēt eū eē iohēꝫ bapt.
qui ī vtero m̄ris poſit⁹ ſentiebat dñi preſentiā
et ꝓpter baptiſmū et vite eminētiaꝫ: c⁹ opiniōis
fuit herodes ⁊ ſui ſeq̄ces. Vñ Theophil⁹. Multi
nāqꝫ putabant. q̄ iohēs a mortuis ſurrexiſſꝫ.
ſicut ⁊ herodes credebat: ⁊ pt⁹ reſurrectōeꝫ ſuā
miracl'a ꝑpetraſſet. Alij vo dicerēt eū eē helyā
ꝓpter zelū veritatis quē habuit. ⁊ ꝓpter potētie
euidētiam. quia ignē de celo poſuit: ⁊ q̄ꝛ ad ce-
lum rapt⁹ credit᷑ inde eē vēt⁹. Alij Hieremiaꝫ
ꝓ ſctītate. q̄ ſctificat⁹ fuit ī vtero m̄ris. et ꝓpter
patiaꝫ ī aduerſis. ⁊ ꝓpter bñficiū miſcḋie. q̄ꝛ po
puli pcc̄a planxit et lamētat⁹ fuit. Alij autem
vnū de ꝓphetis. ſ. heliſeū ꝓpter excellentiā ſapi
ētie. habuit. n. duplicē ſpm̄ helye. vel q̄ꝛ ſurre-
xit vn⁹ alius d̄ antiquis ꝓphetis prioribꝫ. Et ſic
patꝫ diuiſio erroris habiti de ihu a drſis. Sic
adhuc hodie variāt᷑ hoīes inq̄rēdo ſalutē ſiue
btitudineꝫ. Vnuſq̄ſqꝫ ei ponit btitudinē in eo
qḋ diligit: et hoc pro deo colit. q̄ꝛ ſm Aug. hoc
ab hoīe colit᷑. qḋ p̄ ceteris diligit. Deinde ex-
igit a diſciplis ꝓpaꝫ d̄ ſe ꝯfeſſiōꝫ: dicēs. Vos aūt
ab alijs diſcreti. q̄ nō eſtis de t̄ba ſed mei diſci-
puli. q̄bꝫ datū eſt noſſe miſteriū regni dei. qui
eſtis lux mūdi. q̄bꝫ oīa q̄cūqꝫ audiui a p̄re meo
nota feci: quē me eſſe dicitis: q. d. Si alij errāt
opīone falſa de me. vos tñ nō debetis errare. q̄
tādiu mecū fuiſtis. et meā doct̄naꝫ audiſtis et
miracl'a tāta vidiſtis. Et rñdit Petr⁹ ꝓ oībꝫ. ſ.
ꝓ ſe ⁊ ꝓ alijs. q̄ꝛ oēs vnū ſciebāt ⁊ idē ſentiebāt
lꝫ alij apli etiā ſcirēt. iſte tñ tāq̄ ſenior ac pri-
ceps ⁊ caput alioꝝ. fit os toti⁹ collegij: ac p̄ oī-
bus ⁊ ꝓ oībꝫ rñdit. q̄ oībꝫ p̄eſſe ⁊ ꝓdeſſe debuit.
Ex q̄ pꝫ q̄ p̄cipue ad petri ſucceſſorē. ptiet cer-
tificatio dubitatōnū de fide. et ptinētibꝫ ad eā-
dem. Petr⁹ igr̄ nō a pentibꝫ ſꝫ a p̄re celeſti edo-

ctus.dei filiū ⁊ hoīez vidēs.vtrūqꝫ ꝯplex⁹ ē:ac
ditatez diuine ⁊ hūane naꝶe.i.veꝝ deū ⁊ hoīez
ī eodē ſuppoſito ꝯfitetꝛ:dicēs. Tu es xp̄c fili⁹ dī
viui.q.d.tu es xp̄c.i.hō.ſm qḋ vnctus es oleo
grē p̄ participib⁹ tuis:⁊ ſic ꝯfitetꝛ ei⁹ hūanitatē
ī q̄ vnct⁹ eſt oleo grē p̄ alijs.et es fili⁹ dei naꝶa-
lis.ſ.⁊ nō adoptiuus ſicꝫ alij.⁊ ꝑ ꝯñs eiuſdē na
ture cū deo pr̄e.⁊ ſic ꝯfitetꝛ ei⁹ diuinitatē.⁊ ad-
dit viui.i.incōmutabilis et eꝛ̄ni.q̄a hebrei cō-
ſueuerꝫ vocare deū viuū.ad dr̄iaꝫ ⁊ diſtinctōez
falſoꝝ deoꝝ.q̄ nō viuūt:q̄s.ſ.gētes vl' de mor-
tuis hoīb⁹ vel d' inſenſibili materia ⁊ ſuba ſibi
inſtituerꝫ. Rñdēs aꝫ ihs petro. et ī petro oī-
bus mercedem vere ꝯfeſſiōis dixit ei. Beat⁹ es
ſymon bariona.i.fili⁹ iohāna:bar em̄ idē ē qḋ
fili⁹. iona aꝫ ponitꝛ ꝑ diminutōez ꝓ iohanna.
ſubtracta media ſillaba. Vñ bariona h̄ accipi-
tur.acſi fili⁹ iohānis dicetꝛ:et ꝓpter hoc etiam
petr⁹ qñqꝫ ſymon iohānis dr̄. Scdm Criſ. Hoc
dic vt oñdat qm̄ ita naturaliter eſt xp̄c fili⁹ dei
ſicut petrus fili⁹ iohāne.eiuſdē ſube cū eo q̄ ge
nuit. Beat⁹:inquā.es ꝓpter cōfeſſionē vere fi-
dei.q̄ ducit ad beatitudinē:qꝛ caro ⁊ ſāguis nō
reuelauit tibi.i.nō parētes tui vel hō mortal':
aut hūana doctrina. iſtā ditatez et tātū archa-
nū fidei te docuerꝫ:ſꝫ pr̄ me⁹ qui eſt in celis.⁊ ꝑ
ꝯñs tota trinitas.qꝛ indiuiſa ſunt opa trinita-
tis. Vbi Criſ. Sermo iſte ꝯuenit.⁊ ad oīs:vt
ſingl'is quibuſqꝫ dicatꝛ. Beat⁹ es qm̄ caro et ſā-
guis nō reuelauit tibi ſꝫ pr̄ me⁹ q̄ eſt ī celis. Tu
dicis ⁊ veꝝ dicis. qꝛ ego ſū xp̄c filius dei viui.
Et ego q̄ ſū veritas immobilis.dico tibi ꝓ te ⁊
ꝓ ſocijs tuis (cui⁹ dicē ē facere) q̄a tu es petr⁹
a me petra dictus.i.ꝯfeſſor vere petre q̄ ē xp̄c
ac fide fortis ⁊ doctrina ſtabilis. Merito ꝓpter fi-
dei fortitudinē.⁊ fidelez xp̄i ꝯfeſſionē.hoc no-
men petrus accepit: qui ī petrā xp̄m credidit.
Symon q̄ppe antea vocabatꝛ. ſꝫ hoc nomē pe-
trus a dño ei impoſitū eſt.vt eccl'iaꝫ ſignifica-
ret. Quia em̄ petꝛ xp̄c:petr⁹ eſt populus xp̄ia-
nus. Et ſup hāc petrā quā mō ꝯfeſſ⁹ es.⁊ quaꝫ
tu modo ī fidei fūdamēto poſuiſti.i.ſup xp̄m:
edificabo eccl'iaꝫ meā. Petra em̄ erat xp̄c.ſup
qḋ fūdamētū et ip̄e edificat⁹ ē petr⁹: huic ſnīe
ap̄l's cōcordās ait.fundamētū aliḋ nēo pt̄ po-
nere p̄ter id qḋ poſitū eſt:xp̄c ihs. Acſi dicat.
nō eſt aliḋ fūdamētū.niſi illa petꝛ.quā petrus
poſuit fūdamētū.cū dicēt.tu es xp̄c fili⁹ dei vi-
ui. Sup hāc em̄ petrā edificatꝛ tota dei eccl'ia.
It̄ ſup hāc petrā.i.ſup hāc fidē ⁊ ꝯfeſſionē.ſeu
hui⁹ fidei ⁊ veritatis firmitatē.tāq̄ ſup fūdam̄-
tuꝫ firmū edificabo eccl'iaꝫ meā. Et porte infe-
ri q̄ ſūt ſuggeſtiones demonū.delectatōes vitio-
rum.doctrīe hereticoꝝ. tormēta ac blādimēta
ꝑſecutoꝝ.ac p̄ua maloꝝ opa colloq̄a ⁊ exēpla.
q̄ iter ꝑditōnis oſtēdūt.⁊ ad tartara ducūt:nō
p̄ualebūt aduerſus eā.ſ.eccl'iaꝫ ſic firmatā:qꝛ
a fide ⁊ caritate xp̄i nō ſepabūt eā. Ex q̄ ptꝫ q
eccl'ia ꝯſiſtit ī illis ꝑſōis. ī q̄b⁹ eſt noticia ⁊ ve-
ra ꝯfeſſio fidei ⁊ veritatis. Deinde claues re-
gni celoꝝ ſe petro datuꝝ dñs ꝓmiſit.ſꝫ tūc nō
dedit:qꝛ ſi ſtatī dediſſꝫ.nūq̄ ī petro p̄uitas cō-
feſſiōis de q̄ ſtatim ſbditꝛ.vl' error negatōis de q̄
ī paſſiōe dr̄.locū inueiſſꝫ. Sicꝫ aꝫ ꝓ oīb⁹ ap̄l'is
petr⁹ rñdit.ita ī eo oīb⁹ claues r̄gni dñs ꝓmiſit
dicēs. Et tibi q̄ p̄ ceteris ꝯfeſſ⁹ es.dabo claues.
i.iudicij p̄tatez regni celoꝝ.i.eccl'ie p̄ñtis.q̄ dr̄
r̄gnū celoꝝ:qꝛ ad vſū p̄tatis e⁹ digne miſtratū.
ſeq̄tꝛ adit⁹ vel clauſio regni celoꝝ. Vnḋ Beda.
Claues aꝫ ei nō mō dātꝛ:ſꝫ ꝓmittūtꝛ.necdū em̄
fabricate ſꝫ ſup incudē crucis.nec ī eo ſāguine
tp̄ate. Ego q̄ꝫ eaꝝ miſterio cū in actu ꝑfectōis
fuerint adhuc ī ardētis paſſionis fornace.pri-
mo latroni ⁊ homicide aperiā ianuā p̄adiſi.vt
⁊ tu ī eo exēplo.publicanos ⁊ meretrices intr̄e
ꝑmittas. Tu em̄ ſup eos iudiciū exerceb.q̄ cō-
fitebūtꝛ culpā ⁊ expectabꝫ penā. Et ideo hēbis
ordinariā iuriſditōem.et iudiciariā p̄tatez.ad
qḋ duo req̄rūtꝛ.autoritas cog̃ſcēdi vel arbitrā-
di de culpa.⁊ p̄tas abſoluēdi vel etiā iudicādi.
q̄ duo ſb noīe clauiū tibi dabo.hec Beda. Cla-
ues ḡ regni celoꝝ ipſaꝫ diſcretionez et potētiā
noiat.diſcretōꝫ q̄ dignos vl' indig̃s diſcernat.
potētiā.q̄ liget vel ſoluat. Clauis q̄ppe eſt p̄tas
q̄daꝫ ſp̄ūalis ſupnaturalitꝛ a deo data ⁊ infuſa.
nō innata et acq̄ſita. Et dic h̄ glo.q duo ſꝫ cla-
ues.ſ.ſcia diſcernēdi ac p̄tas ligādi ⁊ ſoluēdi.
Vñ ſciēdū q ſic ī ſole potētia liq̄faciēdi ⁊ indu-
rādi vna ē ī radice:ſꝫ due ī effectib⁹.ſic tm̄ vna
eſt clauis ī radice.ſꝫ due ī effectib⁹. Clauis em̄
dr̄ p̄tas iudicādi ī foro aīaꝝ nō corpoꝝ: p̄tas
aꝫ iudicādi ex duob⁹ integ̃tꝛ.ex p̄tate diſcernē-
di ī cauſe examinatōe.⁊ p̄tate diffiniēdi ī cau-
ſe determīatōe: ꝑ ſnīaꝫ ꝯdemnatoriā vel abſo-
lutoriā. Prima p̄tas dr̄ h̄ ſcia.nō vt eſt habit⁹
cognitōis:ſꝫ autoritas et p̄tas diſcernēdi ⁊ iu-
dicādi ꝑ ſciaꝫ p̄habitā. alia dr̄ potētia admit-
tēdi ad regnū vel excludēdi ſm verū iudiciū p̄-
habitū.qꝛ debēt indigni excludi ⁊ digni recipi.
Vñ Berñ. Petrus claues accepit ī ſcia et po-
teſtate ſibi data deſup.⁊ he claues ſꝫ p̄tas ap-
endi et claudēdi.atꝫ intꝛ admittēdos et excludē-
dos diſcretio. Deīde ſbiūgit. Et q̄dcūꝫ ligaue
ris ſup t̄raꝫ.i.ip̄o ſr̄ terrā viuēte.erit ligatū ⁊ ī
celis.i.celeſtis curia approbabit ⁊ ꝯfirmabit.
Et ſil'r q̄dcūqꝫ ſolueris ſup terrā erit ſolutū ⁊ ī
celis. Hoc ē ſm glo.quēcūqꝫ indignū r̄miſſiōe
iudicaueris dū viuit.indign⁹ apḋ deū iudicabitꝛ
et quēcūꝫ ſoluēdū iudicaueris dū viuit.remiſ-
ſiōꝫ a deo ꝯſeq̄tꝛ. Hec aꝫ ſoluēdi atꝫ ligādi p̄tas
nō ſoli petro ſꝫ ⁊ ceteris ap̄l'is data ē a dño:et
nō tm̄ ap̄l'is.verūetiā ī ep̄is ⁊ p̄ſbiteris oīm ec-
cleſie. Ita tñ.q p̄tas autoritatis ē ī ſolo deo.q̄
aperit ꝑ grē infuſionē:p̄tas excellētie ī xp̄o.q̄
aperit ꝑ paſſionis meritū:p̄tas miniſterij ī p̄-
latis eccl'ie.q̄ aperiūt per ſacroꝝ miniſteriuꝫ.
Sꝫ iō petr⁹ ſp̄aliter claues regni celoꝝ.⁊ p̄nci
patū iudiciarie p̄tatis accepit: vt oēs ꝑ orbez
credētes intelligāt.qꝛ q̄cūqꝫ ab vnitate fidi vel
ſocietate illi⁹.q̄libet mō ſemetip̄os ſegregant.

tales nec vincl'is pctoꝝ abſolui. nec ianuã re-
gni celeſtis ingredi pñt. Et ſm glo. ſpãliter eã
ptãtẽ dñs petro cõceſſit. vt ad vnitatẽ nos
inuitaret. Ideo em̃ eũ pricipẽ aploꝝ ↄſtituit.
vt eccl'ia vnũ principalit̃ xp̃i h̃ret vicariũ: ad
quẽ dĩſa mẽbra eccl'ie recurrerẽt. ſi forte int̃
ſe diſſentirẽt. Q̃ſi dĩſa capita eſſent in eccl'ia.
vnitatis vinculũ rũpet̃. Hic ĝ petrꝰ eligit̃ ec-
cleſie p̃latꝰ. ſꝫ pꝰ cum alijs apl'is hanc ꝓmiſſã
ptãtẽ accepit: vbi apl'i ep̃i ſũt ordinati. qñ pꝰ
reſurrectõẽ dñs inſufflãs ĩ eos dixit. accipite
ſpm̃ſanctũ ꝛc̃. ſed paſtorẽ oĩm fideliũ et aploꝝ
pricipẽ. ac ſuũ vicariũ ĩ tota eccl'ia p̃fecit. cũ ei
dixit. paſce oues meas. Hec p̃dicta ep̃i ꝛ p̃lati
audiãt. de munere gaudeãt. de ptãte nõ ſupbi-
ant. Si em̃ ſic ligauerint vt petrꝰ. ſi ita ſolue-
rint vt petrꝰ: quicq̃d ligauerint ligatũ erit. et
quicq̃d ſoluerint ſolutũ erit. Imitẽt̃ ĝ illũ ĩ di
ſcretione et iuſtitia. quẽ imitari volũt ĩ ligã-
di ac ſoluẽdi ptãte. Ido em̃ hec ſoli petro dc̃a
ſũt vt oẽs alij ſe ĩ illo q̃ſi ſpecl'o videãt. ſic viuẽ-
do. ſic ligãdo. ſic ſoluẽdo. ꝛ a pace ꝛ ↄcordia nõ
recedẽdo. Nõ p̃ſumãt quicq̃ ↄ iuſtitiã ꝛ ṽitatẽ.
attẽdentes ṽbũ apl'i dicẽtis. Nõ em̃ poſſimꝰ ali
q̃d ↄ veritatẽ ſꝫ ꝓ veritate. Et ſm Origeñ. ſit
irreprehẽſibilis q̃ alteꝛ ligat vel ſoluit. vt in-
ueniat̃ dignꝰ ligare vel ſoluere ĩ celo. Q̃cũq̃
ĝ ligauerint vl' ſoluerint ĩ terra. iuſte ꝛ diſcre-
te. ac ṽeq̃ claue coopante ꝛ nõ errãte: et liga-
tum et ſolutũ erit et in celo. Si tñ iniuſte agit
p̃latꝰ: ſnĩa eiꝰ etſi ligat q̃ ad eccl'iã militãtẽ.
nõ tñ q̃ ad triũphãtẽ. Sed ſiue iuſte ſiue iniu-
ſte ꝓferat̃. ſp ſnĩa paſtoris timẽda eſt: ne forte
culpa q̃ nõ fit ex ope. fiat ex elatõe. Vñ Greg.
Sb̃ mag̃ moderamine paſtores eccl'ie vel ſol-
uere ſtudeãt vel ligare. Sꝫ vtrũ iuſte vel iniu-
ſte obliget paſtor. paſtoris tñ ſnĩa gregi timẽ-
da eſt. Ne is q̃ ſbeſt. et cũ iniuſte forſitan ligat̃
ip̃ã obligatõnis ſue ſnĩã ex alia culpa mere-
at̃. Paſtor ĝ vel abſoluẽ indiſcrete timeat vel
ligare. Is aũt qui ſub manu paſtoris eſt. liga-
ri timeat iuſte vl' iniuſte. Nec paſtoris iudiciũ
timere reprehendat. ne etſi iniuſte ligatꝰ ẽ. ex
ip̃a tumide reprehẽſiõis ſupbia. culpa que nõ
erat fiat. hec Grego. Tũc pt'cõfeſſionẽ diſci-
puloꝝ de filio dei factã in petro dicente: tu es
xp̃c filiꝰ dei viui. Precepit ih̃s diſcipulis ſuis.
vt nemini dicerẽt ꝛ reuelarẽt. q' ip̃e eẽt ih̃s xp̃c
vt ſm q' ipi de xp̃o ĩtellexerãt. alijs ñ p̃dicarẽt.
Hoc p̃cepit xp̃c cã hũilitatis. q2 de ſe nõ mag̃:
ſed humilia p̃dicari voluit. ꝛ cã nõ impediẽde
ſue paſſionis: q2 ſi p̃dicaret̃ et credẽt̃ xp̃c. nõ
crucifigẽt̃: ꝛ cã nõ ſcãdalizãde ſue ↄgregatõis.
q2 ſi prĩo immortalitas et mag̃ de eo p̃dicata
fuiſſent. et pꝰ ea puſilli ꝛ adhuc infirmi ĩ fide.
eũ flagellari. crucifigi. et ptꝰ multa ig̃minoſa
morte mori vidiſſent: ſcãdalizati de eoꝝ p̃dica-
tõne fuiſſẽt. Vñ iſta ꝓhibitio fuit ad tp̃s. ſ. vſ-
q3 pꝰ reſurrectõẽ: ne ſi añ paſſionẽ p̃dicaret̃.
irritaret̃ fides ĩ cordib' credẽtiũ. ꝓpter futuꝝ
ſcãdalũ paſſiõis. ſic̃ ptꝫ factũ ĩ ip̃is apl'is. In-

ſtabit. n. tp̃s paſſionis. tp̃s ig̃minie. ꝛ oñdende
infirmitatis: ſꝫ pꝰ reſurrectõẽ habita p̃fecta vi
ctoria mortis. erat tp̃s p̃dicãdi gl'am ſue maie-
ſtatis. Qñ em̃ ceſſauit cã. ſ. ſcãdalũ paſſionis
ceſſauit ꝛ effectꝰ. Vñ Criſ. Quia ſi maĩfeſte eẽt
agnitꝰ filius dei. nemo auſus fuiſſet manꝰ ĩ eũ
inijcere. Et neq3 crucifixꝰ fuiſſet neq3 reſurre-
xiſſẽ a mortuis: ꝓpterea adhuc infernoꝝ r̃gnũ
eſſet ĩ terra. ꝛ dñatio diaboli totũ mõm tenẽt.
Vñ et Amb. Multis ex cauſis iubet tacẽ diſci
pulos. vt fallat p̃ncipẽ. vt declinet iactãtiam.
doceat hũilitatẽ. ſil' ne rudes ꝛ impfecti adhuc
diſcipuli maioris p̃dicatõis molib' opprimãt̃.
Prohibẽt̃ ĝ eũ diſcipuli euãgelizare dei filiũ.
vt euãgelizẽt pꝰ ea crucifixũ. Hec ẽ fidei gl'a. ſi
vere intelligas crucem xp̃i. Alie cruces nihil
mihi ꝓſũt. ſola crux xp̃i mihi vtilis eſt. Et vere
vtilis. ꝑ quã mihi mõs crucifixꝰ eſt ꝛ ego mõo.
Si mihi crucifixꝰ eſt mõs. ſcio q2 mortuꝰ eſt. ꝛ
nõ diligo eũ: ſcio q2 preterit. ꝛ nõ ↄcupiſco eũ:
ſcio q2 corruptela ↄſumit hũc mõm. et q̃ſi feti-
dum vito. q̃ſi leuẽ caueo. q̃ſi nocituꝝ relinquo.
hec Amb. Modũ aũt alloquẽdi. et ad eccl'iam
ac fidẽ vocãdi. ſiue gẽtiles ſiue iudeos deſcribit
hoc loco idẽ Amb. dicẽs. Cũ aliq̃ ex gẽtib' vo-
cãt̃ ad eccl'iã: ita p̃ceptoꝝ ſeriẽ forare debẽꝰ.
vt primo vnũ deũ. auctorẽ mõi oĩmq3 eſſe doce
amus. in q̃ viuimꝰ et ſumus ꝛ mouemur. cuiꝰ ꝛ
genus ſumꝰ: vt nõ ſolũ ꝓpter munera lucis ꝛ vi-
te. verũ etiã ꝓpter cognitõẽ quãdã generis di-
ligendꝰ a nob' ſit. Deinde opinionẽ illã q̃ eſt de
idolis deſtruamꝰ. eo q' nõ poſſit auri argentiq3
vel ligni materia. vim in ſe h̃re diuinã. Cum
vnũ deũ eſſe p̃ſuaſeris. tũc iudicio eiꝰ aſtrues
ꝑ xp̃m nob' ſalutẽ datã: incipiẽs ab illis q̃ geſ-
ſit ĩ corpe. etiã diuina deſcribẽs. vt pluſq̃ hõ
videat̃. victã hꝰ virtute mortẽ. mortuũq3 ab ĩ-
feris reſuſcitatũ. Paulatim em̃ fides creſcit. vt
cũ ſup̃ homĩes fuiſſe videat̃. deꝰ eẽ credat̃. Nã
niſi ꝓbaueris. q' facere illa ſñ diuina ṽtute nõ
potuit. quẽadmodũ potes ꝓbare in eo vim fu-
iſſe diuinã? Tali athenienſes informauit p̃cepto
apl's. talis nobis apõ gẽtiles ordo ſuandꝰ eſt.
At ṽo cũ iudeos alloquerẽt̃ apl'i. ip̃m xp̃m eẽ
dicebãt. q̃ ꝓpheticis nobis eſſẽ ꝓmiſſus oracl'is
quẽ nõ priꝰ cũ autoritate ſua dei filiũ noiabãt.
ſed viꝝ iuſtũ. viꝝ a mortuis ſuſcitatũ. Illũ vi-
rum de q̃ dictũ ẽ ĩ ꝓphetis. filius meꝰ es tu: ego
hodie genui te. Ita ĝ ꝛ tu. ad ea q̃ difficile cre-
dũt̃. autoritate diuini ſmoĩs addiſce: et ꝓmiſ-
ſum eiꝰ aduentũ ꝓphaꝝ voce deſig̃. reſurrectõẽ
q3 multo añ ↄptã ſcp̃turaꝝ teſtionijs edocet'.
nõ vſitatã cũ ceteris. vt in ip̃a ſuſcitati corpis
aſſertõe. et ne teſtioniũ diuinitatis acq̃ras. Cũ
em̃ ceteroꝝ corpa corruptõẽ ꝓbaueris ſbijſſe:
pꝰ mortẽ hũc vtiq3 de q̃ dr̃. Nõ dab' ſãc. tu. vid.
corruptõẽ. cũ ꝓbas hũane fragilitatis exptã.
ꝓbas hũane ↄditõis merita ſupgreſſũ. deo ma-
giſq̃ hoib' ↄferẽdũ. Q̃ſi ad ſacra fideliũ tẽdẽs
cathecuminus imbuendus ſit: dicendum quia
vnus deus eſt ex quo omnia. et vnus ih̃s ꝑ quẽ

oīa.nō duos dn̄os eſſe dicēdos. Perfectū q̄dez
p̄rez.ꝑfectū eſſe filiū. ſed vni⁹ p̄rez et filiū eſſe
ſubſtantie: verbū eterni dei.nō qḋ ꝓferṫ.ſꝫ qḋ
opatur ex p̄re genitū nō voce editū.hec Amb.
Ut aṫ ap̄li meli⁹ tenerēt p̄ceptū dn̄i.ne ante
reſurrectōez euāgelizarēt.ſimulq3 ne hoꝛrerēt
moꝛtis ꝑiculum ſi regni gl̄az diligerēt: predi-
xit eis tunc paſſionem ſuā.oſ̄tdens q2 opoꝛte-
ret id eſt ꝯueniēs eſſ3.ſcd̄m oꝛdinatōez diuinā
filiū hoīs.ſ.eū ire hieroſolimā.ad operādū ſa-
lutem ī medio terre: q2 p̄oꝛdinatum erat a deo
p̄re.q̄ ibi ꝯpleretur miſteriū redēptiōis nr̄e.Uñ
iſtud opoꝛtet.opē poꝛtat.opes apoꝛtat.Optꝫ
inquā nō ꝓpter ſua ſꝫ ꝓpter nr̄a pc̄ta: et ideo in
pſal.dicit.q̄ nō rapui tūc exoluebaꝫ.Et eſt no-
tabile.q̄ ip̄e loquēs de ſua paſſione.nomīat ſe
filiū hoīs nō filiū dei.q̄i vellet dicere.q̄ paſſu-
rus erat.nō ſc̄m naturā diuinā ſꝫ hūanā. Mo-
dus aṫ nr̄e redēptōis ſubiūgiṫ cū dr̄. et multa
pati: fact⁹ eñ faſciculus mirre.i.cumul⁹ ama-
ritudinis.q2 ex multis paſſionū generib⁹ ꝯpo-
ſitus eſt mirre faſcicul⁹. Multa.inquā: pati.q̄a
ꝯprehendi.colaphizari.conſpui.accuſari. de-
nudari.flagellari et reprobari a ſenioꝛib⁹.qui
debebāt hr̄e p̄eminētiaꝫ vite. et ſcribis q̄ vide-
bāṫ hr̄e prerogatiuā ſcīe.et principib⁹ ſacerdo
tum.q̄ habebāt excellētiaꝫ autoꝛitatis ⁊ potē-
tie.q2 ab iſtis iudicat⁹ ē ad moꝛtē.et p̄ſidi tra-
ditus.et occidi ī cruce a gētib⁹.q̄ eū crucifixe-
rūt ꝓpꝛijs manib⁹. et tercia die reſurgere tanq̄
v̄tute ꝓpꝛia.non ſuſcitare p̄tate aliena: qḋ dixit
ne nimis de ei⁹ moꝛte triſtarēṫ.et ſic ſpe reſur-
rectōis ꝯfoꝛtarēṫ. Ad hoc ignominia ſue paſ
ſionis et ſue reſurrectōnis gl̄aꝫ p̄dixit: vt ſuo
exēplo timoꝛē paſſionis tolleret.et eos ad cōſi
derādum ſue reſurrectōnis gl̄aꝫ eleuaret. Ubi
Hiero. Eſt aṫ ſenſus. Tunc me p̄dicate cū iſta
paſſus fuero. Quia nō ꝑdeſt xp̄m publice p̄di-
dicare. et ei⁹ vulgare ī populis maieſtatē: quē
poſt paululū flagellatū viſuri ſūt ⁊ crucifixū.
Et aſſumens eū petr⁹ ſeoꝛſū ⁊ ducēs ſeparatim.
ne coꝛā alijs videreṫ arguere mgr̄m. increpa-
uit eum amātis affectu: dicens. Abſit a te dn̄e
ſic pati: nō erit tibi hoc.ſ.q̄ intereat fili⁹ dei vi
ui.q.d. Indecēs eſt.q̄ tu dn̄s maieſtatis.tā ig-
minoſe patiaris. Increpauit petr⁹ dn̄m poti⁹
q̄ ceteri: q2 nō vult ꝯfeſſionē ſuam deſtrui.nec
putat filiū dei poſſe occidi vel moꝛi: vel potius
ꝓpter feruoꝛis amoꝛeꝫ hoc fecit quo pre ceteris
ardebat. Et bene aſſūpſit eū petrus ſecreto.re-
linquēs nobis exēplū ſiliṫ arguēdi maioꝛē q2
inferioꝛ nō dꝫ ī publico arguē ſupioꝛē. Dn̄s aṫ
ꝯuerſus.i.facie verſa ad petrū quē precedebat
vt ſic cōuerſus eū aſpicēt.⁊ efficati⁹ argueret.
dixit ei arguēdo ip̄m. Uade p⁹ me cōfoꝛmitate
voluntatis: ⁊ retro.nō ꝯ̄ me ſathana.i.aduer-
ſarie ⁊ ꝯ̄rie: q2 mee volūtati et vie ſalutis cōis
aduerſaris.⁊ ꝯ̄ria loqueris: ſathanas eñ inť-
p̄taṫ aduerſari⁹ ſiue cōtrari⁹.q.d.nō aduerſe-
ris mihi.ſꝫ applica volūtatē tuā mee volūtati
et noli impedire paſſionē meā.ſed magis ſeq̄re
et p⁹ me eūdo veſtigia mea imitare. Ubi Oꝛig.
Dēs aṫ ad queꝫ ꝯuertiṫ xp̄c.etiāſi coꝛripiendi
cā ꝯuertiṫ. Et ſbiūgit dn̄s. Scādalū ē mihi.i.
das mihi occaſiōez offēſiōis et me offēdis.q2 ī
iſto facto nō ſapis ea q̄ dei ſūt.diſpoſitōꝫ dei de
mea paſſione cōſiderādo: ſed ea que hoīm.q̄ p̄-
ſentia appetūt.humane ꝓ me zelādo.et me af-
fectu humano diligēdo. Ergo ſapere debemus
nō humana ſꝫ diuina: nō carnalia ſed ſp̄ualia
nō terrena ſed celeſtia.vt dicit Oꝛige.omnē di
ſcipulū peccāteꝫ ſcādalum ſibi appellat. Petrū
aṫ quē dn̄s añ ita magnificauerat.ſathanā vo
cauit: eoq̄ ꝓpter amoꝛē carnaleꝫ quē ad dn̄m
habebat.diſſuaſit ei de ſua paſſione vt nō fiēt.
Maximi nāq3 ardoꝛis ⁊ amoꝛis legimus fuiſſe
petꝝ.ī dn̄m ſaluatoꝛē nr̄m. Ut eñ legiṫ ī itine-
rario clementis.petrus adeo afficiebaṫ ad xp̄i
coꝛpoꝛaleꝫ p̄ntiam.quā feruētiſſime dilexerat:
q̄ p⁹ xp̄i aſcenſionē.q̄tienſcūq3 dulciſſime pre-
ſentie ac ſocietatis ⁊ allocutōis xp̄i ⁊ ſāctiſſime
cōuerſatōis memoꝛ erat. tot⁹ ī lacrimas reſol-
uebatur.ita vt gene ei⁹ aduſte lacrimaꝝ fluxu
videbanṫ. Ex zelo igiṫ xp̄i volebat impedire e⁹
paſſionē: et q2 iſte zelus erat indiſcret⁹.nā xp̄i
paſſio erat a deo p̄oꝛdinata ad humani genēis
ſalutē.ideo durā meruit reprehēſioneꝫ. Quia g̃
affectum non regulauit vt vellet qḋ xp̄c vole-
bat.⁊ voluntatē ſuā nō ꝯfoꝛmauit voluntati di-
uine.cui aduerſari videbaṫ: merito reprehen-
ditur.et ſathanas.i.aduerſari⁹ appellaṫ. Hoc
g̃ exēplo dn̄i habeas et tu omēs ꝓ aduerſarijs
q̄ ꝓ coꝛpoꝛali alleuiatōne ⁊ ꝯſolatōne.a bonoꝝ
exercitio ſp̄uali te vellēt retrahere. Sicut aūt
petꝝ quē añ ꝓbauit h̄ increpat.ſic nēo ob bo-
na pri⁹ facta immunis ſit a coꝛreptōe ꝓpter ma
la q̄ faṫ. Nō ē g̃ ī cruce dn̄i verecūdādū.ſꝫ po-
tius gl̄iandū: q2 ē nr̄is ſalutis ſignū.⁊ bonoꝝ
nr̄oꝝ principiū. Un̄ Criſ. Ut coronā.ita ēcū-
ferā⁹ crucē xp̄i. Etenī oīa q̄ ſc̄m nos ſūt ꝑ ipſaꝫ
ꝑficiūṫ.etſi regenerari opoꝛteat.crux accedit.
etſi paſci miſtico illo cibo.etſi ꝯſec̄ri.⁊ qḋcūq3
aliḋ facē.vbiq3 ſimbolū.i.ſignū victoꝛie nob aſ
ſiſtit: ꝓpter hoc ⁊ ī domo et ī muris ⁊ ī ianuis ⁊
ī frōte ⁊ ī mēte.cū multo inſcribim⁹ id ſtudio:
ſalutis eñ q̄ ꝓ nob eſt hoc ē nr̄m ſignū. Qñ igr̄
ſig̃ris.excogita oēꝫ ꝯditōꝫ crucis vl̄ cāꝫ: nō eī
ſimpliciṫ digito inſigniri eā optꝫ.ſꝫ cū mľta fi
de: ⁊ nll̄s ꝓpe ṫ ſtare potēit immūdoꝝ demonū.
vidēs enſē ⁊ gladiū.ī q̄ plagā ⁊ peſtiferꝝ vuln⁹
accepit.⁊ arma ꝑ quē oēꝫ v̄tutē ei⁹ xp̄c ſoluit.
Domīe ihu xp̄e quē.b Pet. veꝝ dei filiū
ē ꝯfeſſ⁹.te q̄ꝫ ego īdign⁹ toto coꝛde ⁊ oꝛe
ꝯfiteoꝛ.q2 tu es xp̄c fili⁹ dei viui eťni.⁊
rogo te dn̄e clemētiſſime. da mihi vt ope te ꝯfi
tear.⁊ fc̄tis ñ negādo fidel' inueniar: q̄ten⁹ bn̄-
dictōez tuā ꝯſeq̄r cū petro.ac firm⁹ ī fide ⁊ ope
ꝑmaneā cū ip̄o. Da eṫ mihi rex me⁹ ⁊ de⁹ me⁹.
vt ꝯfoꝛmitate volūtatis te ſeq̄ndo.bn̄placitū tuū
ī oīb⁹ ꝑficiā: oīmode ab offēſa tua abſtineā.et
ſic vſq3 ī finē te largiēte ꝑſeuerē Amē. De ex-
hoꝛtatōe ad ſeq̄ndū xp̄m ⁊ ſue paſ.exē. Ca.II.

Poſtq̃ domin⁹ diſcipl'is miſteriuʒ ſue paſſionis ſecreto p̄dixit. cõuocat turbã cũ eis: ⁊ tã ipſos diſcipulos q̃ oĩs ad ſui imitatõʒ ⁊ paſſionis tolerãtiã inuitat. q. d. Nolite ꝓhibere paſſiões. q: oportet ſuſtinere eas oẽs ſaluari volẽtes. Et ĩdo h̃ ad oẽs generaliter loquit̃. et oĩes hortat̃: q: imitatio paſſionis ad oĩs ꝑtinet. vel ꝑ martiriũ. vel ꝑ pñiaʒ. Vñ ait. Siq̇s qḋ notat varietatẽ: vult p⁹ me venire. ꝑ affectũ interiorẽ. ꝑ imitatõeʒ exteriorẽ. ad p̄reʒ ſuperiorẽ: et bñ dicit vult. q: nemineʒ cogit ſed cõſulit. et vnũquẽq; ſuo arbitrio relinq̃t. vt ſeruitiũ ſit gͣti⁹ dño ⁊ p̄miũ ſit gͣti⁹ ſuo. Vñ Criſ. Cũ at̃ ſaluator ſit pius ⁊ benign⁹. nullũ inuitũ aut coactũ hr̃e vult famulũ ſed ſpontaneos et grãs agentes ei ꝓ famulatu. Et iõ neminẽ cogendo aut neceſſitatẽ imponẽdo: ſʒ ꝑſuadẽdo ⁊ bñfaciendo. vniuerſos volẽtes attr̃hit. Et iteꝝ Siq̇s auꝝ daẽt aut theſauꝝ exponẽt. oẽs currerẽt: multomagis ad ea q̃ ſũt ĩ celis. hec Criſ. Et ſubdit dñs. Abneget ſemetip̃m ꝑ ꝓpe volũtatis renũciatõʒ. nõ tm̃ ſua vel ſuos. ſed ſuum intellectũ ſuũ affectũ ſuũ ſenſũ: ⁊ tollat crucẽ ſuã ꝑ mortificatõʒ corpis ſui. per ↄpaſſionem ꝓximi. etſi neceſſe fuerit ꝑ ſuſtinẽtiam martirij: et ſeq̃tur me. ſ. me hñs ducẽ ĩ intẽtione. ↄ͂ fauorem humanũ: me ſequẽs ducẽ ĩ opatõne. ↄ͂ errorem diabolicũ: me expectãs mercedẽ ĩ remuneratõe. ↄ͂ tpale comodũ. Rectus ordo. vt q̇ vult ſeq̇ dñm. primo abneget ſeip̃m. ⁊ ſic tollat crucẽ. vt primo volũtas ei⁹ ſit ꝓmpta ad oĩeʒ miſeriã ſuſtinẽdã. Et notãdũ q̃ prim⁹ hõ tria ꝑdidit per pctm̃. ſ. libtateʒ. felicitatẽ. ⁊ dignitatem: q̃ tria doceʒ h̃ dñs per tria recupare: libertatem cũ dic. abneget ſemetip̃m. felicitatẽ. cũ ſubdit. et tollat crucẽ ſuã. dignitatẽ. cũ addit. et ſeq̃t̃ me. Vel abneget ſe ĩ ꝓſperitate et malũ declinãdo. tollat crucẽ ſuã ĩ aduerſitate ⁊ bonũ operãdo. et ſeq̃t̃ me vite ↄformitate et in deuʒ oĩa ordinãdo. In v̄bis aũt dñi p̄dictis. excludũt̃ ſex genera pñie inutilis: et eſt prima violenta. ↄ͂ qḋ dic. ſiq̇s vult. ſcd̃a diminuta. qñ. ſ. hõ dat ſua deo et ſe mõo. ↄ͂ qḋ dic. abneget ſemetip̃m. tercia delicata. q: ſic volũt aliq̇ facere pñiaʒ: vt nullã ſentiãt afflictõʒ. ↄt̃ qḋ dicit tollat crucẽ. q̃rta mutuata. qñ aliq̇ gloriãt̃ de paſſionib⁹ patꝝ vl' fratꝝ ſuoꝝ. ipi võ nihil taliũ faciũt. ↄ͂ qḋ dic. ſuã. nõ aliena. quinta momẽtanea. qñ aliq̇ vna die abſtinẽt. et alijs diebus delitijs vacãt. ↄ͂ qḋ dic q̃ttidie. ſexta ſimulata. q̃ eſt ẏpocritaꝝ. ↄtra qḋ dicit. et ſeq̃t̃ me. nõ fauorẽ mõi. Siq̇s etiaʒ vult p⁹ me venire hoc eſt ſiq̇s vult attingere ꝑfectõʒ vite xp̃iane faciet ea q̃ ſequũtur. ſ. abneget ſeip̃m. et tollat crucẽ ſuã. ⁊ ſequat̃ me. Ubi tria exprimũt̃ ĩ q̇bus ꝑfectio vite xp̃iane ↄſiſtit. Primuʒ eſt ſui abnegatio. ſcd̃m eſt crucis portatio. terciũ vite xp̃i imitatio. Q̇tũ ad primũ ſciẽduʒ. q̃ ad ſequẽdum xp̃m oportet hoĩeʒ tria abnegare. ſ. ſua. ſm illud. qui nõ renũciat oĩb⁹ q̃ poſſidet. nõ pt̃ me⁹ eſſe diſcipul⁹. Et ſuos. ſm illud. ſiq̇s venit ad me ⁊ nõ odit p̄reʒ ⁊c̃. nõ pt̃ meus eſſe diſcipl's. Et ſemetip̃m. ſm qḋ h̃ dr̃. abneget ſemetip̃m. ſ. vetuſtatẽ ⁊ pcta abijciẽdo ⁊ ad meliora mutãdo. vt deſinat eẽ qḋ erat. et incipiat eẽ qḋ nõ erat. et alter ex altero efficiat̃: ac volũtatem ꝓpaʒ abnegãdo. qḋ plus eſt q̃ abnegare res ipãs et abijcere. Vñ Proſper. Quid eis ꝓdeſt q̃ facultates ſuas abijciunt. q̇ voluntates ꝓpas nõ relinquũt: cũ ſit longe p̄ſtãti⁹ volũtatib⁹ ꝓpijs renunciare q̃ reb⁹: hm̃õi ḡ abnegatõ dʒ fieri. oĩb⁹ deſiderijs carnis et mõi ↄcupiſcẽtijs ꝑfecte reluctãdo. ⁊ ĩ bõis actib⁹ nullã ↄplacentiã ꝓpaʒ vel humanã captãdo. ſʒ ſolũ diuinum honoreʒ ĩ oĩb⁹ q̃ agim⁹ intẽdẽdo: vt ſic veraciter poſſim⁹ dicẽ cũ xp̃o. nõ veni facẽ meaʒ volũtatẽ: ſʒ e⁹ q̇ miſit me. Q̇tũ ad ſcd̃m ſciẽdũ q̃ crucẽ tollere tripliciẽ pt̃ intelligi. ſ. ꝑ carnis mortificatõeʒ. ꝑ ꝓximi ↄpaſſionẽ. ꝑ martirij ſuſtinẽtiã. Vñ Hyla. Sequẽd⁹ eſt dñs cruce aſſumpta etiã paſſionis: etſi nõ ſorte. tñ voluntate comitãdus eſt. Scd̃m Maximũ ep̃m. duo abſtinẽtie ⁊ crucis ſũt genera. vnũ corpale. ſ. a delectatõib⁹ ⁊ ab alijs q̃ decipiũt ſenſ⁹ viriliter reuocare. ac violenter abſtrahere et cohercere. aliud ſpũale. qḋ eſt ſpecioſũ ⁊ ſblimius ſ. motus aĩe regere. ⁊ perturbatões illi⁹ placare. impet⁹ vicioꝝ refrenare. et ↄt̃ ea quottidie litigare: ac rixã quodamodo cũ interiori hoĩe cõſerere. hec Maxim⁹. Hoc etiaʒ de cruce tollenda. pt̃ ⁊ aliter exponi dupliciter. vno modo de cruce corporali: et ſic cõuenit martirib⁹. et per hãc crucẽ intelligit̃ omne genus martirij ſ. mortis et cuiuſlibet alteri⁹ pene vel piculi ꝓ xp̃o ſuſtinẽdi aĩ tẽptatõ ⁊ preparatio. Tũc em̃: ſm Aug. crucem nr̃aʒ tollim⁹. qñ penalitates quaſlibet ꝓ xp̃o voluntarie aſſumimus. Alio modo exponit̃ de martirio ſpirituali. qḋ cõuenit religioſis ⁊ perfectis. de quo martirio dicit apl's. Mihi mũdus crucifix⁹ eſt. et ego mõo. i. ſm gloſam. mõi ↄcupiſcentie non habẽt in me dominiũ. nec mõs iaʒ mihi ſe ingerit. ⁊ ego ↄt̃ eũ ſum fortis. Et nota. q̃ nõ ſine cauſa vtrũq; dixit. ſ. ſibi mũdum crucifixũ. et ſe mũdo. Plerũq; em̃ ↄtingit. vt homo mũdum nõ teneat. ſʒ tñ mõs eũ ĩ ſuis occupatõib⁹ aſtringit. ⁊ mortuus eſt hõ mõo. et mund⁹ eũ q̇ viuus ↄcupiſcit. dum in alioꝝ intẽtuʒ ĩ ſuis actib⁹ rape ↄtẽdit. Sed ſm Grego. nec Paulus a mõo gloriã q̃rebat. nec ipſe a mõi gl'a q̃rebat̃. iõ ⁊ ſe mõo ⁊ ſibi mõm eẽ crucifixuʒ gloriabat̃. Sũt at̃ tria in mõo que nobis debẽt eẽ crucifixa. ⁊ nos eis. Quia: vt dic Joh. oĩe qḋ eſt ĩ mõo: aut eſt cõcupiſcentia carnis. aut ↄcupiſcẽtia ocl'oꝝ. aut ſupbia vite. Horũ trium crucifixo fit per tria vota religioſoꝝ. qui vere martires ſc̃. ſpũales. Primũ ḡ martirium ↄſiſtit in tpalium voluntaria relictõe. ſcd̃m ĩ ↄcupĩe carnis reluctatõe et q̃to fortior fit iſta pugna. tãto glorioſior victoria martirij. terciũ ĩ ꝓpe volũtatis abdicatõne. q: ſm Greg. ꝑ obĩaʒ mactat̃ volũtas ꝓpa

et p̄ victiã ꝫ caro aliena: ⁊ iō obedientia hr̄ me-
lioꝛ q̄ victia. Q̄ntū ad t̄ciū ꝫ de vite xp̄i imita-
tōe. ſciēdū ꝙ xp̄m ſeq̄ nihil aliō ē q̄ ei⁹ veſtigia
imitari. ⁊ e⁹ vite ꝯfirmari. Xp̄m aūt imitari de-
be⁹ triplici via q̄ nos p̄ceſſit. videlꝫ paupꝑtatis.
hūilitatis. ⁊ aſꝑitatis. xp̄c. n. ī ſuo ingreſſu nob̄
reliq̄t exēplū ſinceriſſime paupꝑtatis. ī ꝓgreſſu
exēplū ꝓfūdiſſime hūilitatis. ſꝫ ī egreſſu exēplū
acerbiſſime penalitatis. ⁊ qꝛ ī his trib⁹ debem⁹
xp̄i veſtigia ſeq̄. iō ad iugē eoꝝ mēoꝛiā nos in-
uitat: dicēs. Recoꝛdare paupꝑtatis mee q̄ntū ad
p̄mū. et trāſgreſſiōis mee. i. ꝓfūdiſſime hūilita
tis q̄ntū ad ſcōm. ⁊ abſinthij ⁊ fell’. i. amariſſime
paſſionis q̄ntū ad terciū. Et nota ꝙ oīa ī q̄b⁹
deuoti ſectatores ꝑfectōis euāgelice. xp̄m debēt
imitari ⁊ ei⁹ ſilitudini ꝯfoꝛ̄ari. p̄nti ⁊ hoc mō ad
tria reduci. ſ. ſcḋm tria bōa q̄ a deo recepi⁹ vt ſūt
res exterioꝛes. corp⁹ ꝓpū. ⁊ ip̄a aīa: q̄ oīa oꝫ re-
linq̄ ꝓpt̄ deū. ſi volū⁹ ip̄i⁹ xp̄i eē ꝑfecti imitato-
res. Perfect⁹ ei xp̄i imitatoꝛ p̄mo debꝫ relinq̄re
mōm ⁊ oēs res t̄pales. ⁊ eē cū hoc oīm t̄renoꝝ
occupatōꝫ ⁊ ſolicitudinē penit⁹ debꝫ poſtponē.
Hoc aūt fit p̄ volūtariā paupꝑtatē. quā xp̄c al-
tiſſime ſuauit. qꝛ ī tota vita ſua paupꝑ⁹ fuit.
Scḋo dꝫ relinq̄re corp⁹. qḋ q̄deꝫ relinq̄t trib⁹
modis. p̄io p̄ carnis maceratōeꝫ. p̄ quā corp⁹
vigilijs. ieiunijs. ⁊ oꝛōib⁹ atterit̄. ne caro laſci-
uiat. ⁊ ꝯ ſpm̄ ſe erigere ꝑtinaciter nō p̄ſumat.
ſcḋo p̄ t̄palis ꝯmodi abiectōꝫ. qꝛ q̄ nis delicate
nutrit ſeruū. ſ. corp⁹ ſuū. p⁹ea inuenit eū cōtu-
macē. et idō debet ſp̄ in rigoꝛe teneri. vt magis
ſubijciat̄ ſpūi. tercio p̄ penalitatū volūtarium
ꝑpeſſionē. ſicͭ ap̄li ⁊ martires qui ꝓ xp̄o volū-
rie ſūt paſſi. Et oīa iſta xp̄c fecit. et ſeip̄m ī exē
plum dedit. Tercio debꝫ relinq̄re aīaꝫ ſuā ꝑ ꝓp̄e
voluntatis abdicatōeꝫ. vt voluntatē ſuā diuie
voluntati ꝯfoꝛ̄et. ꝙ nihil aliud velit. niſi ſolum
illud. qḋ diuine volūtati bn̄placitū fuerit: hoc
em̄ fecit ip̄e xp̄c qui dixit. nō veni facere volū-
tatē meā ſed voluntatē ei⁹ q̄ miſit me. Vn̄ ad
volūtatē diuinā ita hēas reglāꝫ ⁊ mēſurā oīm
actionū tuaꝝ. ſic ꝙ in oīb⁹ actōib⁹ et deſiderijs
tuis nihil ꝯcupiſcas. niſi qḋ honoꝛ dei ī te am-
pliat̄ et ī oīb⁹ alijs creaturis. Sꝫ eſt ſciendū.
ꝙ nullus pōt viuere vita xp̄i. niſi etiā moꝛiat̄
moꝛte xp̄i: idō ſicͭ xp̄c p̄ hoc ꝙ ex nimia carita-
te ſe aſſumptōni nr̄e carnis inclinauit. ſeipſum
exinaniuit. ⁊ p̄ ꝯn̄s claritati diuine q̄ p̄ri ꝯſba-
lis extitit q̄damodo moꝛi voluit: ita quilibꝫ ad
iſtā perfectōꝫ tendēs dꝫ per verā humilitatē et
plenariā cōtemptū ſui moꝛi ſibipſi: ſeip̄m vſqꝫ
ad nihil deijciēdo. ⁊ ſeip̄m nihil reputādo. vt vi-
uere poſſit ſoli deo. Hō em̄ ad perfectōꝫ tēdens
debꝫ ſeipſū hoc eſt qḋ vidꝛ hr̄e a ſeip̄o nihil re-
putare: qḋ aūt hꝫ a deo: puta. dona dei quib⁹ cō-
foꝛ̄at̄ vite xp̄i. debꝫ ſūme reputare. et cū ſūma
diligentia cuſtodire. vt vere poſſit dicē cū apo
ſtolo. viuo aūt iā nō ego. viuit vō ī me xp̄c. Vn̄
de talib⁹ mētib⁹ ꝑfectis ſic moꝛtuis ſibip̄is: dicͭ
ap̄ls. Moꝛtui eſtis et vita vr̄a abſcōdita ē cum
xp̄o ī deo. Signāt̄ aūt dicͭ. et vita vr̄a abſcōdi-
ta ē cū xp̄o ī deo. qꝛ vita illa q̄ mēs p̄ amoꝛē ꝯ-
tinuū ⁊ bt̄ificū ꝑfecte vnit̄ deo ī p̄ria. illa eſt in
p̄nti abſcōdita: qꝛ ꝓpt̄ nccitateꝫ moꝛtalis vite.
talis amoꝛ cōtinu⁹ ⁊ nō interrupt⁹. ī p̄nti vita
hr̄e n̄ pt̄. Sꝫ hoc euidēt̄ apꝑebit ī vita bt̄a. vbi
obiecto bt̄ifico ꝯtinue fruemur. ⁊ ī ſolo deo iu-
giter delectabimur: ꝓpt̄ qḋ bn̄ ſbdit̄. Cū aūt xp̄c
apparuerit vita vr̄a. tūc ⁊ vos cū ip̄o appare-
bitis ī glā. Eſt aūt ſciēdū. ꝙ moꝛs iſta ſpūalis
q̄ hō p̄ ꝯtēptū ſui moꝛit̄. ſibi q̄buſdā ḡdib⁹ ꝑfi-
cit̄. p̄im⁹ ē ꝙ hō p̄ hūilitateꝫ reputet ſe oīb⁹ vi
lioꝛem. ſcḋs ē ꝙ hoc ōbis ꝓp̄ijs fateat̄. tercius ē
ꝙ eē ab alijs dici eq̄nimit̄ patiat̄. q̄rt⁹ eſt ꝙ hō
eq̄nimiter ferat. cuꝫ ab alijs ꝯtēptibilit̄ t̄ctat̄.
q̄nt⁹ ē ꝙ hō nō ſolū nō doleat ſꝫ eē diligat. ꝙ ab
alijs ꝯtēnat̄. Et oēs iſti ḡd⁹ ꝓp̄e deſpectōis ꝑfe
cte relucebāt ī xp̄o. Seq̄mur ḡ ⁊ imitemur nō
diabolū vt ābitōſi ⁊ ſupꝑbi. nō mōm vt cupidi ⁊
auari. nō carnalē appetitū vt voluptuoſi ⁊ lu-
brici. ſꝫ dn̄m iēm xp̄m. Qui eī deū nō ſeq̄t̄. ei q̄-
deꝫ neqꝫ ſe abnegare neqꝫ crucē tollē ꝓdeſt. vis
ſeq̄ xp̄m. Sis deo obediēs et p̄ximū diligēs. ac
ꝓpt̄ deū oīa ſuſtineas ⁊ facias. ⁊ malū declinā-
do t̄ca v̄tutes inſiſtas. hac em̄ via xp̄c incedit.
Per hāc ḡ viā ābula ſi vis eū ſeq̄ ī vita p̄nti. ⁊
cū eo gaudere ī p̄ria. Sꝫ heu pauci hodie dn̄m
ſeq̄ volūt. et t̄n mlͭti ad eū ꝑuenire cupiūt. Vn̄
bern̄. O q̄ pauci p⁹ te volūt ire dn̄e cū t̄n ꝑueni-
re ad te nēo eſt q̄ nolit ꝯregn̄re cupiūt ſꝫ nō cō-
pati. nō curāt q̄rere quē t̄n deſiderāt inuenire.
cupiūt te cōſeq̄. ſꝫ nolūt ſeq̄. optāt extrema iu-
ſtoꝝ nō curātes p̄ncipia eoꝝ. Et qꝛ dn̄s mo-
nuit ad ſuſtinēdū ꝓ ꝯfeſſiōe fidi martiriū. ꝯſe-
quēt̄ tollit h⁹. ꝯfeſſiōis triplex impedimētū. ⁊ p̄
mo p̄imū qḋ ē nimi⁹ amoꝛ ſuip̄i⁹: dicens. Qui
eī voluēit aīaꝫ. i. aīalitatē ſuā. ſ. vitā p̄nteꝫ ali
monijs indigētē. ſaluā facē. i. ī p̄nti cuſtodire.
martiriū declinādo l’ corp⁹ ī p̄nia nō macerādo
hoc ē poti⁹ ſaluare t̄pe ꝑſecutōis q̄ me ꝯfiteri.
ſ. eligēs poti⁹ deū offēdē q̄ ꝓ eo moꝛi. l’ t̄pe pacis
delicate ſuare. poti⁹ q̄ p̄ p̄niaꝫ affligē. ꝑdet eā
ī fut̄o. ſ. vitā l’ aīaꝫ. ⁊ ꝓ vita mom̄tanea incret
moꝛtē et̄nā. Vn̄ fugiēdo moꝛtē īcurret moꝛtē.
⁊ ſuādo vitā amittit vitā. Qui aūt ꝑd. aī. ſuā. i.
aīalē ⁊ p̄nteꝫ vitā. ꝑditōi ⁊ moꝛti ſi ncc̄e ē ſe ex-
ponēdo. eligēs poti⁹ ꝓ dō moꝛi q̄ eū offēdē. l’ p̄
p̄niaꝫ ſe affligēdo: eligēs poti⁹ ſic deū placaē q̄
ſe delicate fouēdo. ip̄ꝫ magis irritare: ⁊ hoc nō
ꝓpt̄ mōi vanitatē vl’ erroꝛis defēſiōꝫ aut deſꝑa-
tōeꝫ. ſꝫ ꝓpt̄ me. i. an̄q̄ ꝯ mea faciat mādata: in-
ueiet eā ī fut̄a glā. ⁊ ꝓ vit. mo. inue. et̄nā. Iſtō
dictū dn̄i de aīa ⁊ vita ſaluāda ⁊ ꝑdēda ſilͭ ē ſcḋm
greg. acſi dicēt̄ agcole. Frum̄tū ſi ſuas ꝑdas.
ſi ſemīas r̄nouas. Igr̄ vt dicͭ Caſſi. ve carni q̄
h ſupata nō fuēit. nā q̄ ī hac ꝯuerſatōe vicit̄ il
lic ſn̄ dubio coꝛonat̄. Vn̄ ⁊ ber̄. Qui vol. aī. ſu.
ſal. fa. ꝑdꝫ eā. Et q̄dē prudēti⁹ eā ꝑdis vt cuſto-
dias q̄ cuſtodis vt ꝑdas. qḋ h vos dicitis obſ-
uatoꝛes ciboꝝ. moꝝ neglectoꝛes: ẏpocͤ ⁊ ſeq̄ces
ei⁹ docent aīas ſaluas facere ī hoc mōo. xp̄c et
eius diſcipuli ꝑdere. Quē nā vos ex duob⁹ ſeq̄

mgr̄m aut ſuū eligitis Epicur⁹ atꝫ ſ̄ꝑoīcs cor⸗
poris alī voluptatē alī bonā habitudīeꝫ ꝑferẽt
meus mgr̄ vtriuſqꝫ rei ꝯtēptum ꝑdicat. Quid
ei tibi aliō ſonuit cū clamatū eſt.q̄ amat aīaꝫ
ſuā perdet eā. Perdet aūt dixit ſiue ponēdo vt
martir. ſiue affligēdo vt penitēs. Quāq̄ marti
rij genus ſit ſpū facta carnis mortificare. illo
nimirꝫ q̄ mēbra cedūt̄ ferro: horrore q̄dē miti⁹:
ſꝫ diuturnitate moleſti⁹. hec Ber. Deinde tol⸗
lit ſcdm̄ impedimentū qd̄ eſt nimia cupiditas.
lucri et deſiderij terreni: dicens. Quid.n. ꝓdeſt
hōi ſi vniuerſū mōm lucret̄. de quo nihil ſecuꝫ
moriēs portare poterit niſi peccatū. immo q̄⸗
to pl⁹ acquiſiuit de mūdo. tāto pl⁹ acq̄ſiuit de in⸗
ferno. Vñ in Apoca. dr̄. Quātū glorificauit ſe
et ī delitijs fuit. tātū date illi tormētū ꝛ luctū.
aīe vō ſue detrimentū patiat̄. ſ. amittēdo gl̄aꝫ.
incurrēdo penā eternā. ꝛ ꝑdēdo humanā ſbaꝫ.
q.d. nihil ꝓficit. immo ꝑ talia multū ꝑdit: ſ. id
qd̄ ē immortale et diuinū ī eo. et iō aīa cū ſit ī⸗
mortalis. ꝑponēda eſt omibꝫ corruptibilibꝫ et
trāſitorijs. naꝫ aīa rōnalis imagine trinitatis
inſignita. ꝑcioſior eſt cūctis t̄renis. Et iō ſtul⸗
tus eſt qui pl⁹ pecuniā q̄ ſeipm̄ diligit: qd̄ fac̄.
q̄ ꝓpter illaꝫ tormētis eternis ſe exponit. Vnde
nīs ſtult⁹ eſt auarus. immo peior q̄ diabol⁹: q̄r
auarus pl⁹ diligit nūmum q̄ aīaꝫ ſuā vl̄ aliorꝫ
ſed diabolus plus diligit vnā aīaꝫ q̄ totū mū⸗
dum. Quapropter dixit xp̄o ꝑſumēs decipe eū
ſi cadēs adorauerís me dabo tibi mōm iſtū. Et
idō: vt dic Orige. duobꝫ ꝑpoſitis magis eſt eli⸗
gendū vt mundū ꝑdam⁹. et lucremur aīas no
ſtras. Vñ et Amb. Valde timendū eſt. ne ꝓpter
auaritiā pecūie vel ꝓpter amorē carnalis vite.
ſalutē aīarꝫ querere negligam⁹: q̄a nihil ꝓdeſt
lucrificare t̄palia ſi ꝑdāt̄ eterna. Et dat Criſ.
exēplum. Si egēs ī vltimis malis poſit⁹. vide⸗
res ſuos ī laſciuia agere. qd̄ lucrꝫ eſtimares te
eorꝫ dn̄m eē: ſic quid lucrat̄ aīa tua miſera car
ne laſciuiēte. ſi futurā damnatōeꝫ expectat: Sꝫ
magna heu hodie cecitas et amētia ī hoībꝫ re⸗
perit̄. q̄r ſm Aug. ſiq̄s argētum auro ꝑponit
demētiſſim⁹ iudicatur: ſi vō aurꝫ deo ꝑponit. a
nullo repꝛhēdit̄. Exponit etiā ꝑdictū dn̄i ōbuꝫ
de illis q̄ aīas aliorꝫ lucri volūt. et ſuas negli⸗
gūt. Vñ Criſ. Si alteri⁹ ſolicit⁹ cōtemnas te.
ſilis es eis qui metalla fodiūt et necant̄. Et q̄r
poſſꝫ aliq̄s dicē et ſi aīaꝫ ꝑdam. tn̄ ex multis q̄
lucbor eā redimaꝫ. qd̄ falſum eſt. Vñ dic. Aut
quā ꝯmutatōeꝫ. i. redēptionē dabit hō ꝓ aīa
ſua. ſ. damnata. q.d. ſi ꝓ ea tot⁹ mūd⁹ daret̄. ñ
ꝑ hoc liberaret̄. Et iō nō pt̄ ꝯparari lucrꝫ mōi
ad detrimētum aīe. per qd̄ hō perdit eā ꝛ vitā
eternaꝫ. Nam perditis diuitijs pñt ꝑ alias di⸗
uitias ꝯpenſari. etſi mors infligit̄. pt̄ ꝯpēſari
per vitā immortaleꝫ. q̄ in reſurrectōe expecta
tur. ſed ſi aīa per culpā perdat̄. nō expectas ī
alia aīa recōpenſari. q̄a nō poteris aliā aīaꝫ.
ſed neqꝫ aliq̄d aliud q̄ſi ꝯmutatōꝫ ꝓ ea dare. vt
liberes eaꝫ de eterna morte. Deus aūt ꝓ aīabus
hoīm dedit cōmutationē ſāguineꝫ filij ſui ꝑci⸗

oſum. ꝑdēda eſt igr̄ aīa et vita pñs in hoc ſcl̄o
ꝓpter dn̄m: nō ſaluāda ꝓpter lucrꝫ et deſideriuꝫ
terrenū. Quapropter: vt ait Aug. voluntarie
nunc ꝓ xp̄o poſtponam⁹ q̄ñꝫ dimittēda. ne qd̄
abſit ꝓ trāſitorijs amittam⁹ eterna. Si enī tibi
diceret̄. ſis toto hoc mēſe diues ꝛ potēs. et fac
q̄cq̄d velis: vtere carnis voluptatibꝫ ſic placꝫ
ea tn̄ cōditione. vt oculi tui poſtea eruāt̄. oīe
ſolatiū tollat̄. toto t̄pe vite tue in fame et ſiti ī
oīmi cruciatu et oīmi miſeria viuas: nūq̄d illō
tale bonū hoc tenore ſuſcipes: Et quidem tota
hec vita. nec mēſis eſt. nec vnius diei vel hore
ſpaciū. ad illi⁹ eterne infelicitatis ꝯpatione. c⁹
miſerie neqꝫ finis eſt: neqꝫ pena ſilis inuenit̄.
Vñ Iſido. Si hr̄es ſapiāꝫ ſalomōis. ſi pulchri⸗
tudinem abſalonis. ſi fortitudineꝫ ſamſonis. ſi
longitudineꝫ enoch. ſi diuitias creſi. ſi ꝑtatem
theboinā. quid ꝓdeſſꝫ tibi. ſi tādeꝫ caro daret̄
vermibꝫ. aīa demonibꝫ cū diuite cruciāda ſine
fine: q.d. nihil. Duo quippe ſūt t̄pa ecclie. vnū
ꝑſecutōis et tūc añq̄ deū negem⁹. ponenda eſt
aīa ꝛ pñs vita: aliud pacis. ꝛ tūc frāgenda ſūt
deſideria terrena. ꝛ luc̄ ꝯtemnēda. Nulla ḡ mōi
aduerſitas aīaꝫ tuā frāgat. nulla ꝓſpitas al⸗
liciat. nulla fallacia ſeducat. a ꝑceptis et man⸗
datis dei ꝛ a caritate q̄ eſt in xp̄o dn̄o nr̄o. Oī⸗
bus modis ꝛ in oībꝫ debem⁹ ſꝑ bn̄placitū dei fa⸗
cere. et ab offenſſa ei⁹ abſtinere. Deinde tol⸗
lit terciū impedimētū ad ꝯfitēdum fideꝫ xp̄i.
qd̄ eſt pudor ſcl̄i. Nā ſm Grego. Sepe ex hūa⸗
na verecūdia ꝑpedimur. vt rectitudinē quā h̄⸗
uam⁹ ī mēte. nōdum exꝑmere valeā⁹ ī voce: et
tāto dei faciē ad iuſticie defenſionē negligim⁹.
quanto hūanas facies ꝯ iuſticiā veremur. Et
ſm eūdeꝫ ſūt q̄ dicūt. nos nō erubeſcim⁹ deum
cōfiteri: ſꝫ ad ꝓfeſſionē fidei. nō ſufficit vox ꝓ⸗
feſſionis xp̄iani. dū veret̄ a ꝓximis deſpici. dū
dedignant̄ iniurias tolerare. dū erubeſcunt (ſi
iurgiū ꝯtigerit) priores ſatiſfacē. Hoc ḡ impe⸗
tum terciū tollit ꝑmo ex fructu. ſcdo ex pena:
q̄r xp̄c ꝯfitētes cōfitebit̄ ꝛ recog̃ſcet. ꝛ erubeſcē
tes erubeſcet. i. nō cog̃ſcet eos de ſuis. in ſcdo
ſuo aduētu ꝛ iudicio. cuꝫ venerit in maieſtate
ſua. ſ. hūana. i. in forā hūana gl̄ificata. et pr̄is
i. maieſtate diuina q̄ ſibi ꝛ pr̄i eſt cōis. quā tn̄
ht̄ a pr̄e ſuo. et ſctōrꝫ angelorꝫ q̄ apparebt̄ cuꝫ
eo. Tūc ei erubeſcet infidel̄. ig̃rabit fatuas v̄⸗
gines. obiurgabit immiſericordes. Vñ ptꝫ q̄ nō⸗
ſolū iudicabit fili⁹ ī forā deitatis. ſꝫ et pr̄ ꝛ fili⁹
et ſpūſſctēs. q̄r ē vna maieſtas: ī forā tn̄ viſibili
ſolus fili⁹ appebit. vt ex hoc ſol⁹ filius hoīs iu⸗
dicare dicat̄. Indiuiſe itaqꝫ iudicāt pr̄ ꝛ filius
necnō ſpſſctēs. Verꝫ q̄r potētia ſapie cedit ī di⸗
ſcretōe iudicij. vbi eq̄tas magis ē examianda.
et ꝯſiderādū q̄d cuiqꝫ debeat̄ ꝓ meritis: q̄uis et
potētia ſit exercēda. nec bōitas ſubtrhēda: ideo
ſpāliter diſcrimē iudicij attribuit̄ ſapie. q̄r iu
diciū ē ꝑ ſapiam diuinā. ſapia aūt tota ꝯñicat̄
filio. et iō et̄ ſolus fili⁹ dr̄ iudicare. Tpe ḡ ꝑſe⸗
cutōis nō erubeſcat xp̄ian⁹ fidel̄ ꝓ xp̄o affligi.
etſi op⁹ fuēit morte affici. ac ſbſtātijs nudari ꝛ

honoꝛib᷒ deiici. Tpe vo pacis cū vitia maxime
ſurripiūt. carnē refrenet ne laſciuat. ⁊ p xpo n̄
vereaꝛ a ꝓximis deſpici. iniurias vboꝛū pati.
prioꝛ ꝓximo ſatiſfacere: vt veraciter ꝓbeꝛ ſe-
qui humilitatē capitis ſui. et ipſū cōfitēs me-
reatur ab eo recognoſci. Et ne ab abnegādū
ſe ⁊ tollendū crucē auditores terreanꝛ: iō tri-
ſtibus leta ſubiūgit: dicēs. Filius eñ hois. i. vgi
nis. q̄ ita ſe vocat ꝓpter ſui humilitatem. ꝓpter
carnis veritatē. ꝓpter mr̄is puritatē ſiue inte
gritatē. venturus eſt ad iudicādum oꝛbē in gl'a
pr̄is ſui. cū angelis ſuis ī foꝛa glorioſa iudica-
bit. Qui pri᷒ venit humilis. ventur᷒ eſt p maīfe-
ſtatōez gl'e ⁊ virtutis. Et tūc reddet ſn̄ tp̄is di-
latione. vnicuiq; ſn̄ ꝑſonaꝝ acceptōne: vbi nō
ꝑſone opa ꝯſiderant. vn̄ ſequiꝛ. ſm opera ſua
ſn̄ diminutione: iuſtis q̄dē p̄miū. ſ. gl'aꝫ aīe et
coꝛporis. alijs aūt ſuppliciū. ſ. penā vtriuſq;. hic
eſt locus merendi ⁊ liberādi aīaꝫ. ibi mittēdi ⁊
recipiēdi ſm merita. Ambula ḧ dū luceꝫ hēs.
ne ibi tenebre te cōpꝛehendāt. Suſcipe ḧ moꝛ-
tem vt ibi ſuſcipias vitā immoꝛtalem. Noli ti-
mere q2 triſtib᷒ leta ſuccedēt. Times moꝛtē au-
di gl'aꝫ triūphātis: vereris crucē. auſculta an-
geloꝝ miniſteria. Attēde et hic verbū Bern̄. q̄
dicit. vis ſcire q̄ debeas ihu xpo? Debes ei vitā
tuā. q2 ipē vitam ſuā poſuit ꝓ tua. Et q2 ru-
des erāt apl'i. ne eū ſic venturꝫ dubitarēt. et fa-
tigati expectatōne deficerent: ꝓmittiꝛ in p̄nti
conſolatio vt citius crederāt de futo. Unde bon᷒
mgr̄ ne diſcipuli deſꝑatione frāgāꝛ aut tedio:
ſubiūgit eos ꝯſolādo. Amen dico vobis. vt ſe-
curi de hoc ſitis: ſūt q̄daꝫ de ḧ ſtātib᷒ diſcipul'.
qui nō guſtabūt moꝛtē tpaleꝫ. q̄ eſt quidā guſt᷒
reſpectu moꝛtis eterne. vel guſtus dī q̄tuꝫ ad
bonos. q̄ nō permanēt in moꝛte: donec videant
oculis coꝛporalib᷒ filiū hois venientē in regno
ſuo. i. ī ea claritate regni. quā habebit cū ad iu
dicādum veniet: vt q̄lis eſt ventur᷒ poſtea. p̄-
ſenti q̄ꝫ tpe demōſtreꝛ ⁊ appareat. hoc ē: donec
videāt ſilitudinē gl'e. quā coꝛpora electoꝝ qui
eū nunc ꝯfitēꝛ habebūt in eccl'ia triumphāte
vt per hoc ſpereꝛ eterna futura in re. Un̄ ſm
glo. in coꝛpoꝛe moꝛtali oñdit eis. nō immoꝛta-
litateꝫ. ſꝫ claritatē futē immoꝛtalitati ſil'eꝫ: et
ita ſenſus eſt. donec videāt regnū dei. i. imagi-
natonē gloꝛie regni dei. Cū xpo ḧ ſtātes ſūt ī
ſtatu gratie. qui ꝓ ipo patiēter paſſiones ſuſti
nēt: et iſti moꝛtē culpe vel gehēne nō guſtant.
ſꝫ cū ipſo ad gl'aꝫ eternā trāſeūt. Hāc piam ꝓ-
miſſionē eis fecit. vt per viſā gl'aꝫ futē reſur-
rectōis. et ꝯtemplationem gaudij manētis. ad
aduerſa trāſeūtis ſecl'i foꝛti᷒ ferēda aīaret. Ui-
ſionē aūt ꝓmiſſam diſtulit. vt eā vehemēti᷒ deſi-
derarēt. et deſideratā magis acceptarēt ⁊ gra-
tam haberent.

Oratio.

Domine ihu xpe. da mihi vt meipſū ſic
abnegē. q̄ ī ꝓſperitate ⁊ in oīb᷒ q̄ tpa-
liter delectant a malo declineꝫ: ⁊ nihil
niſi honoꝛē tuū querā. meeq; voluntati renun-
cians. tibi et ꝓpter te om̄i creatē obediam. Da
etiā mihi vt tollā crucē meā. afflictōes ⁊ pena
litates per me volūtarie aſſumendo. ⁊ ab alijs
illatas patiēter ſuſtinēdo: ac ꝓximis ī necītta-
tib᷒ ꝯpatiendo. et in om̄i aduerſitate bonū fa-
cere nō deſiſtēdo. Da etiā mihi vt te ſeq̄r veſti-
gia tua imitādo: ⁊ tue vite me ꝯfoꝛmando. p᷒ te
veniā ad ſupernam patriā pertingēdo Amen.

De trāſfiguratione dn̄i. Capl'm. III.

DEinde quod iam ſupra
ꝓmiſit ſoluit: cū dr̄. Et p᷒ dies ſex
ſm Math. nō numerādo extremos
vl' die octaua ſm Lucā. numerādo
diē primū q̄ promiſit. et vltimū quo ſoluit: aſ-
ſumpſit ihs ſecū petrū et iacobum ⁊ iohanneꝫ
et duxit illos ſeoꝛſū in monteꝫ valde excelſū. ſ.
thaboꝛ. quarto miliario a nazareth ꝯ orientē.
vt ibidem oraret. Mathe᷒ ⁊ Marcus ponūt tm̄
dies medios. ſꝫ Lucas etiā extremos. Illi ſex.
q2 p᷒ ſextā mōi etatem. anime ſctōꝝ in bt̄a ex-
pectatōe requieſcent. Lucas octo. q2 in octaua
reſurrectōis coꝛpora ſctōꝝ in gl'aꝫ immoꝛtali-
tatis reſurgent. Hic ḡ p᷒ ſex etates quieſcēdū
eē ab om̄i laboꝛe: et ibi octauo tpe reſurgēdū
deſignat. Un̄ ſm Hiero. et glo. hoc bene miſte-
rio conuenit naꝫ ſicut xp̄c p᷒ ſextam ſabbati q̄
crucem aſcendit. ⁊ poſt ſeptimā ſabbati q̄ ī ſe-
pulchꝛo quieuit. octaua die ꝛ̄ſurrexit: ſic ⁊ nos
poſt ſex mōi etates quib᷒ ꝓ dn̄o patimur et la-
boꝛamus. ⁊ p᷒ ſeptimā quietis aīaꝝ. q̄ interim
in alia vita geriꝛ octaua etate reſurgē᷒. Trāſ-
figuratō ḡ fuit ī octaua die. q2 facta ē ad oſtē-
dēdum diſcipulis ſuis gl'am reſurrectōis futē.
q̄ erit in octaua mōi etate: et ꝓpter hoc figura-
ta eſt ḧ per octauā diē. Aſſūpſit aūt ſecū tres
tm̄: vt in oꝛe triū ſtaret teſtimoniū. Itē in ſi-
gnū: q̄ qui nūc fidē trinitatis firmiter ſerua-
bunt. tunc ī eterna viſione gaudebūt. Iſtos aūt
tres. ſ. petꝝ. iacobum et iohānēꝫ ſpāliter aſſū-
pſit. q2 iſtos familiariter diligebat. Hoc aūt fe-
cit. ad deſignādum q̄ quicūq; vult gl'aꝫ dei vi-
dere. opoꝛtet q̄ fidē agnoſcat ſic petr᷒. q̄ vitia
ſupplātet ſicut iacobus. q̄ ad bn̄ operādū grāꝫ
habeat ſicut iohannes: q2 om̄e meritū ꝯſiſtit ī
crēdēdo verꝫ. in declinādo malū. in faciendo bo-
num. Iteꝫ ad cōmendatōem oīm ſtatuū eccl'ie
naꝫ per petꝝ ſignificāꝛ cōiugati vl' etiā ꝑlati.
per iacobum penitētes vel actiui. per iohānēꝫ
vgines vel theoꝛici. Et pulchꝛe oſtēſurus diſci-
pulis reſurrectōis gloꝛiaꝫ. ſeoꝛſum eos duxit:
vt intelligamus. q2 ſi eiuſdeꝫ reſurrectōis par-
ticipes eē cupimus. a turbis malignoꝛū hoīm
⁊ tumultib᷒ ſecl'i diuiſi eē debē᷒. Pulchꝛe eē eos
ī mōtē excelſū duxit ⁊ nō vallē. vt diſcam᷒ gl'aꝫ
nō ī ꝓfūdo h᷒ ſcl'i. ſꝫ in regē ſupne bt̄itudinis eē
q̄rendā: et q̄ ad illā gl'am futē reſurrectōis ꝑ-
uenire. et ī decoꝛe ſuo xp̄m vidē merebimur. ſi
ima et t̄rena deſerētes. ac ſblimia ⁊ celeſtia de-
ſiderātes. mēte ī celeſtib᷒ habitē᷒. Necēe eſt eñ
oīb᷒ q̄ deū ꝯtēplari deſiderāt. vt nō ī infimis vo
luptatib᷒ iaceāt. ſed ſemꝑ ad celeſtia ſe erigāt.

Aſcendit aũt in mõtẽ vt oraret. innuẽs oratores
in mõtez ꝯtutũ aſcẽdere. et ſurſũ nõ ĩ imis cor=
da hẽe. ac cõtinuis ꝓcibꝫ inſiſtere. Et bñ mons
iſte dict⁹ eſt thabor. qḋ acceſſio lucis interp̃ta
tur: q: omne qḋ manifeſtaẽ. ĩ lumine manife=
ſtaẽ. Effect⁹ aũt oõis oñdit ꝓpẽ qḋ orauit. ſ. ꝓpẽ
glãz futẽ reſurrectõis maĩfeſtãdaꝫ apl'is. Dũ
eñ oraret. trãſfiguratur⁹ eſt corã eis. Nõ dicit
trãſfigurauit ſe: vt notẽ actio fieri ex potẽtia
trinitatis. ſed in natura humanitatis. Et bene
duꝫ oraret facta eſt altera ſpẽs vultus ei⁹. fer=
uor eñ et deuotio oõnis diſpoſitio ẽ ad trãſfi
guratõez et extaſim mẽtis. Vñ petr⁹ dũ oraret
factus eſt in extaſi mẽtis. Cõſpice bñ iſta. et de
pñtez exhibe: q: magnifica ſũt valde. Reſplen=
duit ei facies ſicut ſol. immo pluſq̃ ſol: ſꝫ nihil
hꝫ clarius cui ꝯpeẽ. Veſtimenta aũt ei⁹ fcẽa ſũt
alba ſicut nix. ⁊ ſic ꝑfuſa lumine vt alba extra
apparerent. ſm Aug. candor veſtiũ ꝓcedebat a
faciei ſplendore. ⁊ iſta fuit vera mutatio ĩ facie
ſed nõ in veſte. Non ſubaꝫ vere carnis amiſit.
nec corporis veritatẽ ſubtraxit. ſꝫ ſplendorem
addidit. Vñ lucas dic. q̃ facta eſt ſpẽs vult⁹ ei⁹
altera non alia. In carne ḡ mortali. immorta
litatis ⁊ reſurrectõis ſue vel nr̃e gloriã. nõ ĩ ſe
ſed in ſcl'i claritate ſicut voluit oñdit. vt illius
glorie quã ꝑdicabat certõres nos reddẽt. Ecce
q̃tum pingn⁹ beatitudĩs nr̃e habem⁹. Non eñ
erat aliḋ trãſfiguratio. niſi ſcdi aduent⁹ ꝑnũci=
atio: in q̃ ⁊ ipſe xp̃c ⁊ ſcti ei⁹ lucebũt ſole clari⁹.
Vñ nõ aſſumpſit claritatis dotẽ. ſed dotis ſili=
tudinez. Naꝫ vt Leo papa ait. illã ipi⁹ deitatis
ineffabilem ⁊ inacceſſibilẽ viſionẽ. q̃ in eternaꝫ
vitaꝫ mundis corde ſeruaẽ. nullo modo adhuc
mortali carne circũdati intueri poterãt ⁊ vide=
re. Splẽdor aũt faciei ſignificat claritatez diui=
nitatis: fulgor õo veſtiũ claritatẽ humaĩtatis
eius. Itẽ claritas faciei repñſentat futurã clari=
tatez capitis xp̃i. fulgor aũt veſtiũ deſigñt futãz
claritatẽ mẽbroꝝ ei⁹. ſ. ſctõꝝ: qui ſupabũtur a
claritate xp̃i. ſicut cãdor niuis ſupaẽ a fulgore
ſolis. Cãdor ḡ ſignificat glãz futẽ reſurrectõis
ꝓpter qḋ angel⁹ dñice reſurrectõis nunci⁹. ĩ ve
ſte candida apparuit. Et ſm Bedã. veſtit⁹ dñi
ſctõꝝ illius chorus accipiẽ. qui in terris deſpe
ctus videbaẽ. Moraliter ẽca trãſfiguratõnez
dñs tria fecit. q: diſcipulos aſſũpſit. mõtẽ aſcẽ
dit. oõnez ꝑmiſit. ad ſignificãdũ q̃ ad gloriaꝫ
nõ ꝑueniẽ niſi ꝑ ꝯtutis ſocietatez. ꝑ vite altitu=
dinẽ. per oõis deuotionẽ. Felix ḡ qui talẽ co=
mitatũ aſſumpſit. Petꝝ. ſ. qui interp̃taẽ agno
ſcens. vt ſit in eo cognitio: q̃ debet eẽ triplex. ſ.
dei. ſui. ⁊ pximi. Cognitio dei generat dilectõez
et cauet deſperatõnẽ. cognitio ſui generat hu=
militatem et cauet ꝑſumptõez. cognitio pximi
generat ꝯpaſſionez et cauet crudelitatẽ. Et ſic
ſuã fragilitatẽ ſic et mũdi vanitatez agnoſcat ⁊
agnitã ꝯtemnat. Iacobũ q̃ interp̃taẽ luctator
vel ſupplãtator. vt ſit ĩ eo lucta ⁊ ſupplãtatio: q̃
etiã dꝫ eẽ triplex. ſ. carnis. mũdi. et diaboli. vt
ꝯtra cõcupiſcentias carnis ⁊ mũdi ac inſtigati=
ones diaboli fortiter luctẽẽ. et eas deuictas ſb
plãta ꝓſternat: nõ eñ coronabiẽ niſi q̃ legittie
certauerit. In ſignũ hui⁹ iacob p⁹ luctos acce=
pit bñdictionẽ. Iohannem q̃ interp̃taẽ grã. vt
ĩ eo ſit grã. q̃ ſiliter debet eẽ triplex. ſ. incipiẽs.
ꝓficiens. ⁊ ꝑueniens. Vñ apl's. Gratia dei ſum
id qḋ ſum. q̃tũ ad primã: ⁊ grã ei⁹ in me vacua
nõ fuit q̃tum ad ſcdaꝫ. ſed illis oĩbꝫ habũdãti⁹
laboraui nõ aũt ego ſolus ſꝫ grã dei mecũ. q̃tuꝫ
ad terciã. Iohãnes etiaꝫ priuilegio ſingularis
amoris dei dotat⁹ fuit. ſic bonũ diuinũ ſup oĩa
diligat. et in oĩbus trãſitorijs nihil niſi amorez
diuinũ cõcupiſcat. Itẽ petrus alio noĩe dictus
ſymon. qui interp̃tatur obediẽs. ſignificat obe
dientiã. Iohãnes in q̃ grã. ſignificat mũdiciã.
Iacobꝫ qui luctator vel ſupplãtans. ſignificat
paupꝫtatẽ voluntariã. et iſta tria faciũt videre
claritatez diuinã. ſicẽ iſti viderẽt trãſfiguratõez.
Felix q̃ talez montẽ. i. eminẽtiã vite aſcendit. ĩ
quo ſũt tres gradus. ſ. abiectio ſui. mortificatõ
carnis. cõtemptus mũdane ꝓſꝑitatis: de quibꝫ
ſup̃ primo capl'o. ſiq̃s vult p⁹ me venire. abne
get ſemetipſum et tollat crucez ſuã et ſeq̃ẽ me.
Felix qui ſic oõni inſiſtit. pie. fideliter ⁊ ꝑſeue
rãter. donec appareat gloria in facie clerici. q̃
trãſfiguraẽ in ſolem dũ lucẽt per ſcientiã. ar=
dẽt ꝑ caritatẽ. illumiant ꝑ exẽplũ ⁊ doctrinã: ĩ
veſtimẽtis laici. q̃bꝫ ſufficit albedo niuis. ꝑ mũ
diciã mẽtis. carnis. ⁊ operis. Et apparuerũt
illis moyſes. iaꝫ mortu⁹ ſm aĩaꝫ. in corpe aſſũ=
pto vel ſibi adoptato. ſicut qñ apparent angeli
in corporibꝫ aſſumptis: ⁊ helyas adhuc viuus
ĩ aĩa ⁊ corpore ꝓpo. allat⁹ de ꝑadiſo. Apparuẽt
cũ xp̃o iſti duo potiuſq̃ alij. alter mortu⁹ alter
adhuc viuus: in ſignũ q̃ viuentiũ et mortuoꝝ
ſeu vite et mortis ſit dñs. et q̃ iuſti tã mortui q̃
ꝑ moyſen. q̃ viui q̃ ꝑ helyam. q̃ tp̃e iudicij vel
viui ĩ carne rep̃ẽdi vel a morte reſuſcitãdi ſẽ.
regnaturi ſũt ĩ gl'a cũ illo. Itẽ vt oñdãt ipm eẽ
quẽ legis et ꝓphaꝝ ſcripta ꝑdixerẽt ⁊ ꝓmiſerẽt. ⁊
vt hinc appareat q̃ lex et ꝓphẽ a doctrĩna xp̃i nõ
diſcordãt. et q̃ finis legis ⁊ ꝓphaꝝ ĩ ſuo ſmone
xp̃c erat. et ei⁹ gl'a ꝓpter quã venerãt: et vt ipſe
oñderet ſe eẽ ſup̃ legẽ quã moyſes legiſlator de=
dit. et ſup̃ ꝓphas inter q̃s helyas ꝑdicator ꝑci=
puus fuit: ꝑ moyſen q̃dem ſignificaẽ lex. ꝑ he=
lyam ꝓphẽ. et ꝑ dñm euãgeliũ. Apparuit ḡ dñs
medi⁹ inter moyſen et helyã. tãq̃ ipẽ et euãge=
liũ haberẽt a lege ⁊ ꝓphis teſtimoniũ. Itẽ vnus
mortu⁹ ⁊ alẽ viuus apparuit. vt ſignificẽt xp̃m
mortuꝝ et iteꝝ victuꝝ: vl' vt nos mortui ſim⁹
mũdo. viui aũt deo. Itẽ vt ex oñi pte xp̃c teſtio=
niũ hẽret. de celo patrẽ ĩ voce. de ethere nubes.
de ꝑadiſo helyaꝫ. de ẽra apl'os. de inferno moy
ſen. Et loquentes cum eo dicebãt exceſſũ ei⁹
quẽ ꝯpleturus erat in irl'm. i. paſſionez ĩ q̃ fuit
exceſſus amoris. doloris. et humilitatis. Amor
fuit ſup̃ mẽſurã. ſm illud Ioh. maiorẽ hac di=
lectõnem ⁊c̃. dolor ſup̃ cõſuetudinem. ſm illud
Treñ. O vos oẽs qui tranſitis ⁊c̃. hũilitas ſup̃
virtutẽ. ſm illud Treñ. Recordare paupꝫtatis

⁊c̄. Loqui aũt ipoꝝ eſt talez gr̃am redemptõis futurã per xp̃m. teſtimonijs legis ⁊ ꝓphaꝝ pfiguratam eẽ oñdere. Et notãduz. q̄ nõ loq̄banť de tali materia tãq̄ indicãtes xp̃o q̄ neſciret. ſed eũ adorabãt de aduẽtu eiʼ in carne: et q: miſteriũ paſſionis qd ipi pdixerãt. viderẽt in xp̃o cõplendũ: ⁊ leti fortaſſe. q: videbãt redẽptõis ſue totiuſq3 humani generis dieˀ appropinq̄re. Cõpatiebãť nihilominʼ xp̃o. q̄a tã glorioſa facies debebat ſic ↄſpui. et ſic inuidioſe tradi. et iudicari ⁊ crucifigi. Notãduz etiã q̄ gaudium magnũ factũ eſt apl'is ⁊ ꝓphetis. nõ ſolum de trãſfiguratõne xp̃i: ſed etiam (vt dicit Effrẽ) de mutua viſione: q: vtriuſq3 teſtamẽti pncipes cõgregati ſũt cũ deo abrahã. Videbat. n. moyſes dux iudeoꝝ. pñcipẽ xp̃ianoꝝ petꝝ. cõſiderabat helyas caſtʼ vginẽ iohẽz. ⁊ vterq3 ĩ iacobo laudabãt martirij pꝰuilegiũ. Petrʼ vo ⁊ q̄ cũ illo erãt. g̃uati erãt ſomno oppreſſi a gl'a. q: ſplẽdore incõprehẽſibilis deitatis. pmunť ſenſus humani corporis. Et euigilãtes viderẽt maieſtatẽ eiʼ. ⁊ duos viros. ſ. moyſen ⁊ helyã. q̄s cognouerẽt predicte claritatis illuſtratõe. Vñ querit Amb. q̄uo apl'i coguerunt moyſen ⁊ helyã. q̄s nũq̄ viderẽt: et rñdet. q̄ per maieſtatez ſup eos veniẽtẽ: in q̄ innuiť. q̄ in futura gl'a. alter alteꝝ quez nunq̄ vidit cog̃ſcet. Scdm glo. h̄ helyas dr̃ eximiʼ ꝓphaꝝ: ſed ↄ̃ de dd̃ hoc dr̃ ĩ plogo ſup pſalteriũ. ⁊ de moyſe in glo. ſup exodũ. Et ſoluiť. q: moyſes fuit eximiʼ dñi familiaritate. ſignoꝝ oſtenſione. legis pmulgatiõe. Helyas eximiʼ vite auſteritate. arguẽdi autoritate. vite diurnitate. Dauid eximiʼ ꝓphecie ſublimitate. regia dignitate. et ſpãli ei facta pmiſſione. Tunc petrʼ tãq̄ feruẽtioꝛ dixit ad ih̃m dñe bonũ eſt nos h̄ eſſe. ſ. in mõte ⁊ in cõtẽplatõnis dulcedine. Celeſti enĩ dulcedine guſtata. vileſcũt infima. Vñd Rabanʼ. Quo ampliʼ q̄s deguſtat dulcedinẽ vite celeſtis. eo ampliʼ oĩa alia faſtidit in infimis. Si vis faciamʼ h̄ tria tabnacula ad manẽdũ. ſ. hic ↄtinue: tibi vnũ. moyſi vnũ. ⁊ helye vnuz. Nõ loq̄bať de tabnaculo p ſe ⁊ ſocijs ſuis faciẽdo. q̄i ſupponẽs ſe et ſocios tãq̄ diſcipl'os cũ mg̃ro mãſuros ĩ ſuo tabernacl'o. Petrʼ optãdo cõmẽdat xp̃m. et ſe in monte manere ex modico guſtu participatõis future gl'e quã ĩ xp̃o viderat: vt p hoc diſcamʼ q̄ nihil ſit difficile p xp̃o pati. nec tormẽta nec crux nec mors. vt ad mõtez celeſtis gl'e perueniamus. Si enĩ ſenſibilis viſa xp̃i gl'a. ſic petꝝ in mõte impſſionib; ⁊ ĩ tẽperieb; ſubiectũ illexit. vt dicẽt bonũ ibi manere: quid eſtimãdũ ẽ de illa ineffabili et intelligibili gl'a eterna ĩ celo. vbi nulla intẽperies. nll'a pegrine impſſionis moleſtia. vbi nullũ malũ ſed oĩe bonũ obtinebiť. Vñ Beda. O quãta felicitas viſioni deitatis inť angelos adeſſe ppetuo. ſi tãtũ trãſfoꝛata xp̃i hũanitas. duoꝝq3 ſctõꝝ ſocietas. ad pũctum viſa delectat: vt eis ne diſcedãt petrʼ preſtare velit obſequiũ. Vñd ⁊ Remigiʼ. Viſa dñi maieſtate ⁊ duoꝝ ſuoꝝ. petrus adeo delectatʼ eſt. vt cuncta tpalia obliuioni traderet: ⁊ ibi ĩ ppetuũ vellet manere. Si aũt petrus ſic acceſʼ eſt. quãta erit ſuauitas ⁊ dulcedo videre regez in decore ſuo. ⁊ intereſſe choris ſctoꝝ omniũ ⁊ angeloꝝ. hec Remig. Sed errauit petrus ⁊ neſciebat q̄d dicẽt hoc petẽdo. tum q: ĩ via pr̃iaz req̄rebat. ⁊ vmbrã future gl'e quã viderat verã eſtimabat gl'az. oblitʼ regnum dei nõ eẽ ſctis pmiſſũ ĩ terra ſed in celo. tum q: ĩ gl'a tabnacl'a manufacta nccĩa credebat. ignorãs domũ manufactã nõ eẽ nccĩaz in illo ſcl'o futo. tũ q: ſez coapoſtolos adhuc carne mortali circũdatos eẽ nõ aduertebat. ⁊ abſq3 guſtu mortis immortalis vite ſtatum ſubijre volebat. tũ etiã q: ſuã ⁊ primoꝝ ſalutẽ nõ atẽdebat. Vñ Aug. Quid dicis ſcẽ petre. mũds perit ⁊ tu ſecretũ queris? Vides tot gentes in vnũ cõuenire: et tu quietẽ diligis. Vides tenebras mũdi. ⁊ tu lumen abſcõdis. Nemo quippe accẽdit lucernã ⁊ ponit eaz ſub modio ⁊c̄. Vñ et Damaſ. Nõ eſt tibi: inq̄t. petre bonũ. q̄ xp̃c ibi moreť. q̄ñ ſi ibi mãſiſſz. nequaq̄ tibi facta pmiſſio cõſequereť effectũ. Neq3 enĩ claues obtinuiſſes regni. nec mortis tyrãnis abolita eẽt. Et vt diť Criſ. q: audiuit q̄ oportet eum hieroſolimaz ire et multa pati. adhuc timet p xp̃o: ſed ptʼ increpatõez nõ audet apte dicere rurſus. ꝓpitiʼ eſto tibi: ſ3 idẽ occulte per alia ſigna inſinuat. Quia enĩ videbat multã quietẽ ⁊ ſolitudinẽ. cogitauit ↄuenientem ibi eẽ ſtationem. ex loci diſpoſitõne. qd ſignificat: dicẽs. Bonũ eſt nos h̄ eẽ: velut etiaz ſp h̄ eẽ. iõ tabernacl'oꝝ meminit dicẽs. Si vis faciamʼ h̄ tria tabernacl'a. Cogitauit. enĩ q̄ ſi hoc fieret. nõ aſcẽdẽt hieroſolimã: etſi ñ aſcẽdẽt xp̃c. nõ moriret. ibi enĩ ſciebat ſcribas inſidiari ei. hec Criſ. Et l3 petrʼ vt hõ ſtupefactʼ. neſciret q̄d dicẽt: ĩ hoc tñ ſuã deuotõz oñdit. ⁊ in ſiti ſibi ardoris mõſtrat iudiciũ. Vñ inebriatus petrʼ erat. q̄ d̃ vna gutta vini celeſtis quã biberat. q̄ſi tres tabnas facẽ volebat: ſicť enĩ ex paſſionis magnitudine. vt timoris vl' amoris. aliq̄s prũpit ĩ aliq̄ vba ſñ pmeditatõe: ita ſiliť ex magnitudĩe deuotõis ⁊ delectatõnis expꝰte. dixit petrʼ illa vba. q̄ tñ nõ erãt rõnabilia: q: ĩ ſolo aſpectu hũanitatis xp̃i nõ ↄſiſtit eſſẽtia beatitudĩs. ⁊ ideo illd̃ nõ debebat ſufficẽ p finali btitudine. In mõte thabor eſt grãde monaſteriũ. grãdi ſilua ↄ̃cũdatuz. tres hñs eccl'ias. iuxta qd petrʼ ait. faci. h̄ tria tab. Tria tabnacula ↄtẽplatiuʼ moraliť facit. q̄ñ legẽ ⁊ ꝓphias et euãgeliũ practice legẽdo diſponit. ſ. corde credẽdo. ore ↄfitẽdo. ⁊ ope adimplẽdo. Sciẽdum aũt q̄ iſta trãſfiguratõ ſignificãs gl'az ſctoꝝ. pmo deſcribiť a maieſtate dei. q: tota t̃nitas ibi apparuit. pr̃ ĩ voce. filiʼ ĩ hũana carne. ſpũſſcẽs ĩ nube: p qd datť ĩtelligi. q̄ gl'a ſctõꝝ ↄſiſtit ĩ fruitõne btẽ trinitatis. Sicť enĩ petrʼ ebriʼ ex dulcedĩe illiʼ claritatis. voluit facẽ tria tabernacula. ita dť hõ tria tabernacl'a ĩ aĩa ſua. q̄ nec moyſes nec helyas. ſ3 ſola btã t̃nitas delctabiliter inhabitat. ſm illd̃ Joh̃. ad eũ veniemʼ. et

mãſionẽ apd̃ eũ faciem⁹. Hec aũt ſũt memoria
intelligẽtia. et voluntas. Nã fili⁹ habitat ĩ tab-
nacl'o intelligẽtie. implẽdo ipã deĩ pleniſſima
et lucidiſſima cognitiõe: ſpũſſcẽs in tabnaculo
voluntatis. implẽdo ipã ſapidiſſima ⁊ ſuauiſ
ſima dilectiõe: pr̃ in tabnaculo mẽorie. implẽdo
ipſã cogniti et dilecti perpetua refectiõe ⁊ ſecu-
riſſima ĩ ẽtione. q̃b; actib; aĩa ĩ deum q̃ĩ tota-
liter trãſformatꝰ. ⁊ quodãmodo dei formis effici-
tur. Tunc verificatꝰ ſm̃ quãdã pgustatiõẽ. illõ
qd̃ dr̃ alubi. intra ĩ gaudiũ dñi tui. Scd̃o de-
ſcribitꝰ iſta trãſfiguratio a ſocietate cõſortij. qꝛ
ibi fuerũt moyſes ⁊ helyas. iacobꝰ. petrus ⁊ io-
hannes. In celeſti igr̃ gl'a habemus ſocios oẽs
veteris et noui teſtamenti ſctõs: beati veteris
teſtamẽti diſtinguũtꝰ in duos ordines. ſ. pr̃iar-
chas q̃ intelligũtꝰ per moyſen. et pphas q̃ per
helyã. Sancti aũt noui teſtamenti diſtinguũtꝰ
in tres. ſ. in martires. q̃ per iacobum: in cõfeſ-
ſores qui pleni ſapiẽtia dei intelligũtꝰ per petꝝ
qui interpretatꝰ agnoſcẽs: in virgines. qui per
iohẽ. Vel pt̃ dici q̄ xp̃c voluit hr̃e teſtimoniũ
ſui aduentꝰ ab illis qui ſũt in celo. ſ. a pr̃e. ⁊ ab
illis qui ſũt in mũdo. ſ. a petro. iacobo ⁊ iohẽ. ⁊
ab illis qui ſũt in terreſtri padiſo. ſ. ab helya. ⁊
ab illis qui ſunt ĩ inferno. ſ. a moyſe. Vel p ſex
perſonas ſignãtꝰ ſex bona q̃ deus pfert cõtem-
plãtib;. qꝛ in cõtẽplatiõne pmo mẽs illuminatꝰ
quod ſignatꝰ in petro qui interptatꝰ agnoſcẽs.
Scd̃o caro ſupplãtatꝰ qd̃ ſignatꝰ ĩ iacobo q̃ inter-
ptatꝰ ſupplãtator. Tercio gr̃a augetꝰ ⁊ augmẽ-
tatꝰ. qd̃ ſignificatꝰ in iohãne. qui interptatꝰ in q̃
eſt gr̃a. Quarto mũs ɔtemnitꝰ. qd̃ ſignificatꝰ ĩ
moyſe qui interpretatꝰ aſſũptus ex aq̃s. Quin-
to cor amore inflãmatꝰ. qd̃ ſignificatꝰ ĩ helya q̃
raptus fuit ĩ curru igneo. Sexto dulcedo cele-
ſtis pregustatꝰ. qd̃ ſignificatꝰ in ihũ. Vñ petrus
qui vnã guttã pregustauerat: dixit. dñe bonũ
eſt nos hic eẽ. neſciẽs q̃d dicẽt. Tercio deſcri-
bitꝰ iſta trãſfiguratõ a glorificatiõe ſubiecti. cũ
dr̃. reſplenduit facies eiꝰ ſicut ſol. veſtimẽta aũt
eiꝰ facta ſũt alba ſicut nix: per q̃ ſignatꝰ beati-
tudo ⁊ gl'a. quib; ſctõꝝ corpa inducẽtꝰ. Dñs igr̃
petro nõ rñdit. nã lꝫ ex feruore deuotiõnis loq̃-
retur. tñ qꝛ imprudẽter interrogauit. ideo re-
ſponſionẽ dñi nõ meruit. nõdum enĩ vt ĩ hac
gl'a ɔſiſteret tp̃s erat. Qui aũt vult dño facere
tabernacl'm. pparet penetralia cordis ſui. et ĩ-
ueniet locũ dño tabernacl'm deo iacob. Quia
ṽo male materiale tabnaculũ ex frõdib; et te-
torijs queſiuit. eſtimãs ĩ eterna illa gl'a tpalia
tabnacula nccĩa. vbi nulla aduerſitatis aura ẽ
timenda. vbi deꝰ omĩpotẽs tẽplum ẽ et domus
eccl'ie: ideo nubis lucidis accipit obumbraculũ
Vñ ſeqnitꝰ. Adhuc eo loquẽte. ⁊ de tabnaculo-
rum viſibiliũ ɔſtructiõe cogitante: ecce nubes
lucida obũbrauit eos. qꝛ maiori luce ⁊ vera co-
gnitione ſuffudit: vt intelligerẽt electis in eter-
na tabernacl'a receptis. non eẽ nccĩa corpalia
tabnacula: ⁊ eos nõ eſſe ptegẽdos tegmine do-
moꝝ. vbi nubis ⁊ ſpũſſcti gl'a ptegentꝰ. et ĩ ab-

ſcõdito faciei dñi abſcõdetꝰ. Et intelligas q̄ cũ
petrus loqueretꝰ. interim anteq̃ ṽba cõpleret.
diſceſſerũt moyſes et helyas. et mox nubes ſbſe-
cuta eſt. q̃ſi interrũpuntꝰ ṽba eiꝰ per obumbra-
tionem nubis. Querebat petrus terrenũ tab-
naculũ ⁊ affuit celeſte obumbracl'm: ⁊ iſta nu-
bes nõ fuit cauſata ex iſtis caliginoſis vapori
bus: ſed ex vehemẽtia lucis pceſſit: qꝛ ſicut fu-
mus eſt ab igne. ita iſta nubes fuit a luce. Ad
inſtruẽdas aũt mentes apl'oꝝ. de cognitiõne di-
uinitatis vnigeniti filij dei. poſt moyſi ⁊ helye
teſtimoniũ. vox pr̃is de nube. mõ tonitrus te-
ſtimoniũ phibuit dicẽs. Hic eſt filiꝰ meus. non
adoptiue ſed p naturã: dilectus filiꝰ meus. ſ. na-
turalis ⁊ pprius nõ aliunde creatꝰ vl' adoptiuus.
Hoc eſt ſm̃ Amb. nõ helyas filius. nõ moyſes
filiꝰ: ſed hic eſt filius quẽ ſolũ videtis. Receſſerũt
enĩ illi. vbi ceperat dñs deſignari. vt ille ſolꝰ de-
monſtraretꝰ ne errarent apl'i. In quo mihi bñ
cõplacui. i. in q̃ meũ beneplacitũ de redẽptione
mũdi ɔplere cõſtitui. Vel ſm̃ Criſ. in quo dele-
ctor. in q̃ requieſco. quẽ accepto: qꝛ oĩa q̃ ſunt pa
tris cum diligentia exequitꝰ. et eſt vna eademq;
voluntas ipiꝰ et pr̃is. q̃re etſi crucifigi vult ne
ɔdicas. Ipſum audite magiſq̃ moyſen vel he-
lyam. qꝛ xp̃c finis eſt legis ⁊ pphetaꝝ. Ipm̃ au
dite vt ſupremũ ⁊ ſinglarẽ mgr̃m qui docebit
vos omĩa nccĩa ad ſalutẽ. Ipſũ audite qꝛ veri-
tas eſt. ipm̃ querite qꝛ vita eſt. ipm̃ ſequimini:
qꝛ via ẽ. Acſi (vt ait Remigiꝰ) alijs verbis di-
ceret. recedãt vmbre legales ⁊ typi pphaꝝ: ⁊ ſo-
lum choruſcũ lumen euãgelij ſeqmini. Felices
ḡ apl'i. qui nonſolũ dñi claritatẽ videre meru-
erũt. ſed etiã vocẽ pr̃is intonãtem audierũt. Nec
ab hac felicitate nos ex toto alieni eriꝰ. ſi quẽ
illi crediderũt ⁊ nos credimꝰ. ⁊ quõ illi vixerunt
amando viuimus. et quẽ dilexerunt totis vi-
ſceribus amamꝰ. Sꝫ qꝛ humana fragilitas ĩ
pñtia maieſtatis opprimitꝰ. qꝛ põdus diuinita-
tis et ɔſpectũ maieſtatis gl'e ferre nõ valet. iõ
dũ audirẽt vocẽ terribilẽ de nube. ceciderũt in
facies ſuas nõ ſicut mali retrorſũ. Vñ Remig.
In eo ṽo q̄ ſcti diſcipl'i ĩ faciẽ ceciderũt. ſctita-
tis fuit iudiciũ: impij eĩ retrorſũ cadũt vt helyꝰ.
Hec Remig. Cadũt ḡ iuſti ĩ faciẽ. mõ pp̃t timo-
rem vt hic. modo pp̃ter hũiliatiõẽ. vt magi pcidẽ-
tes adorauerũt eũ. modo pp̃ter grãrũ actiõẽ. vt ſe-
niores ceciderũt ĩ ɔſpectu throni in facies ſuas.
Et timuerũt valde. qꝛ ſe erraſſe cognouerũt. qꝛ
nubes lucida apparuit. qꝛ vocẽ q̃ſi tonitrualẽ
ſ. pr̃is (cuiꝰ maieſtati timor debetꝰ) audierũt. Ad
hãc vocẽ (vt dic Effrẽ) fugerũt pphe. ceciderunt
apl'i et timuerũt. Tonitruũ q̃dem terribile fuit.
Vñ de ipſa voce terra ſub ipſo ɔtremuit. Sed
q̃s humana fragilitas ḡuabat. benigne piꝰ ma
giſter ṽbo pit̃er et actu ɔſolatꝰ ⁊ erigit. Nã cle-
menter acceſſit ihs qꝛ p ſe ſurgere nõ poterãt.
⁊ tetigit eos. famliariter ⁊ dulciter. vt tactu debili-
tata mẽbra ſolidaret: dixitq; eis. vt metũ et ti-
morẽ fugaret. Surgite. ɔ caſũ: ⁊ nolite timẽ. ɔ
metum. Beati illi q̃s tãgit ihs. bt̃i illi q̃s tãgit

ſalus et vita. Illi em̄ ſurgunt illi ſine timore ⁊ ſecuri fiūt. Rogem⁹ ḡ eū. vt ⁊ nos tangat. ⁊ a ſomno ſtuporis ⁊ inſipientie excitet: atq; ad ſe videndum nob ocl'os apiat. Dulcis amic⁹ eſt. q: pie ↄſolat̄ ⁊ potēter adiuuat. Ad tactū ḡ ⁊ cōſolatōz ihu miſeratoris. q̄ pſtratis dexterā ad bñficiū auxilij porrigit. et iacētes erigit: diſcipuli ſurgētes nec moyſen nec helyā viderūt: ſed ſolū ihm in figura ↄſueta. q̄ cōuerſari ſolebat inter eos. Scdm glo. ſi moyſes ⁊ helyas perſeueraſſent. vox pr̄is videret̄ incerta cui potius teſtioniū dediſſz: et ideo receſſerūt illi ne ad eos vox pr̄is fieri putaret̄. ſz vt ad ſolū ihm ꝑtinē intelligēt̄. Allegorice ablata nube viderūt moyſen et helyā euanuiſſe. ac ſolum ihm remāſiſſe q: poſtq̄ legis ⁊ ꝓphaꝝ vmbra diſceſſit. q̄ q̄i nube apl'os texerat. viderūt eū ⁊ ſcriptura illis reuelata fuit. et euāgeliū in q̄ vtrūq; repit̄ ſolū remāſit. Notādum aūt ſcḿ glo. q᷑ bene ↄuenit miſteriū ſcde regeneratōis. que. ſ. erit i reſurrectōne. vbi caro reſuſcitabit̄: cū miſterio prime que eſt i baptiſmate. vbi aīa reſuſcitat̄. In baptiſmate. n. xpi. opatio trinitatis oſtenſa eſt: fuit em̄ ibi fili⁹ incarnat⁹. apparuit i ſpecie columbe ſpūſcts. ⁊ pr̄ fuit ibi i voce declaratus. Et ſilr̄ i trāſfiguratōe. q̄ eſt ſacr̄m ſcde regeneratōis. tota trinitas apparuit. pr̄ in voce. filius i hoīe. ſpūſcts i nube. Nā glaꝫ illi⁹ quam modo i baptiſmate credētes ↄfitemur. i reſurrectōne vidētes collaudabim⁹. Nec fruſtra ſpiritusſanct⁹ h in lucida nube. illic i colūba apparuit: dona em̄ ſua ꝑ ſpēs declarare ſolet. Innocentiā aūt i baptiſmate donat. q̄ ꝑ auē ſimplicitatis deſignat̄: datur⁹ eſt autē claritatē et refrigeriū i reſurrectōe. et ido i nube refrigeriū. ⁊ in fulgore nubis claritas reſurgētiū corpoꝝ figurat̄. Qui em̄ nūc ſimplici corde fidē quam ꝑcipit ſuat tūc luce apte viſiōis qd crediderat ↄtēplabit̄: ipaq; quā luſtrabit̄ i ꝑpetuū glā ꝓteget̄. Et deſcēdēs ihs cū diſcipl'is d̄ mōte. ꝓcepit eis ꝑcepto inſtructōis. vt nemini dicerēt viſiōz d̄ gl'a trāſfiguratōis an̄ ſuā r̄ſurrectōz a mortuis. Prio ſcḿ Hiero. ne dictū eē incredibile ꝓpt̄ rei magnitudinē videt̄. Scdo ſcḿ tho. ne hoīes audiētes tāglorioſa de eo dici. ſcādalizarēt̄ poſtea vidētes eū crucifigi. Tercio ſcḿ Remigiū. ne ꝑdicatio gl'e. paſſiōis fructū impediret: q: ſi maieſtas illi⁹ fuiſſet diuulgata. in ꝓpl'o plurimi reſiſtendo principib⁹ ſacerdotuꝫ. paſſionē ei⁹ impediuiſſent: et ſic redēptio hūani generis retardata fuiſſꝫ. Quarto ſcḿ Hyla. q: tunc debebāt eē teſtes diuinitatis xpi. cū eſſent ſpiritusſcto repleti. et ad tāte viſiōis teſtimoniū ꝑhibēdū cōfortati. Quinto ſcḿ Dama. q: alij diſcipuli adhuc impfecti. fuiſſent triſtati q᷑ hāc viſionē nō vidiſſent. et iudas magis incitat⁹ ad ꝓditōez ſaluatoris fuiſſet. Sexto quia reſurrectio xpi multū fuit dubitabilis. ido reſuata fuit iſta viſio: illo diuulgādo tpe. q̄nto marie oportebat ipi reſurrectōi teſtimoniū ꝑhibere. cui pſtabat argumētū nō modicū ipſa gl'a trāſfiguratōis: ipſa q̄ꝫ viſio magis credibilr̄ videbat̄ qn̄ etiā viſibilr̄ ꝑ reſurrectōz factam mōſtrabat̄. Septimo vt daret̄ nob exēplū. ea q̄ ad laudē et gloriā nr̄aꝫ ſpectāt eē occultanda. q̄diu ſum⁹ i hac mortali vita: et ad faciendum hoc qd i eccl'iaſt. dr̄. ne laudes hoīez i vita ſua. et in eodē an̄ mortē ne laudes queq̄. Per hoc etiam oñdit. q᷑ ſecreta et miſteria diuina. nō ſunt ſꝑ. ſed loco ⁊ tpe debitis publicanda: ⁊ dedit exēplū viris ſctis. nō facile pblicādi reuelatōes ſibi factas. ſicut Paul⁹ annis. xiiij. tacuit raptū ſuū. Fuit aūt trāſfiguratō dñi facta circa veris ꝑnicipiū. Vñ euāgeliū de trāſfiguratōne legit̄ i eccl'ia ſabbato q̄tuor tpm. p⁹ primā i q̄dragesima dñicā. Feſtū vo trāſfiguratōnis dñi. celebratur. vj. kl'. auguſti: q: tunc ab apl'is fuit tranſfiguratio ꝑdicata ⁊ publicata: quā tacuerāt vſq; ad diē illaꝫ. ꝓpter ꝓhibitōz a dño eis factā. In deſcenſu mōtis thabor ↄ̄ occidētē. vbi eſt vna capella vbi dñs dixit apl'is. nemini dixeritis viſionem ⁊c̄.

Oratio.

O Ihu redēptor ꝑditoꝝ. ſaluator redēptorum. anīe lacrimoſe et pt⁹ te currētis. dulce ſolatiū et ſuaue refrigerium: da mihi omne delectamētū ext̄ te reſpuere et obliuiſci. vt tuo ſapore merear iocūdari: et veniat oro tp̄s. vt qd nunc credo. reuelatis oculis tādem aſpiciaꝫ. qd nunc ſpero ⁊ alonge ſaluto apprehēdam. qd ꝓ virib⁹ meis deſidero. vlnis aīe amplectar ⁊ deoſculer. et i claritatis tue abyſſo tot⁹ abſcōdar. vt in velamēto alaꝝ tuarū ſit pax mihi pereuum Amen.

De ſanatione lunatici. Capit. IIII.

SEquenti aūt die ihs rediens de mōte vbi trāſfigurat⁹ fuerat. venit ad diſcipl'os q̄s inferi⁹ dimiſerat. ⁊ occurrit ei turba q̄ circa ipos erat. Silr̄ ſi ꝑlati vellēt ad ſubditos deſcendere ꝑ hūilitatē. ↄpaſſionē. ⁊ affabilitatē. mlta t̄ba occurreret eis ꝑ pñiaꝫ. Sꝫ q: ſꝑ ſtāt in alto ꝑ elatōez ſeu ambitionē vel curioſitatē ido pauci eis occ̄rūt. i. pauci ad eos accedūt. et paucioꝛes ab eis ſanāt̄. nulluꝫ em̄ legit̄ dñm i mōte ſanaſſe. Et acceſſit ad eū. q̄daꝫ de t̄ba petēs miſereri vnico filio lunatico ſcḿ lune innouatōez magis patiēti. ⁊ ſpm̄ immūdū hñti. quē eijcere nō potuerūt ei⁹ diſcipli. Qui eū apphendēs ad t̄raꝫ allidebat. ⁊ volutādo ꝑ dīv̄ſa mēbra vexās diſſipabat. ſicq; ad oñdēduꝫ vehemētiaꝫ paſſiōis ſpumabat ac dētib⁹ ſtridebat. ⁊ lāguēs areſcebat. ⁊ vix deſcēdebat dilaniās eū. Qui eū ſepe eū vexādo clamādo clamare faciebat. ⁊ nūc i ignē nūc i aquā mittebat: ita vt dudū ꝑiſſet niſi ꝓuidētia eum ↄſuaſſꝫ. Et cū (iubēte dño) adduct⁹ eēt. ſtatim ſp̄s ↄt̄bauit eū: vidēs em̄ ſe cito eijciēdū faciebat pei⁹ qd potēat i eū. Deinde increpāte eū dño. ⁊ ꝑcipiēte vt exiret ab eo. et ne ampli⁹ i eū introiret: quē etiā ab effectu malitie ſiue ſurdū ⁊ mutum vocabat. quia ſurdum ⁊ mutum eum fecerat: ſtatim diſcerpens eum exijt ab illo. Et factus eſt ſicut mortuus:

ſed ihs tenēs manū eiꝰ eleuauit illū. ⁊ ſurrexit
ſanꝰ ⁊ reddidit illū pr̄i eiꝰ. Moraliter iſte lu-
naticus ſignificat peccatorē. quē diabolꝰ p̄rio
apprehēdit ꝑ pc̄ti delectatōez. ſc̄do clamare fa-
cit. ꝑ peccati ardens deſideriū. tercio mutū fac̄
ad peccati ⁊ diuini laudis ꝓfeſſionem. quarto
ſurdum. ꝑ obdurationē ad dīui monitionē. q̄n-
to lunaticū. per mētis inſtabilitatē et ꝯtinuā
ī malū variatōez. ſexto elidit ⁊ volutat. per eiꝰ
in dīſa peccata precipitatōez. ſeptimo diſſipat
per dīſaꝝ cogitatōnū varietatē. octauo ſtride-
re facit dētib. per irā ⁊ indignatōez. ac ſpuma-
re ꝑ caſtrimargiā et libidinē. nono ī ignē lu-
xurie mittit vl̄ etiā elatōnis. q2 ignis ſurſū tē-
dit et alta petit. necnō ī aquā voluptatū ⁊ cu
piditatū ſbmergit. decimo aridū reddit ꝑ ociū
ſeu ignauiā et in deuotionē. vndecimo vix di-
ſcedit. per pc̄ti ꝯſuetudinē. duodecio dilaniat.
et dilacerat. ꝑ naturaliū vulnerationem. Dum
aūt puer ad deū accedit ꝯturbat̄. q2 ſepe pꝰ pec-
cata ad deū cōuerſi magis a demōio impugnā
tur. vt vel ꝑ tediū virtutū ⁊ labores pn̄ie excu
tiat et ad vitia reducat. vel de ſua expulſiōe ſe
vindicet. Sic ī primitiua ecc̄lia multa grauia
certamina illis appoſuit. q̄s ſuo regno ſubtra
doluit. Nō aūt puer vim patiens. ſ3 diabolꝰ vim
inferēs increpat̄: quia qui peccātē vult ſana-
re. viciū odiendo debet arguere ⁊ depellere. ſed
hoīez amādo refouere et cōfortare. Exiens do
demon ab hoīe nūq̄ reuertit̄. ſi hō cor ſuū cla-
ue hūilitatis et caritatis ſerauerit. Exiturꝰ aūt
diſcerpſit eū. q2 dū de corde expellit̄. acriores in
eo tēptatōes generat. Et liberatꝰ a demone ve-
lut mortuꝰ videt̄: q̄ eīn terrena deſideria ſbegit
vitā ī ſe carnalis ꝯuerſatōis extinguit. ⁊ mūdo
mortuus apparet. Quē aūt hoſtis mortuo ſilēz
rddidit hūc ſaluator pie dextere tactu leuauit
in q̄ oñdit̄ dei auxiliū: et ſurrexit. ī q̄ mōſtrat̄
hoīs ſtudiū. p̄rio eī deꝰ nos iuuat. deinde a nob
reqrit̄ vt bonū opemur. Et cū ī domū intro-
iſſet diſcipuli ſecreto interrogabāt ihm. q̄re ipi
nō potuer̄t eijcere illū. et dixit ꝓpter increduli-
tatem eoꝝ. Nō dicūt̄ diſcipuli increduli. ꝓpter
defectū fidei ſic̄ iudei. ſ3 ꝓpter remiſſionē feruo
ris: nā fidē remiſſā hēbāt. nō ſic̄ g̃nū ſynapis.
q2 nō cū debito feruore credebāt vt p̄cipue ipſi
facere debebant. Nihil eīn impoſſibile erit hn̄ti
feruētē fidē. ⁊ ꝑ dilectōez opantē: cui nūq̄ ſuffi-
cit qd̄ bn̄ geſſit. Granū quippe ſynapis ē modi-
cū. feruidū. amaꝝ. ⁊ veneni expulſiuū. In hoc
g̃ q̄ h ꝯpat fidē grano ſynapis. innuit q̄ debēt
hr̄e fidē modicā ꝑ hūilitatē. feruidā ꝑ deuotō-
nem. amarā ꝑ tribulatōnū ꝑpeſſionem. veneni
erroris expulſiuā ꝑ ſinceritatē. Scd̄m Amb.
Granū ſynapis res eſt ſimplex. etſi terit̄ vim
ſuā fūdit: ſic fides ſimplex videt̄. etſi atteratur
aduerſ̄ grāz ſue v̄tutis effundit. Deinde redu-
cit eos ad humilitatem. mouēdo ne q̄s de opib
glet̄. ſ3 hūiliet ſe deo. cui iure obſequiū debet̄:
dicēs. Cū feceritis oīa q̄ p̄cepta ſūt vob dicite nō
tm̄ ore: ſ3 ⁊ corde: ne ſit tm̄ vocalis hūilitas. ſ3 ⁊

realis: Serui inutiles ſumꝰ. qd̄ debuimꝰ facē fecīꝰ
nec vos iactetis q2 bn̄ ſeruiſtis. nihil eīn feciſtis
qd̄ nō debuiſtis. q. dicat. Dicite grāz ñ meruiꝰ
ſ3 debitū ſeruitiū ſoluēdo penas vitauiꝰ. Sz ecōt̄
ſupbi cū neq̄q̄ oīa. ſed modicū qd̄ eoꝝ q̄ p̄cepta
ſūt faciūt: nō ſolū moꝝ de ſua iuſticia p̄ſumūt. ſ3
⁊ īfirmos quoſq3 deſpiciūt: nō eī ſumus nr̄i ſed
ſerui. q2 p̄cio magno empti: ⁊ g̃ xp̄o cuius p̄cio
empti ſumꝰ. ſeruire tenemur. Et nihil obmitte-
re qd̄ debemꝰ. nec aliqd̄ facere qd̄ nō debemus.
Vn̄ Sene. Sapiēs nihil facit qd̄ nō debet. nihil
p̄termittit qd̄ debet. Nō dicūt̄ iutiles ſerui. faci
entes iure debiti mādata dei. quin fructū reci-
piāt vite hr̄e: ſ3 dicūt̄ iutiles. q2 dn̄s bonoꝝ no
ſtroꝝ nō idiget: vl̄ q2 nō ſūt cōdigne paſſiones
huiꝰ tp̄is. ad futurā gl̄iaz q̄ reuelabit̄ ī nob. vel
q2 q̄ſq3 magis deb3 ſe eſtimare ipfectū. q̄ q̄ ſta-
tū attigerit pfectōis. vn̄ beda. Hec ē igr̄ ī hoīb
ſola fidei pfectō. ſi oīb q̄ p̄cepta ſūt ipletis imp
fectos ſe eē nouerit: ⁊ q̄diu pegrināt̄ a dn̄o. ſē-
per ſibi in eſſe mala q̄ defleāt. ſemp meminerint
deeſſe bona ad q̄ grā eiꝰ iuuante pficiāt. Et ite-
rū. Quin ſine me nihil poteſtis facē. nō tempo-
rū longitudīe laboꝝ merita pēſare debetis. ſed
amore ⁊ famulatu ſpontaneo. nouis ſp ſtudijs
augē p̄ora. Hec Beda. Et bene dicit qd̄ debuimꝰ
facē fecimus. Vn̄ beda. Reuera debuimꝰ. q2 qui
nō veīt miſtrari ſ3 miſtrare. debitores ſibi nos
fecit: ne noſtris videlic3 opib ꝯfidētes. ſ3 de eiꝰ
ſemp examine pauētes. cū ꝓpha dicamus. quid
retribuemꝰ dn̄o ꝓ omnib que retribuit nobis.
Hec Beda. Attende hic bene q̄ ſeruus inutilis
reputat̄. qui hoc ſolum facit qd̄ facere tenetur.
Quantūcunq3 etiam pfectionē attingas. ſem
per ſentias ⁊ dicas. domine deus meꝰ ihū xp̄e.
nihil valeo ⁊ male tibi ſuio. Debemꝰ ergo nūq̄
a bono opere ceſſare. ⁊ tamē totū meritū noſtꝝ
inſufficiens reſpectu mercedis eterne reputare
Vn̄ ps. Qui coronat te ī miſcdia ⁊ miſeratōib
Nō ait ī meritis ⁊ ī opib tuis. q2 cuiꝰ miſcdia p̄
uenimur. vt hūiliter deo ſeruiamꝰ. eius mune-
re coronamur. vt ſublimiter cū illo regnemus.
Et ideo cū oīa fecerimus: reputemꝰ nos paruꝫ
aut nihil feciſſe dn̄o. reſpectu mercedis quā ex
pectamꝰ ab eo. Vn̄ dicebat bt̄us frāciſcꝰ. etiam
poſt mltos ⁊ magnos labores: frēs incipiamus
ſeruire dn̄o. q2 vſq3 nūc paꝝ pfecimꝰ. Etſi p̄ce-
ptis ipletis nos humiliare debemus. quātoma-
gis cū de illis mlta obmiſerimꝰ. Si eīn iutilis
ē q̄ oīa pfecit: qd̄ de illo dicēdū q̄ ea facere de
ſpexit. Vn̄ Ambro. Nō te iactes ſi bn̄ ſeruiſti.
quia facere debuiſti. Obſeqtur ſol. obtēpat lu-
na. ſeruiūt āgeli. Vas gētiū electus a dn̄o. non
ſū inqt dignꝰ vocari aplus. q2 pſecutꝰ ſuꝫ eccle
ſiā dei. Deinde alubi nullius ſe oñdens cōſcium
culpe ſubiecti. ſed non in hoc iuſtificatus ſum.
Et nos g̃ nō a nobis laudes exigamꝰ: ne p̄cipi
amus iuditiū dei. ⁊ p̄ueniamꝰ ſentētiā iudicis.
ſed ſuo tp̄e ſuo iuditio reſuemꝰ. Hec Ambroſi.
Bonum eſt itaq3 ſemper in timore ſtare. et ni-
hil de ſe p̄ſumere: quia quātumcūq3 bene quis

ſeruierit. neſcit tñ ſi odio vel amore dignꝰ ſit.
Vñ Ber. In ꝟitate didici. nihil eque efficax eē
ad grãꝫ ꝓmerẽdã. retinẽdam. recupandã: ꝙ ſi
om̄i tpe corã deo inueniaris. nõ altũ ſape ſꝫ ti⸗
mere. Beatꝰ hõ qui ſꝑ eſt pauidꝰ. Si adeſt grã
time: ne nõ digne operis ex ea. Si ſubl̄cta eſt
grã. time: qꝛ reliq̄t te virtꝰ tua et cuſtodia. Si
reuerſa eſt grã. time: ne forte ꝯtingat recidiuũ
pati. et ꝯtingant tibi deteriora. hec Ber. Vñ ⁊
apl̄s hortaᷓ nos. ne inuacuũ grãꝫ dei recipiãꝰ
Ille eñi grãꝫ dei inuacuũ recipit. q̄ ſe in bonis
opib nõ exercet. Vñ ſi voluimꝰ ꝙ grã dei ĩ no
bis nõ remaneat vacua: neceſſe eſt vt eã boĩs
opib et ꝟtuoſis ⁊ exercitijs nutriemꝰ. ⁊ nos a
vicijs cuſtodiamꝰ. Debemꝰ etiã ĩ p̄ceptis dei ⁊
in oĩb opib nr̄is atẽdere: nõſolũ vt faciamꝰ
ſed etiã vt ea ſm volũtateꝫ dei dirigamꝰ. Vnd
Baſiliꝰ ponit exẽplũ de fabro faciẽte ſecurim.
vel q̄dãꝫ aliđ: q̄ ſꝑ meminit eiꝰ q̄ iniũxit opꝰ.
et retinet ĩ corde ſuo. cuiꝰ magnitudinis vł q̄li⸗
tatis vel forẽ ille iniũxerit fieri ſecurim. ⁊ ĩ il⸗
lud ſꝑ intẽdẽs ꝙ ſibi meminit a dño opis iniũ⸗
ctum. ad hoc dirigit manuũ miſteriũ. vt forã
opis cũ eiꝰ qui iniũxit aĩo ⁊ volũtate ꝯueniat.
Sic ⁊ nos om̄eꝫ conatũ ⁊ om̄e ſtudiũ in actib
nr̄is hr̄e debemꝰ. vt ſm volũtateꝫ dei q̄ opꝰ in⸗
iũxit. nr̄m dirigamus opꝰ: ⁊ tũc poterimꝰ im⸗
plere illud apl̄i. ſiue mãducatis ſiue bibitis ſi⸗
ue aliud q̄d facitis. oĩa ad gl̄aꝫ dei facite. Et
ſubdit dñs oñdẽs q̄uo ꝓteruitas diaboli ſupeᷓ
et dic. Hoc genꝰ demonioꝝ ĩ ſpũ ⁊ carne ſilꝛ ſm
cãꝫ radicatã. q̄le ſuꝑdictũ eſt: ĩ nll̄o p̄tatis re⸗
medio. i. in nulla p̄tate. ſ. miſtroꝝ pᷓ exigere.
ita ꝙ nõ habeat p̄tateꝫ ĩ hoĩe: niſi in orone q̄
curat peſtes ſp̄s. ⁊ ieiunio q̄đ curat peſtes cor⸗
poris. q̄. ſ. oro ⁊ ieiuniũ ſũt effectꝰ fidi feruẽtis.
ac ꝑ caritatẽ forãte et opantis. Vñ videᷓ ꝙ ex
crapula et ebrietate morbũ illũ incurriſſꝫ. Hec
etiã poterat eſſe alia cã. ꝓpter quã diſcipl̄i nõ
potuerᷓt eũ eijcere. Demones. n. nõ ſũt eq̄les ĩ
ꝟtute naᷓali. et iđ vnꝰ alio difficiliꝰ pᷓ expelli.
Ad expulſionẽ aᷓ iſtiꝰ. requirebaᷓ in expellẽ⸗
te ſubiectio carnis ad ſpm̄. q̄ fit ꝑ ieiuniũ: ⁊ ele
uatio ſp̄s ĩ deũ q̄ fit ꝑ oroneꝫ: talia aᷓ nõ erãt
adhuc ĩ apl̄is. qꝛ ꝓ tpe illo nõ ꝯpetebat eis ie⸗
iunare ꝓpter p̄ñtiaꝫ ſpõſi: nec erãt adhuc ĩ deũ
ꝑfecte eleuati. qꝛ fuerᷓt rudes et impfecti. vſqꝫ q̄
pꝰ paſſionẽ receperᷓt pleniorẽ grãꝫ ſpũſſcĩ. Vł
nõ eijcitur. miſtroꝝ p̄tate. niſi ĩ orone iniũcta
et ieiunio iniũcto: et hoc obmiſerũt apl̄i et ſic
fuit error clauis adhibẽde ad demonẽ excludẽ⸗
dum: ſicut adhuc multi errãt. eo ꝙ clauib ſm
debitũ ordĩeꝫ p̄tatis ñ vtũᷓ. Qꝛ. n. miſter vſur⸗
pet ſibi p̄tateꝫ diuinã ⁊ abſolutaꝫ. hoc dic eſſe
Hiero. đ ſuꝑcilio pharizeoꝝ ⁊ đ ſuꝑbia luciferi
qui ſñ merito ſuã ſedẽ voluit collocari ĩ ſũmo.
Scđm Criſ. dic genus hoc nõ tm̄ lunaticoꝝ:
ſꝫ vniuerſaliter oĩm demonioꝝ. non eijciᷓ niſi
per oroneꝫ ⁊ ieiuniũ: qꝛ ſꝑ diabolꝰ pctoreꝫ in⸗
habitat. niſi ꝑ p̄ñiaꝫ ad dñm ꝯuertatur: ⁊ q̄to⸗
magis differᷓ. tãto difficiliꝰ expelliᷓ. Vbi Hie⸗
ronimꝰ. Dum aᷓ docet apl̄os q̄uo nequiſſimꝰ
demon poſſit expelli. om̄es inſtituit ad vitam.
vt. ſ. nouerimꝰ g̃uiora queq̄ꝫ. vel immũdoꝝ ſpi⸗
rituũ. vel hoĩm tẽptamẽta. ieiunijs et oronib
eſſe ſuꝑanda: irãq̄ꝫ dñi cum in vltionem nr̄oꝝ
ſceleꝝ fuerit accẽſa. hoc remedio ſingl̄ari poſ⸗
ſe placari. h̄c Hiero. Per ieiuniũ eñi: vt dictũ
eſt. curãᷓ peſtes corꝑis. ⁊ ꝑ oroneꝫ ꝑſtes men⸗
tis: et ſic quelibet tẽptatio ſuꝑaᷓ cum eis. Vel
per ieiuniũ intelligiᷓ declinatio maloꝝ. et per
oronem opatio bonoꝝ. Et ſic accipiᷓ ieiuniũ
ꝭ generale ꝓ abſtinẽtia. nõſolũ ab eſcis ſed ab
oĩb tpalib delectatõib et vitijs. Vñ dic Aug.
ꝙ ꝑfectum ⁊ magnũ ieiuniũ eſt. nõſolum a ci⸗
bo ſꝫ ab om̄ib iniquitatib ⁊ illicitis volupta⸗
tib ſcl̄i abſtinere. Vñ Berñ. Si ſola gula pec⸗
cauit. ſola ieiunet ⁊ ſufficit. Si ꝟo peccauerũt
cetera mẽbra. cur nõ ieiunẽt et ip̄a? Ieiunet g̃
oculus a curioſis aſpectib ⁊ om̄i petulãtia: vt
bñ humiliatꝰ coherceaᷓ ĩ p̄ñia. qui male liber
vagabaᷓ ĩ culpa. Ieiunet auris nequiter pru⸗
riens a fabulis ⁊ rumorib. ⁊ quecũq̄ꝫ otioſa ſᷓ
et ad ſaluteꝫ minime ꝑtinẽtia. Ieiunet lingua
a detractõe ⁊ murmuratõne. ab inutilib varijs
et ſcurribilib ꝟbis. Interdũ q̄ꝫ ob grauitatem
ſilentij. ab ipſis q̄ videri poterãt nccĩa. Ieiunet
manus ab otioſis ſignis ⁊ opib oĩb q̄cũq̄ꝫ nõ
ſunt impata. Sꝫ multomagis aĩa ip̄a ieiunet.
a vitijs et ꝓpa volũtate ſua. Etenĩ ſine ieiunio
hoc. cetera a dño reprobãᷓ: ſicut ſcriptum eſt.
Quia in dieb ieiunij vr̄i inueniᷓ volũtas vr̄a.
Nõſolũ aᷓ ab illicitis ſed ab ip̄is q̄ꝫ licitis opꝫ
nos ieiunare. ſi ea nobis q̄ pcꝰ cõmiſimꝰ illici⸗
ta volumus cõdonari. hec Ber. Et ſm Bedã.
ſicut ieiuniũ generale eſt. nõſolum ab eſcis: ſꝫ
a cunctis illecebris abſtinere carnalib. immo
ab oĩb vitĩoꝝ paſſionib: ſic et oro generalis nõ
ſolũ ĩ ꝟbis eſt. q̄b diuinã clemẽtiaꝫ inuocamꝰ
verũetiaꝫ in om̄ib q̄ in obſequiũ nr̄i cõditoris
fidei deuotione gerimꝰ. teſte apl̄o qui ait. ſine
intermiſſione orate. hec Beda. Tũc quippe ſñ
intermiſſione oramus. cum ea ſoluꝫ opera ge⸗
rimus. que nos pietati commendent autoris.
Semꝑ enim orat. qui ſemper bene facit. et in
bono perſeuerat. Oratio.

Domine iħu xp̄e q̄ nos humilitatẽ ver⸗
bo et exemplo docuiſti. da mihi vt nũ⸗
q̄ꝫ alta ſꝫ ſemper humilia de meo corde
ſentiam. ore proferam. ⁊ opere oſtendam. Eri⸗
pe me et cuſtodi a malignis ſpiritib. et defen⸗
de ab omnib inimicis viſibilib et inuiſibilib
et preſta mihi o ſaluator meꝰ et deus meus. vt
ieiunijs et orationib ꝯuenienter intentus. cũ⸗
ctas immũdorum ſpirituũ et prauorũ hominũ
temptationes. valeam te iuuãte ſuperare: ⁊ ab
hoſtib mentis et corporis merear te miſerãte
liberari. et ſꝑ ſaluus eſſe Amen.

De tributo ꝑ dño ⁊ petro ſoluto: ⁊ de q̃ſtiõe diſciploꝝ ſup maioritate eoꝝ. Capit. V.

Et q꞉ ex his que domin⁹ egerat ⁊ dixerat in irl'm. iudei querebãt eũ occidere: idõ añ paſcha nolebat in iudeã ambulare. q꞉ nõdum hora ei⁹ venerat: ⁊ vt oñderet. q̃ aliqñ ꝑſecutionem fugere licitũ fidelibus ſuis eẽt. Vñ Aug. Nõ perdiderat ꝑtãtez. ſed nr̃az cõſolabat̃ fragilitatez. Futuꝝ enĩ erat vt aliq̃s fidelis ſe abſconderet: ⁊ idõ preceſſit ĩ capite. ne mẽbro p⁹ ea obijceret̃ ꝓ crimine. In galilea ig̃. in terra vbi erat cõcept⁹ ⁊ nutritus ↄuerſabat̃ cũ diſcipulis ſuis. Et ſm Criſo. ne diſcipuli dicerẽt. q̃ de cauſa cõtinue h̃ cõuerſamur. rurſus de paſſione eis loquit̃: vt q̃i aſſueti ĩca negociũ mortis xp̃i. minus cũ venerit ſcãdalizarẽt̃. Et cum morte ſua etiam p̃dixit ſuã reſurrectõnẽ. ne in paſſione ei⁹ incurrerẽt deſperatõz. Vñ dixit ad eos. Ponite ĩ cordib⁹ vr̃is ſmones iſtos. ſ. q̃ ſequunt̃ de mea paſſione ⁊ reſurrectõe. q꞉ eoruz recordatio et memoria vtilis eſt valde. Filius enĩ hoĩs tradẽdus eſt. ſ. a p̃re ꝑ caritatẽ nimiã. a ſeip̃o per obiaz volũtariã. a diabolo ꝑ ſuggeſtionem iniquã. a iuda per cupiditatẽ mariaz. a iudeis per inuidiã doloſam. a pilato per puſillanimitatẽ indebitã: ĩ manus hoĩm. i. dĩſaꝝ nationũ. q̃i humanit⁹ ſentientiũ. ſ. iudeoꝝ ⁊ gẽtium: ⁊ dĩſoꝝ ſtatuum. q꞉ militũ. regũ. principum. ſacerdotũ. religioſoꝝ. et ꝑploꝝ: et occidẽt eum. magna iniquitas q̃ hoĩes occidant hoĩm ſaluatorẽ: et ne his auditis triſticia abſorbeãt̃ ſubiungit. et tercia die reſurget. vt triſtib⁹ leta ſuccedãt. Et cõtriſtati ſũt vehemẽter. q꞉ ei⁹ ſocietas ita erat eis dulcis ⁊ grata. q̃ nõ eſt mirꝝ ſi ↄtriſtati ſũt paſſione ei⁹ audita. vt enĩ ait Hieronim⁹. ꝓ dilectõe mgr̃i nihil de eo ſiniſtꝝ ⁊ humile patiũt̃ audire. Cõtriſtati ſũt. nõ attẽdentes ad id quod dixerat. et tercia die reſurget: ⁊ neq꞉ vox p̃ris audita. neq꞉ reſurrectõ p̃nunciata potuit eos cohibere a triſtitia. Vñ Hiero. Semꝑ ꝓſꝑis admiſcet triſtia: vt cũ repẽte venerint nõ terreãt apl'os. ſz a p̃meditatis ferãt̃ animis. Si enĩ ↄtriſtat q̃ occidẽdus ẽ: debz letificare q̃ die tercia dĩ r̃ſurrectur⁹. Si triſtia ſꝑ acciderẽt. q̃s ſuſtineret: ſi ꝓſꝑa. q̃s nõ ↄtemneret: hec Hiero. At illi ig̃rabãt v̄bũ iſtõ. ſ. d̃ ei⁹ paſſione. ⁊ erat velatũ añ eos vt nõ ſentirẽt illud apte. qd̃ ſm Bedã. nõ tã ingenij tarditate q̃ de pio ſaluatoris amore ↄtingebat: q꞉ carnales adhuc et rudes ac miſterij crucis ignari ſp̃ũalia nõ capiẽtes: quẽ veꝝ deũ cognoſcebãt. moriturũ credere nequibãt: nec intelligebãt q̃modo ĩ vna ꝑſõa mori et nõ mori poterat. Galilea interp̄tat̃ volubilis. et idõ ꝑ hoc q̃ dñs ibi predixit paſſionẽ ſuã diſcipulis. ſignificauit q̃ memores eẽ debem⁹ mortis xp̃i. ac etiaz nr̃e q̃diu ſumus ĩ volubilitate p̃ntis vite. Et cum veniſſẽt capharnaum acceſſert̃ qui didragma accipiebant. exactores. ſ. tributi ex parte ceſaris Auguſti ad petrũ. q꞉ ſm Hiero. p̄ ſigꝰ magnitudine. nõ audebãt aggredi dñm: et dixert̃ ei. Magiſter v̄r̃ non ſoluit didragma. q. d. dic ei vt ſoluat: nõ faciebãt mẽtionẽ de apl'is. q꞉ non accipiebãt niſi a capitaneis. Capharnaũ erat ciuitas p̄ncipalis ĩ galilea. et idõ ibi manebãt q̃ tributũ colligebãt ex p̄te romanoꝝ. quib⁹ iudea erat ſubiecta: et q̃lib3 capitane⁹ domus ſoluebat didragma. i. duplex dragma. et ĩ ſoluẽdo dicebat. Ego ꝓfiteor me eẽ ſub romano imꝑatore. Et q꞉ dñs nutrit⁹ erat ĩ Nazareth. qd̃ ẽ oppidũ galilee. ſubiacẽs vrbi capharnaũ. idõ ibi ab eo exigit̃ tributũ. Capharnaũ qd̃ villa ↄſolatõis vel ager pinguedinis interpretat̃. ⁊ vbi tributũ a xp̃o petit̃: ſignificat illũ. q̃ dat ſe delectatõib⁹ et ſolatijs h⁹mõi. a q̃ diabolus petit tributũ ſibi dari ⁊ vix euadet quin ſoluat aliqd̃ tributũ peccati. Et notãdũ q̃ dragma dragme feminini generis. eſt moneta hñs imaginẽ regis. ⁊ valebat decẽ nũmos vſuales: de q̃ ĩ Luca dĩ. q̃ mlr hñs dragmas decẽ ⁊c̃. It eſt gen⁹ põderis ⁊ ſic accipit̃ ĩ medicina. Sz dragma dragmatis neutri generis eſt gen⁹ carmĩs. vbi alij incipiũt ⁊ alij r̃ñdẽt: ⁊ ſic dĩ dulcia cãtica dragmatis. It eſt q̃rta ꝑs ſtateris. Stater v̄o ẽ idẽ q̃ cyclus. qui h3 viginti obulos. didragma media ꝑs. ⁊ dragma q̃rta ꝑs eſt: et ideo vn⁹ ſtater ſufficiebat ad ſolutõez ꝓ duob⁹. q꞉ taxatio cẽſus erat didragma. i. denarius q̃ ꝓ capite ſoluebat̃. Vnde vt ſeq̃t̃. ſtater d̃ ore piſcis afferri iubet̃. Obulus: vt dĩ. valebat tantũ. quãtũ vnus ꝑuus turonenſis. q̃ꝝ duodecim valent vnũ turoneñ. groſſz. et ſic quilibet capitane⁹ ſoluebat annuatim q̃i decẽ turonẽſes ꝑuos. Dñs autẽ hoc quod de petitione tributi petro dictũ erat intelligens: miſit eũ ad mare. vt hamũ mittẽt. et piſcẽ qui prim⁹ aſcenderet. i. quẽ capet illum tolleret: et ſtaterem valentem duo didragma (q̃ dimidiaz vnciã faciũt) de ore ei⁹ ſumens: ꝓ dño et ꝓ ſe ſolueret. Ex q̃ diuinitas ei⁹ patuit. cũ futura cõtingentia certitudinaliter p̃dixit. Vñ Hiero. Quid p̃mũ mirer h̃ neſcio. an preſentiã ſtateris ĩ ore piſcis. an magnitudinẽ v̄tutis ſi ad verbũ ei⁹ mox ſtater ĩ ore piſcis creatus eſt: Sp̃ũaliter piſcis eſt xp̃c. mare mũs. hamus mors. ſtater inuent⁹ ĩ ore piſcis. p̄cium redẽptõis nr̃e. prenunciate xp̃i ore: et ſic ſolutũ eſt tributũ. ⁊ nos liberati ſumus. Moraliter penitenti dĩ. vade ad mare. i. ad amaritudines pc̃ti cõſideratõe: et mitte hamũ in cõtritionis ↄpũctõe. ⁊ apto ore ĩ cõfeſſione inuẽtũ ſtaterẽ da in ſatiſfactõne. ⁊ ſic liberat̃ pctõr a tributo diaboli exactoris. Soluit aũt dñs tributũ. non ex debito: q꞉ ſm vtranq꞉ naturã erat filius regis. et per ↄſequẽs liber a tributo. quia regum filij in oĩ regno ſunt liberi: ſed ex humilitate tñ hoc fecit. ſubdendo ſe minori. ⁊ ſoluendo qd̃ nõ debebat. et ne queſtores cẽſus ſcãdalizaret: docens ꝑ hoc nos eſſe humiles. ⁊ vitare ne ſcãdala per nos fiant. Voluit etiam et pro Petro dare tributum. in ſignum q̃ petrus fuit caput

alioꝝ: qꜭ cenſus habaꝫ p̄ capite ſeu capitaneo
tm̄. Didragma: vt dictū eſt. ꝯtinet duplex dra-
gma. ⁊ p̄ vnū pt̄ intelligi penalitas corꝑis. ſ. fa-
mes. ſitis et hm̄oi. p̄ aliō penalitas mētis. ſ. ti-
mor. triſtitia et hm̄oi. Hoc aū duplex dragma
debet reddere quilibꝫ imꝑatori oīm p̄ pcc̄o pri-
moꝝ parentū: qđ facit. patiēter tolerādo pena
litates ꝑdictas: lꝫ aū xp̄c non hr̄et peccatū. tm̄
reddere voluit p̄ ſalute oīm. Et qꜭ carneꝫ aſſū-
pſit ſil'eꝫ peccatrici. ſed nō pcc̄m. ipſe quidē re-
dēptor corp⁹ et aīaꝫ in precio poſuit. et ſic bina
dragmata ſoluit: eodēqꜭ ꝑcio eccl'ia liba facta
fuit. ⁊ p̄ petꝝ eccl'ie ꝑfecit. ideo etiā p̄ eo cēſum
ſoluit. Ubi Hiero. Et pulchre idipm̄ daꝫ ꝑciū.
ſꝫ diuiſū eſt: qꜭ p̄ petro q̄ꝫ p̄ peccatore ꝑciū red-
debaꝫ. dn̄s aū nr̄ peccatū nō fecit. Oſtendiꝫ aū
ſimilitudo carnis. dum eodē et dn̄s ⁊ ſeruus pre-
cio liberāꝫ. Dn̄s g̊ tributa nō debebat: ſꝫ q̄ car
nis humilitateꝫ aſſūpſerat. omeꝫ iuſtitiā im-
plere volebat. Ille ꝓpter eximiā caritatē p̄ no-
bis crucē ſuſtinuit. ⁊ tributa reddidit: nos aū
infelices p̄ illi⁹ honore tributa n̄ reddim⁹. ⁊ q̄ſi
filij regis a vectigalibus immunes ſumus. hec
Hiero. Et nota q̄ dn̄s ſup̄ nō vitauit ſcandalū
phariſeoꝝ. qn̄ d̄ eſcis diſputabat. Hic aū vitat
ſcādalum eoꝝ. q̄ tributū colligebāt: qꜭ illi ſa-
piētes. iſti ſimplices erāt: illi ex certa malitia.
iſti ex ignorātia offēdebāt. Scādalū g̊ qđ oriꝫ
ex malitia eſt ꝯtemnēdum. ſꝫ qđ oriꝫ ex igno-
rātia eſt vitādum: ſalua tm̄ triplici veritate. ſ.
iuſticie. vite. doctrine. et tale erat ſcādalū iſtđ
qđ hic vitauit. qꜭ illi q̄ hic colligebāt tributuꝫ
erāt gētiles. legē et ꝓphas ignorātes: et ꝓpē hoc
ignorabāt q̄ xp̄c eſſꝫ immunis a tributo. tū qꜭ
fili⁹ dei ſm naturā diuinaꝫ. tū qꜭ fili⁹ dđ ſm hu
manaꝫ. ⁊ talia ſcire illi nō tenebanꝫ. Dare aū
tributū nō fuit ꝯ veritateꝫ iuſtitie. vite vl' do-
ctrine: ideo ꝓpter ſcandalum vitādū voluit xp̄c
hoc dare. Scandalum quippe eſt dictū vel fa-
ctum min⁹ rectū. ꝑbens occaſionē ruine ſcan-
dalum. n. grece. obicē ſonat latine. Un̄ ſicut obex
in via. de ſe habꝫ dare ambulāti occaſionē ru-
ine corꝑalis: ſic dictū vel factū min⁹ rectū hꝫ
dare occaſiōꝫ ruine ſpūal'. Si g̊ obijciꝫ de pha-
riſeis. q̄ ſcādalizati ſūt ex verbo dn̄i vt ſup̄ eſt
dictum. et tm̄ illud verbū non erat min⁹ rectū:
dicendū q̄ obex dupliciter accipiꝫ. aut ex na-
tura rei q̄ obijciꝫ. vt ſiquis lapideꝫ magnū vel
lignū ꝓijciat ī via: aut ex vitiō ābulātis ī ea vt
ſiq̄s modicū lapillū aut florē ꝓijciat ī ipa ī via.
primo modo dr̄ ſcādalum actiuū. ⁊ hoc ē mor-
tale peccatū. ſcđo modo paſſiuū et pt̄ eſſe ve-
niale peccatū. vel etiaꝫ opus meritoriū. Un̄ bonū
op⁹ de ſe nō ꝑſtat occaſioneꝫ ruine. ſed ex vitio
accipiētis illud nō recte. Igiꝫ: vt ait Greg. cō-
ſiderādū eſt. qꜭ inq̄tum ſine pcc̄o poſſum⁹ vitare
ꝓximoꝝ ſcādalum debemus. Si aū de veritate
ſcādalum ſumiꝫ: vtili⁹ naſci ſcādalum ꝑmittiꝫ
q̄ veritas relinquatur. Cōſiderādum hꝫ. qꜭ dn̄s
cui⁹ ſūt oīa tāte pauꝑtatis fuerit. vt vnde tri-
butum ſolueret non hr̄et: lꝫ eni loculū hr̄et. et

iudas pecuniā ī eo portaret: ea tm̄ q̄ ſibi ad vſ⁹
paupeꝝ data erāt. in vſus ſuos ſeu alios con-
uertere nephas reputauit: nobiſqꜭ exēplū vtile
in hoc tribuit et reliquit. Ergo ſi viuēs de pt̄i-
monio xp̄i. inutiliter expendit res paupeꝝ. te-
neꝫ ad reſtitutōeꝫ et ſatiſfaciēdū. Sed quō ea
reſtituet cum nō habeat alia niſi de pt̄imonio
xp̄i: nō apparet niſi ꝓprijs manib⁹ hoc elaboret.
vel neceſſitateꝫ ſuā ita reſtrīgat et coartet. vt
de reſiduo pauꝑib⁹ reſtituat q̄ dilapidauit: vel
ſaltem deuotorū ſubſidiū ad hoc faciēdum im-
ploret. Quia vō ī redditōne tributi et eq̄lita-
te precij. petrus fuerat dn̄o ꝯꝑatus: eſtimātes
diſcipuli petꝝ eis preferri et oīb⁹ eſſe prelatū.
qꜭ a capitaneis colligebaꝫ tributū: cogitabāt
q̄s eoꝝ eſſꝫ maior. Apl'i ex multis ꝑſumebant
petrū a xp̄o ꝑferri. vt qn̄ ei claues regni celo-
rum datuꝝ. et eccl'iaꝫ ſup̄ petrā fidei a qua ipe
nomen acceꝑat edificatuꝝ ſe ꝓmiſit: ⁊ qn̄ ipm̄
cum iacobo et iohāne aſſūpſit. vbi trāſfigura-
tus fuit: et ꝓpter tributū qđ p̄ ſe et p̄ ipō ſol-
uit. et eū ſibi q̄ꝫ parificauit: et ex his maior oī-
bus videbaꝫ. ⁊ ideo ad querēdū mouebāꝫ. Iſta
aū q̄ſtio multotiēs fuit inter diſcipulos xp̄i ve
tilata. Primo eī de ea cogitauerꝫ: vt dic hꝫ Lu-
cas. ſcđo de cogitata diſputauerūt in via. dum
irēt capharnaum. incipientes ꝯquerere inter
ſe. q̄s eoꝝ maior eēt: vt dic Marc⁹. tercio diſpu
tatam magiſtro determinādaꝫ ꝓpoſuerꝫ: vt dic
Matheus. et nihilomin⁹ de ipa ꝯtenderꝫ. vt in-
fra ī cena dn̄i dic Lucas. Cum eni veniſſent ca
pharnaum et dn̄s p̄ ſe et petro equale tributū
ſolueret. ceteri apl'i priorē cogitatōnem auge-
bant. et ex preteritis ⁊ ex iſto intrauit cogita-
tio in eos. vt Lucas dic. quis eorū eſſet maior.
Dn̄s aū vidēs in mēte diſciploꝝ ſup̄ hoc cogi-
tatōeꝫ exortā. priuſq̄ augmētū ſuſciperet. radici-
tus eā euellere volens: queſiuit de cōquiſitōe.
quā (vt Marc⁹ refert) habuerꝫ ī via. Et tūc in
illa hora vidētes ſe deꝑhēſos ab ipō de ꝯtētōne
maioritatis. acceſſerꝫ ad eū: vt Mathe⁹ dic. re-
ſpondentes ⁊ dicentes. Quiſputas maior eſt in
regno celoꝝ. i. ī collegio iuſtorū: vel merito in
eccl'ia militante. vel ꝑmio ī eccl'ia triūphante:
Et volēs dn̄s deſideriū gl'e humilitate ſanare.
ait illis. Siq̄s vult prim⁹ eē merito vel premio.
erit ⁊ ſit oīm nouiſſim⁹. et oīm miniſter humi-
litate ⁊ obſequio: vt nouiſſim⁹ ſit corde ⁊ mini-
ſter actōe. Un̄ Ambro. Quicūqꜭ vult fratrē ꝑ-
uenire regnādo. prius eū preueniat obſeq̄ndo.
vincat eū obſequijs. vt poſſit vincere ſctitate.
Si eni te nō leſit fr̄. obſeq̄ū mereꝫ vt diligas.
Q ſi forſitan leſit. magis obſequꝫ mereꝫ vt vi-
cas. Hec eī nr̄e xp̄ianitatis ſūma ē. vt amātib⁹
viciſſitudinē. ledētib⁹ patiam rependam⁹. Qui g̊
fuerit patiētior ad iniuriā. potētior ꝯſtitueꝫ in
reg̊. hec Amb. Scđm glo. ꝯtētō iſta potuit eē
ex hūilitate. volebat eī vn⁹ aliū ꝑueire ī hono
re. Un̄ glo. Cā ꝯtētiōis nob incognita ē: ſꝫ nō
ē credibile. q̄n ſeinuicē honore ꝑueire ꝯtarēt.
Nō aſſerit glo. q̄ ita fuerit. ſꝫ q̄ ita eē potuerit.

Scðm do Criſ. ↄtentō iſta fuit elatōnis. Unde dicit ꝙ paſſi ſūt aliq̄d humanū diſcipuli de pri cipatu ↄtendētes: ⁊ licet fuerit iſta ↄtētō de p̄n cipatu. nō tn̄ ibi fuit peccatū ſm ipſum. q: nō de p̄ncipatib⁹ terrenis ↄtendebāt. ſed de ſpūali bus ī celo. Unde Matheus. Quiſputas maior ē ī regno celorum. Hoc īfirmitatis erat vt dicit Criſ. Nos aūt ad īfirmitatem eorū nōdū pue nim⁹: nō. n. querimus. q̄s maior eſt ī regno ce lorum. ſed q̄s maior. q̄s copioſior. q̄s potētior ī regno terre. Et q: ī moralib⁹ magis mouēt facta ꝙ v̄ba: volēs dn̄s ſupbiā eoꝝ retundere. ⁊ eos de humilitate docē ꝓpoſuit eis huīlitatis exemplū ſenſibile: ⁊ aduocās paruulū etate ⁊ malicia: quem tradūt q̄dam fuiſſe marcialem. q̄ poſtea a bēo Petro miſſus ī galliā. p̄dicauit lenocinenſib⁹ fidē catholicā. quoꝝ p̄mus epūs ⁊ apoſtolus fuit. q̄ ī vertice humilitatis et pu ritate ſimplicitatis pre oībus excellē videbat̄: ſtatuit eū ꝑ exemplo ī medio eoꝝ. vt ab oībus videretur. ⁊ attētē ↄſideraret̄. cui q̄libet ſe ↄmē ſuraret ⁊ imitando ↄformaret. Et merito puu lū aduocat. vt q̄ maiores videri volūt. e⁹ exem plo īſtruant̄. ⁊ eum ī huīlitate ⁊ inocētia imi tentur. Et amplexās eū qd̄ ſignat ſolos huīles dignos eſſe ſuo amplexu ⁊ dilectōe. q̄ vere poſ ſunt gl̄ari ⁊ dicere. leua eius ſub capite meo: ⁊ dextera illius amplexabit̄ me. Ut magis diſci pulos a ſupbia ad huīlitatē reuocet. ſub aſſer tōe ↄteſtat̄ e⁹ penā niſi ab elatōe ⁊ īordiato ap petitu honoris retrocedāt. Amē: iq̄t. dico vo bis. niſi ↄuerſi fueritis a veſtra elatōe ⁊ maiori tatis ambitōe: ⁊ efficiamī gr̄a ⁊ ꝑ v̄tutem ſicut puuli ſunt natura. ⁊ ꝑ etatem. ſ. mites ⁊ inocē tes. ſimplices ⁊ humiles. ac pui veſtra reputa tōne: nō ſolū maiores ī regno celoꝝ nō eritis. verūetiā illud nō ītrabitis: q: nec ī eccl'az per meritū. nec ī gl'am ꝑ premiū: vtrobiq; em̄ xp̄c eſt hoſtiū: ⁊ q: hoſtiū huīle ⁊ manſuetum ē: o portet ītrantem humilem ⁊ manſuetum eſſe. O ꝙ terribile eſt verbum iſtud. Et q̄s eſt hodie ſi cut paruulus: Certe rara auis eſt ī terris. Ra ri ſunt illi hodie: ⁊ ideo multū poſſimus formi dare. Si. n. dy̆abolus ꝓpter ſupbiā de celo eie ctus ē: multomagis ſupbus illuc non intrabit. q: turpius eijcit̄ ꝙ non admittit̄ hoſpes. Et q: demones inde eiecti ſunt ꝑ ſupbiam: ideo opor tet homīes illuc venire ꝑ aliam viam contrari am. ſcʒ per humilitatem. Per paruulum ergo vult ītelligi huīlē. eo modo loquēdi quo dr̄ ſau li. cum eſſes paruulus in oculis tuis. Unde di cens ſicut puuli. nō vult ꝙ efficiamur puuli ſē ſib⁹ ſed malicia: nō etate. ſed ↄditōe: vt videlicʒ formam v̄tutis. quam natura duce puer obſer uat. nos pro nomīe xp̄i iuuāte ratōis īduſtria ſequamur: q: (vt ait Ambroſi⁹) nō v̄tus ē non poſſe peccare. ſʒ nolle. Uñ Hiero. Nō p̄cipitur apl'is. vt etatē habeāt puuloꝝ. ſed īnocētiaʒ: ⁊ qd̄ illi ꝑ annos poſſident. hi poſſideant ꝑ indu ſtriam. vt malicia non ſapia paruuli ſint. Ac ſi dicat. ſicut iſte puulus cuius vobis exemplū tribuo nō ꝑſeuerat ī iracundia. nō leſ⁹ memīt. non vidēs pulchrā mulierē delectat̄ non aliud cogitat ⁊ aliud loq̄tur: ſic ⁊ vos niſi talē habu eritis innocentiā ⁊ animi puritatē. regna celo rū non poteritis ītrare. Uñ ⁊ leo papa. Amat xp̄c īfantiam huīlitatis: magiſtram īnocentie regulam. Non ad lubrica īfantia ⁊ ad īpfecta nob̄ p̄mordia reuertēdū ē. ſʒ aliud qd̄ etiā gra ues annos deceat. īde ſumendū eſt velox ↄmo tōnum trāſit⁹. cit⁹ ad pacē recurſus. Nulla me moria offenſionis. nulla cupiditas dignitatis. Amor ſocie dilectōis. eq̄litas natural'. Uñ etiā Hylari⁹. Paruuli p̄rēʒ ſequūt̄. mr̄ēʒ amāt. ꝑ xio mala velle neſciūt. curā opū negligunt. nō īſoleſcūt. nō odiūt. non mentiunt̄. dictiſq; cre dūt. ⁊ quod audiūt veꝝ habent. Et hec oīm af fectōnū aſſūpta nob̄ ⁊ cōſuetudo ⁊ volūtas ce loꝝ iter p̄uiū p̄ſtat. Reuertēdū igr̄ ē ad ſimpli citatem infantium. q: ī ea collocati ſp̄ēʒ domī cam circūferemus. hec Hylari⁹. Et notandū ꝙ puericia vſq; ad q̄tuordecimū ānuʒ durat. ꝑ qd̄ ītelligūt̄ q̄tuordecī ꝓpetates q̄ debēt eē ī ho mīe. q̄ ſtatuendus ē iuxta xp̄m. Prima ē ꝙ pu er paucis ē ↄtēt⁹. ⁊ ī hoc eſt ſobrietas. Secun do ꝙ puer ſedet in puluere. ⁊ hec eſt humilitas. Tercia eſt ꝙ non ſentit motus carnis. ⁊ in hoc eſt caſtitas. Quarta eſt ꝙ libenter dat de pane ſuo. ⁊ ī hoc ē liberalitas. Quīta ē ꝙ ꝑntib⁹ ſta tī obedit. ⁊ hec eſt vera obediā. Sexta eſt ꝙ pu eri ſe mutuo diligunt. ⁊ ī hoc eſt mutua chari tas. Septīa eſt ꝙ nō confidit ī ſe ſed ī ꝑntibus ad quos oēs clamores reportat. et ī hoc ē ↄfidē tia ī deo et ↄſtātia. Octaua eſt ꝙ nō ē ſolicitus de aliquo. ⁊ ī hoc ē vera ſpes ī deo. Nona ē ꝙ ve rax ē. ⁊ ī hoc ē veritas q̄ omnē falſitatē ⁊ men daciū excludit. Decima ē ꝙ cito placat̄ ⁊ ꝑ mī mo. ⁊ ī hoc ē benignitas. Undecima ē ꝙ ꝑſona tos hoīes expaueſcit. ⁊ ī hoc ē vēcūdia ⁊ reuēn tia. Duodecīa ē. ꝙ nō pudet pueꝝ etiā mēdica re panē. ⁊ ī hoc eſt recognitō ꝓprie pauꝑtatis ⁊ fragilitatis. Terciadecima eſt. ꝙ ſimplex ē: et ī hoc ſimplicitas ⁊ īnocentia. Quartadecīa ē. ꝙ hilaris eſt. ⁊ ī hoc ē hilaritatis gr̄a. Iſti ſūt an ni et ꝓprietates pueri ſpūalis. quos q̄ hr̄et. xp̄c eū apph̄ēdēt ⁊ iuxta ſe ſtatuēt. Deiñ dn̄s p⁹ ꝙ excluſit. ꝙ non ſupbi ⁊ honoꝝ appetitores ſʒ pui ⁊ humiles ītrabunt ī regnum celoꝝ: cōclu dit reſpōſionē ad p̄miſſā apl'oꝝ q̄ſtionē: dicēs Quicunq; ḡ huīliauerit ſe ſicut paruulus iſte. hic maior ē. i. erit ī regno celoꝝ. Acſi dicat. vis eē maior ī regno celoꝝ. ſis h̄ mīm⁹ ꝑ huīlitatē. q: quātō hic huīliaberis et mīor fueris. tātō ibi exaltaberis ⁊ maior eris. Arguam⁹ ergo ſic. ſi ſimpl'r ad ſimpl'r. ⁊ magis ad magis: ſi ergo ꝑ uus ꝑ huīlitatē ē magn⁹ ī regno celoꝝ ⁊ puul⁹ erit maior igr̄ ſi h̄ mīor es alijs ī huīlitate. erit ī regno celoꝝ maior ī dig̃tate ill' q̄s excedis in huīlitate. Qui. n. h̄ fuerit huīlior erit maior ꝑ grāʒ. q: huīlitas ē recta diſpoſitō ad grāʒ ſuſci piēdā. de⁹ eī ſupb̄ reſiſtit. huīlib⁹ aūt dat grāʒ. et tal' erit maior ī celo ꝑ gl'am. Moral' puulus

ĩ medio ſtatuit. cũ vere humil'i ſtatu dignita
tis ponit: q: tũc ſic lucẽna ſup cãdelabꝛ ponit
alijs ĩ exẽplũ. et puul⁹ honorat⁹ pl⁹ reputat ſe
ĩdignũ. Et niſi alij a ſupbia ↄuerſi fuerit ⁊ effi
ciãt ſic puuli. imitãtes ei⁹ huilitatẽ. et nõ aſpi-
rãtes ad digtatẽ: nõ ĩtrabũt ĩ regnũ celoꝝ. Nã
ãguſta ẽ poꝛta. ⁊ iõ ĩuidi ⁊ groſſi p ſupbiã trãſi
re nõ pñt p ipaꝫ. ſꝫ tm̃ huiles ⁊ gciles ſpũ iſta
tũ nõ hñtes. Et ad refrenatõꝫ zeli ⁊ ſupbie ĩ
aplis. q̃ honorari cupiebãt ĩducit eos nõ ad q̃-
rẽdũ honoꝛẽ. ſꝫ ad exhibẽdũ nõ q̃buſcũq; ſꝫ p-
uul' ⁊ huilib' ⁊ abiectis eos honorãdo ⁊ obſeq̃a
caritatis eis exhibẽdo: dicendo. Et qui ſuſcepit
vnũ puulũ talẽ huilẽ. ſ. ⁊ fidelẽ. mee innocẽtie
imitatoꝛẽ: ĩ noĩe meo. i. ꝓpter amoꝛeꝫ meũ ⁊ no
men. quia xpian⁹ eſt: ⁊ meo noĩe inſignit⁹. vel
ad mei nominis inuocatõnem: ipm ad hoſpiti
um recipiendo: ⁊ neceſſaria miſtrãdo: ⁊ p hoc ĩ
telligunt omnia alia bñficia q̃ ꝓpter deum ĩpẽ-
dunt primo: me ſuſcipit ĩhabitantẽ ĩ illo. ⁊ illũ
q̃ me miſit. ſ. patrẽ meũ. q: ego ĩ patre ⁊ pater
in me eſt. Nam deus ab eo vere ſuſcipitur qui
ei confoꝛmatur. Unde Ambꝛo. Qui. n. imitato
rẽ xpi recipit. xpm recipit me recipit. hec Am
bꝛo. Qui ĩquã talẽ ſuſcipit affectu ad ↄpatiẽdũ
affatu ad ↄſolãdũ. effectu ad ſeruiendũ. patia
ad ſufferẽdũ: me ſuſcipit. Magno ergo honoꝛe
ſuſcipiendi ſunt paupes ⁊ humiles: ſiqdẽ ĩ ipis
deus ſuſcipit. Vñ Theop̃. Vide quãtũ valet hui
litas: pr̃is nãq; ⁊ filij ĩhabitatõꝫ mẽtur. et eti-
am ſpũſſancti. Quaſi dicat dominus ſcd̃m Cri-
ſoſ. Nõ ſoluꝫ ſi tales efficiami: mercedẽ magnã
accipietis: ſed ⁊ ſi alios tales ꝓpter me honora
ueritis. iſta mihi humilitas et ſimplicitas val-
de eſt honorabilis. Vel ſcd̃m hiero. ne cuꝫ dela
tuꝫ fuerit aplis ſe putẽt honoratos. abiecit nõ
illos ſui merito ſꝫ magiſtri honoꝛe ſuſcipiẽdos
q: pncipali⁹ illi fit. cui⁹ gr̃a et honoꝛe fit. Et
q: dixerat dñs. Qui ſuſcepit vnũ puulũ talem
ĩ nomine meo me ſuſcipit. ſignificans q̃ humi
les ſuſcipiendi eſſẽt. intellexit iohannes q̃ eos
nõ ĩ nomĩe eius recipiãt qui nõ ſincere ambu-
lant. Unde dixit ei. Magiſter vidimus quẽdam
in nomine tuo. i. ĩ inuocatõne nomĩs tui eijci
entem demonia. ⁊ ꝓhibuim⁹ eum. ne. ſ. hec ĩ no
mine tuo agẽt: quia te non ſequit nobiſcuꝫ. i.
ſicut nos. ſcꝫ mente ⁊ coꝛpoꝛe: et non obſequit
in vita. nec relinquit omnia. Quaſi dicẽt. Hic ĩ
nomine tuo recipi non debet. Jh̃s aũt reſpon-
dit. Nolite pꝛohibẽ illum. Quaſi dicẽt. Non de-
betis bona vel ſigna faciẽtem pꝛohibẽ. q: me-
cum eſt. Nemo. n. faciens virtutem in nomine
meo. cito et defacili loquit mala de me: exiſtẽs
ingratus mihi de tantis bñficijs. q̃. n. nõ eſt ad-
uerſum nos. pꝛoꝛſus ⁊ manifeſte pro nobis ẽ.
quodam modo ex parte. ſ. inq̃tũ aduerſus nos
non eſt. ⁊ contrari⁹ doctrine noſtre non docet
q̃uis tñ ex nob non ſit. Nam licet ſigna facien
tes quandoq; deſpiciant: deus tamen cuius in
uocatõ hec facit: honoratur. Scd̃m Theophilũ
diſcipuli pꝛohibuerunt euꝫ. nõ q̃dem ĩuidẽtes
ſꝫ opatõꝫ miraculoꝝ diiudicantes. nõ. n. cum
eis miraculoruꝫ poteſtatẽ accepat. neq;. n. dñs
eũ miſerat ſicut illos. neq; ih̃m ĩ oĩb' ſeq̃batur
Sꝫ vt dicit Ciril. opoꝛtebat magis pẽſare non
hũc ipm eſſe miraculorũ auctoꝛẽ. ſꝫ grãꝫ q̃ ẽ in
eo. q̃ ĩ virtute xpi miracula pficit. Multe ſunt
differentie donoꝝ xpi. ſꝫ q: tradiderat ſaluatoꝛ
poteſtatẽ aplis. vt ſpũs ĩmũdos eijcerẽt: puta-
uerũt nulli alioꝝ ſꝫ ſibi ſolis licẽ: cõceſſã gerẽ
dignitateꝫ. ⁊ iõ accedũt ſciſcitantes ſi liceat et
alijs hoc agere. hec Cirillus. Sed voluit domi-
nus illuꝫ qui ſe non ſequebatur ab operatõne
miraculoꝛum non ꝓhiberi. vt diſcipulos ſerua
ret ĩ humilitate ne gl'arent: ne ſupbiendo gau
derent ĩ miraculoꝝ opatõne. nec ſue virtuti aſ
ſcribẽnt ſed xpi: dum viderẽt eum q̃ xpm non
ſeq̃batur eijcẽ demonia: vt quos humiliare co-
nat⁹ eſt exẽplo pueri. eos etiã huiliet exẽplo il
lius q̃ xpm nõ ſeq̃batur. Et q̃uis non eſſet tã-
te pfectõis. vt in omnibus xpm ſeq̃retur. vt a-
poſtoli. ſicut nec modo omnes fideles ſequunt
xpm p religionis ingreſſũ: tñ in xpm credebat
⁊ ideo dicitur eſſe cum eis. ⁊ nõ cõtra: quia no
men xpi nõ blaſphemabat vt iudei. quos dixit
contra ſe eſſe. Scd̃m Ambꝛo. Nõ rephenditur
iohannes. q: hoc ex amoꝛe faciebat. nã pcipua
deuotõne diligens deũ ⁊ a deo dilect⁹. putauit
eum excludẽdũ eſſe a bñficõ eiectõnis demonũ
⁊ huiuſmodi. qui nõ vtebat officõ diſcipulat⁹.
⁊ obſeq̃o ſeq̃ndi xpm. ſed docet infirmoꝝ eẽ fir
morũq; diſtantiã. quia dominus etſi remunẽt
foꝛtioꝛes. non tñ excludit infirmos: et neminẽ
a bono quod ex parte habet eſſe arcẽduꝫ. ſꝫ ad
hoc potius q̃d nõdum habet. eẽ ꝓuocãdũ ⁊ ĩui
tãdũ. hec Ambꝛo. Tales etiã ob ſalutẽ admit
tendi cẽſent alioꝝ: ⁊ nõ tam ꝓpter illos q̃ pro
pter alioꝝ vtilitatẽ ẽ gaudẽdũ: q: licet ſibi q̃n-
q; noceãt. multis tñ ĩ eccl'a pꝛoſunt. vñ Beda.
Hac doct⁹ĩnia dicit apoſtolus. Sed ſiue occa-
ſione ſiue veritate xpc annũciet: ⁊ in hoc gau-
deo ſꝫ ⁊ gaudebo. Jtaq; in hẽreticis ⁊ ĩ malis ca
tholicis nõ ſacramẽta ↄmunia ĩ q̃b' nobiſcuꝫ
ſũt ⁊ aduerſũ nos nõ ſunt: ⁊ dominũ nõ ſequũ-
tur nobiſcũ. deteſtari ⁊ ꝓhibẽ debem⁹. hec Be-
da. Et nõ ſolũ tal' eiectõ demonũ facit ad decla
ratõem v̾tutis xpi: ſed etiam quia beneficia di
uina nõ ſolũ dant p maioꝛes. ſꝫ etiã aliquãdo
p minoꝛes ⁊ impfectos: vt ĩ hoc etiã declaret v̾
tus nomĩs xpi. q̃ p magnos ⁊ puos indifferen-
ter poteſt opari. Unde Theop̃. Mirare aũt xpi
v̾tutem. qualiter indignos ⁊ nõ diſcipulos ei⁹
gratia opat. Hic ⁊ p ſacerdotes ſanctificãtur
homines q̃uis ſacerdotes ſancti nõ fuerit. hec
Theop̃. Si g̾ a malis fiat opus bonũ de gene-
re nõ ꝓhibẽdi ſũt hoc facẽ: licꝫ. n. op⁹ tale non
ſit meritoꝛiũ ſine caritate. tñ ẽ diſpoſitiuuꝫ ad
emẽdatõeꝫ vite. Per iſtũ q̃ nõ erat de ſocietate
aploꝛum. ſignat laic⁹ bonus. q̃ nõ habꝫ p̄dicã
di officium: tamen bonis verbis ⁊ exemplis a-
git ad expulſionem demonis de coꝛdibus pro-
ximoꝛum q̃uis non ſequatur xpm per ſtatum

religionis ⁊ clericatū. Ecce quāta īuitatio ad hūilitatē. ad quā īuitat tanꝙ̄ ad ɔ̄tutem xp̄ianiſſimā: ſed tñ ad eaꝫ venire differimꝰ uſqꝫ ad horā ſupmā. ſupbiētes ꝗ̄diu valemꝰ licet ꝑ ſupbiam demones efficiamur. Oratio.

Domīe ihū xp̄e: da mihi vt vadā ad mare recogitādo pctā. ī amaritudīe aīe ⁊ mittā hamū ī cordis ɔ̄tritōe. ⁊ apto ore ī confeſſione. ſtaterā ſoluā ī ſatiſfactōe. ⁊ ſic liberer a ēbuto dyaboli ⁊ eius exactōe. Da etiam mihi. vt ɔuerſus ab elatōe. efficiar ſicut ꝑuulus ⁊ humil'ī ocul' meis: ſicqꝫ ꝑ artā viā ⁊ āguſtā portā merear īrare ī regnū btitudinis. Paruulos quoqꝫ ⁊ humiles ꝓpter nomen tuū ſuſcipiā. caritatis obſequia exhibēdo: vt te in eis ſuſcipiens a te ſuſcipiar in celo Amen.

De puſillis ⁊ ꝑuulis nō ſcādalizādis exteriꝰ ⁊ nō contemnendis interius. Ca. VI.

Poſtꝙ̄ ergo dominus reuocauit aplos ab elatōne ⁊ altricatōne ex ſuſceptōne honoris: quē humiliātes ſeipos ꝑcipiunt: ⁊ conſeqnter reuocat eos ex pena. quam quicunqꝫ ex zelo contenderint. aut minoribꝫ ſcandalū poſuerint īcurrunt. Nam ſcđm Criſ. Sicut qui hos honorāt ꝓpter deū mercedē habebūt: ita vtiqꝫ q̄ dehonorāt. i. ſcandalizāt vltimā vindictam ſuſtinebunt. Scādalizat aūt q̄ ſuo dicto vel facto minus recto occaſionē cuiꝙ̄ dat ruine ī pctm ac ꝟbo vel exemplo ꝓpellit ad malū. Et primo monet vitare ſcandalū actiuū ſiue alienū. ⁊ poſtea paſſiuū ſiue ꝓpriū. Eſt ḡ ſēſꝰ. Uos apl'i nolite altēcare de ꝑmatu honoris. q: ex hoc puſillos ⁊ ꝑuulos. nō etate ſꝫ fide. ac nuꝑ ɔuerſos. ⁊ ī xp̄o natos ſcādalizabitis ⁊ ꝑdetis. vñ dicūt puſilli q̄ a ſupba altitudīe ſe hūiliātes: patiā ⁊ hūilitate ſpōte ſua puſilli fiūt ⁊ ꝑuuli q̄ adhuc ſūt ī fide īfirmi. ⁊ de leui ad illicita ꝑ mala exēpla pñt ꝓuocari. Tales aūt ſcādalizādi nō ſūt miores. n. cito ſcādalizāt. maiores ꝟo nō facil'r ſcandala. i. offēdicula recipiūt. Recte ergo qui ſcandalizari poteſt puſillꝰ dicit ⁊ ꝑuulꝰ ē: quia nullꝰ ſcādalizat. aut ex dicto vel facto alteriꝰ ī peccatū ruit. niſi ī q̄tū puſillꝰ ⁊ ꝑue virtutis fuerit. Nam magnus ⁊ ꝑfecte virtutis. i. robuſtꝰ ī fide ⁊ charitate. q̄cq̄d viderit vel audierit aut paſſus fuerit. non declinat de facili a fide ⁊ veritate: nec ex dicto vel facto malo alteriꝰ ī pctm ruit: q: (vt ī ꝓuerbijs dicit) nō ɔtriſtabit iuſtū q̄cquid ei acciderit. Dicit ḡ. Qui aūt ſcandalizauerit vnū de puſillis iſtis q̄ ī me credūt. expedit ei vt ſuſpēdat mola azinaria ī collo eius et demergat ī ꝓfundum maris. Mola azinaria dicit quā trahunt ⁊ voluunt azini vel equi cuꝫ rota in molendinis. ⁊ ꝑ hanc īelligitur quicūqꝫ grauis ⁊ ponderoſus lapis. Quaſi dicēt. Mꝉ tovtilius ⁊ melius ē īnoxiū. ⁊ penitenteꝫ etiaꝫ noxiū grauiſſima pena vitā finire temporalē: ꝙ̄ ſcandalizando ⁊ ꝑdendo fratrē. mortem mereri eternam: ⁊ eligibilius eſt temporaliter affligi ꝙ̄ eternal'r cruciari. Ubi Hiero. Scđm ritū ꝓuītie loq̄tur. quo maioꝝ criminū iſta apđ veteres iudeos pena fuit. vt ī profundo ligato ſaxo demergēnt: expedit aūt ei quia multo melius eſt pro culpa breuem recipe penam ꝙ̄ eternis ſuari cruciatibus: nō. n. iudicat deus bis in idipm. hec Hieronimꝰ. Hoc etiā de onē peccati pōt accipi. q: expedit ei. ſcilicet peccatori. vt ſuſpendatur mola azinaria in collo eius: et ōmergat ī ꝓfundū maris. Mola azinaria eſt onus penitentie. mare eſt amaritudo cōtritōis. Peccatori ergo magis expedit. cū mola azinaria. i. graui penitentia demergi ī ꝓfundū maris id eſt amare ⁊ cordialis cōpunctōis: ꝙ̄ reſeruare eterne dānatōni. Hoc quicunqꝫ diligenter voluerit aduertere. nō videbit ei onus penitēti graue. ſꝫ valde leue. Et ſubiūgit. Ue mūdo id eſt mundanis hominibus a ſcandalis. id eſt ꝓpter ſcādala que faciunt alijs. Quia ſi tam graue ē ſcandalizare puſillos ꝙ̄ ei qui ſcandalizat vnū puſillū magis expedit mola azinaria ī ꝓfūdū maris demergi. qđ nō eſt paruuꝫ ve: longe maius ve. ſcilicet eternū imminet ipi mūdo id eſt mundi amatoribꝫ ⁊ peccatoribꝫ ab ſcādalis. id ē ꝓ ſcādal'. que nō cauent. nec proximos ſcādalizare timēt: ac tanta ⁊ tam magna inferūt ſcandala. nedū paruis ſed ⁊ magnis. Prelatorum aūt ⁊ religioſoꝝ ſcandalū ꝑiculoſius eſt ⁊ grauius: quia eoꝝ factū magis trahit ī exēplū. Sed quia poſſit ab eo queri ſi ita malū eſt alios ſcandalizare: quare ꝑmittis ſcandala euenire? Reſpōdit. Neceſſe ē. n. id ē expediens ⁊ vtile. ad aliorū probatōnem. vt veniant ſcandala. id eſt bone ⁊ deo placentis conuerſatōis īpedimenta. Et ideo dicit apoſtolꝰ. Oportet hēſes eſſe. vt qui probati ſunt: manifeſtati fiant ī vobis. Unde Hieronimꝰ. Sicut neceſſe ē igneꝫ calē. niuē ꝟo frigē: ita etiā neceſſe ē. vt iniq̄tas mundi erroribus pleni ſcandala pariat. ꝑfectorū ꝟo caritas pietatis opibus luceat. hec Hieroꝰ. Nō ē neceſſitas abſoluta. ſed tm̄ ex ſuppoſitōne. ſ. ſuppoſita tanta. vt appareat mūdi iīquitate. Nulla em̄ neceſſitas cogit humana corda eſſe iīqua. q̄ tñ q: iīqua ſūt. neceſſario mouent ſcandala. Uñ ſcđm Criſ. Nō deſtruit libertatē arbitrij. neqꝫ nccitati aliq̄ꝝ reꝝ ſupponit. ſꝫ qđ oīno futuꝝ ē ꝑdicit: neqꝫ em̄ quia ꝑdixit ꝓpter hoc fit. ſed q: oīno futuꝝ erat. ꝓpē hoc ꝑdixit Scandala quidē ſunt ꝓhibitōes recte vie: et neceſſe eſt vt veniāt. id eſt omnino venient. Sꝫ q: iteꝝ poſſet argui ſi neceſſe ē vt veniāt ſcandala. ḡ q̄ faciūt ſcādala nō ſūt puniēdi. reſpondet ꝙ̄ imo: dicēs. Uerūtñ ve. ſ. eterne dānatōnis homi illi ꝑ quē cauſal'r ⁊ cuius vicio ſcandalū venit: ſi tamē ſine peccato euitare poteſt. q̄ qđ neceſſe eſt vt in mūdo fiat vicio ſuo facit vt ꝑ ſe facit. Si em̄ (vt ait Criſ) nccitas eēt nō dixiſſꝫ. ve homi. Uñ eos miſeros dicit. q̄ ex electōe ꝑnicōſi ſūt. vñ Theop. Querit aliq̄ ſi neceſſe ē vt veniāt ſcādala. cur dñs arguit ſcādaloꝝ auctores? Quicq̄d. n. parit neceſſitas veniale ē.

Sꝫ attende ꝙ neceſſitas iſta ex libero arbitrio
ſortit̃ originẽ. Videns. n. dñs qualr̃ hoĩes ĩnitũ
tur malo. nec ꝓponũt aliqͥd boni: dixit. ꝙ q̃tuꝫ
ē ex ꝯſequẽtia eoꝝ q̄ videnť. neceſſe ē continge
re ſcandala. Sic ſi medicus videns quẽq̃ male
dieta vtẽtẽ. dicat. neceſſe ē hũc egrotare. Et iõ
ĩducẽti ſcãdala ve dicit ⁊ penã ei ꝯminať. vbi
⁊ Hiero. Cum neceſſe ſit ĩ iſto mũdo fieri ſcan-
dala. vnuſqͥſq; ſuo vicõ ſcãdalr̃ patet. Simulq;
ꝑ generalẽ ſniã ꝑcutiť iudas. q̄ pditõi aĩm ꝑ-
pauerat. hec Hiero. Et ſi aliqñ vtilr̃ ſcãdaluꝫ
q̄s faciat. nõ tñ iudicabiť a deo. ẜm vtilitatẽ q̄
ĩde ꝓueĩt ſꝫ ẜm exitũ quẽ ſcãdalizãs ĩtẽdit. Bo
na fuit crucifixio xp̄i. nõ tñ bñ fecerunt q̄ euꝫ
crucifixerũt. Semꝑ iudicat deus opus ex neq̄-
tia peccãtiũ: nõ ex euẽtu ꝯmodoꝝ ĩde ꝓuenien
tiũ. q̄ ip̄e ſolꝰ facit. ⁊ vtilr̃ diſponit. Vt aũt dic
Criſ. Per ſcãdalizãtis penã brauiũ ſaluantis
addiſce. Niſi. n. vnius aĩe ſalus ſibi nimiũ cure
nõ ꝯmiareť ſcãdalizãtibꝫ tãtã penã. Et meri-
to ve illi ꝑ quem ſcãdalũ veĩt: qꝛ viam ad ve a-
lijs ꝯſtruit. Sicut. n. q̄ ĩtoxicaret fontem. cau-
ſa eẽt mortis oĩm potãtium ⁊ morientiũ de eo.
ſic eſt ⁊ de ſcandalo. De huiuſmodi ſic dic Gre-
goꝰ. Quãtumcũq; exemplũ male cõuerſatõis.
etiã ſed illi nõ ſequãtur q̄s prebuerit. ſe pro tã
tis ratõnem nouerit redditurꝫ. Vnde ⁊ Criſo.
Si vir aut mulier ſe ornauerit. ⁊ vultꝰ ſpectã-
tium ad ſe prouocauerit: ⁊ ſi nullũ ĩde ꝓueniat
damnũ. iudiciũ tñ patieť ĩeternũ: qꝛ venenuꝫ
obtulit. ⁊ ſi nõ fuit q̄ bibẽt. pulchritudo em̃ ve-
nenũ aĩabus ĩfundit. Magnũ ergo peccatũ eſt
ſcãdalũ. ⁊ ideo ſũmoꝑe eſt cauẽdum. Vnde Au
gꝰ. Magis peccãt q̄ aĩas ad peccandũ inflam-
mãt. ⁊ ideo ſubtrahũt: q̄ qui carnẽ xp̄i crucifi-
xerunt. Vnde ⁊ Iſidorus. Deteriores ſũt qui ſi
ne doctĩnis ſiue exemplr̃ vitam moreſq; bonorũ
corrũpũt. his q̄ ſubſtãtias alioꝝ prediaq; diri-
piũt. Deĩde qꝛ egit de ſcãdalo actiuo qͦd faci
mus. prohibẽs ne ſcãdalizemus credẽtes: nunc
agit de ſcãdalo paſſiuo quod patimur. monẽs
vt caueamꝰ ſcãdalizantes: qꝛ ſepe nihil vel pa-
rum diſtat ĩ vicõ ſcãdalizare ⁊ fallẽ. vel ſcãda-
lizari ⁊ falli. Cauẽdũ ē igr̃ ne quis ſcandalize-
tur ab alio vel a ſeip̄o. Aliꝰ aũt poteſt prebere
materiã ſcãdali triplr̃. aut ꝑ adiutoriũ quod ſi
gnať ꝑ manũ. aut ꝑ ſeruitiũ quod ꝑ pedẽ. aut
ꝑ cõſiliũ quod ꝑ oculũ. Scd̃m hoc ꝙ aliq̄s ꝓbet
ſibi materiã ſcandali: poteſt eẽ vel ꝑ actõeꝫ ꝓ-
priam. que ꝑ manũ. vel ꝑ effectuꝫ qui ꝑ pedem.
vel ꝑ cognitõem que ꝑ oculum deſignatur. Ad
fugiẽdum ergo peccatuꝫ ſcandali. inducit me-
thaphoram mẽbroꝝ et arguit. Intãtũ graue ē
peccatũ ſcandalizãtiũ. ꝙ ſi nobis ſint coniun-
cti vt preoptata ⁊ cariſſima mẽbra corꝑi. ſicq;
ſint nobis neceſſarij vt manus ⁊ pes. vel vt ocu
lꝰ: ꝙ ip̄i q̄ ſic ſcãdalizant et offẽdiculũ vite po-
nũt. omnino nobis relinquendi et fugiẽdi ſunt.
Dicit ergo. Si autem manus tua. id ē adiutor
tuꝰ q̃tumcũq; tibi vtiľ. qui tibi opoſe vt manꝰ
miſtrat. ac ꝑ te operať ⁊ adiutorium ĩpendit: ⁊

qui te ſic dextera tua defendit: vel pes tuus. id
ē diſcurſor tuus. q̄ ĩ vſus tuos diſcurrit. ⁊ te in
labore vľ ſolicitudĩe ſupportat. ⁊ vt pes ĩfirma
tua portat: ſcandalizat te. i. ledit te ĩ cauſa aĩe
abſcinde eum quo ad affectũ. ſ. affectum ipſum
rũpẽdo. ⁊ ꝓijce abs te. quo ad effectũ. ſcꝫ ſocie-
tatem eius deuitando. ⁊ ĩtelligitur ſi caſtigare
nõ potes. Et ſubdit ratõem: dicẽs. Bonũ. i. me
lius eſt tibi ad vitam ingredi debilẽ. i. ſine ꝑni
cõſo adiutore vel ſocio. vel claudũ. i. ſine ꝑnicõ
ſo ſuſtentatore vel amico ⁊ adiutorio. ac ſuppor
tatõne iſtoꝝ ꝓuatum q̃ duas manus vel duos
pedes habẽtem. i. duo adiutoria vel duas ſup-
portatões. ſcꝫ tuip̄ius ⁊ amici ſcãdalizãtis mit
ti ĩ ignem eternũ. Et ſi oculꝰ tuus. id ē cõſula-
tor vel prouiſor ⁊ gubernator ad ꝓſpiciẽdũ acu
tꝰ. q̄ te vt oculꝰ ducit vel dilectus ſic oculꝰ ſcan
dalizat te. i. ĩ errorẽ vult ducẽ: erue eũ ſeparan
do a volũtate. ⁊ ꝓijce abs te: ſeparando a ſocieta-
te. Bonũ. i. vtile eſt tibi. cum vno oculo. ſ. ſim-
plici veritate. vt nõ niſi tuã ip̄ius ꝓuidentiã ac
cõſilium ⁊ gubernatõeꝫ habeas: ad vitam ĩtra
re q̃ duos oculos habẽtem. id ē duplicem pro-
uiſionẽ vel duplex cõſiliũ. ſ. tuip̄ius et mali a-
mici mitti ĩ gehẽnã ignis. Scd̃m Augꝰ. ꝑ ocu-
lum ĩtelligimus dilectum amicũ conſiliarium
qꝛ oculus iter demonſtrat. ꝙ hõ dexter eſt ĩtel-
ligiť conſiliarius ĩ rebus diuĩis. ſiniſter autẽꝫ
oculus ē cõſiliarius ĩ terrenis. vt ſit iſte ſẽſus.
Quicq̄d illud eſt qͦd ita diligis. vt ꝓ dextro ocu
lo habeas: ſi ſcãdalizat te. i. ĩpedimẽto eſt tibi
ad verã beatitudinẽ. eijce etiã et ꝓijce abs te. qꝛ
occaſiones peccãdi ſũt fugiẽde. De ſiniſtro au
tem ſcandalizãte ſuꝑfluum erit dicẽ: qñ q̄dem
nec dextro ꝑcẽdũ ē. Dextera autem manus ac
cipitur dilectus adiutor ĩ diuĩis opibus. q̄ huic
vite et corpori ſũt neceſſaria. Silr̃ ſuo modo ē
de pede. Et ſubdit dominus de ip̄o igne ꝓdicto.
Vbi vmis. i. remorſus ⁊ cauterium cõſcĩe eorũ
non moritur nec q̄ſcit. merore rodens ⁊ mor-
dens aĩaꝫ. ꝙ nõ ſit operata bonũ: vnuſqͥſq; em̃
ſuip̄ius accuſator fiet. rememorans que ĩ vita
geſſit. Vbi Ambro. Que pena grauior q̃ ĩteriꝰ
vulnus conſcĩe. Nõne hoc magis fugiendum ē
q̃ mors. q̃ diſpendiũ. q̃ exiliũ: ⁊ ignis gehenne
exterius corpus vrẽs. nõ extiguiť. nec deficit.
eſt. n. ignis afflictiuus nõ conſumptiuꝰ. ⁊ ideo
materia eius ſemꝑ durabit: nec habet ꝯtrariũ
a quo corrũpi poſſit. Vnde Beda. Sic autẽꝫ v
mis eſt dolor ĩterius accuſãs. ſic ignis pena ex
triſecus ſeuiẽs. Et eſt ſenſus premiſſorum ĩ ſũ-
ma. Societas amicoꝝ vel neceſſarioꝝ. quãtũ-
cũq; videatur vtiľ eſſe: tamẽ ꝓſcidenda eſt ⁊ re-
mouẽda. ſi ſit occaſio ruine aĩe tue. Melius eſt
em̃ ſine hmõi amicis vel neceſſarijs eſſe ĩ para
diſo. q̃ habẽ tales ⁊ poſtmodũ eſſe ĩ ĩferno. Ni-
hil em̃ eſt qͦd cõtra ſalutem aĩe debeamꝰ dilige-
re. Vnde Caſſiodo. Iuſticia nõ patrẽ nõ matrẽ
nouit. ꝑſonã nõ accipit. ſolũ deũ cõſiderat ⁊ at-
tẽdit. Rũpe ḡ omnẽ affectũ carnalẽ: et ſepara
eũ a te. ſi maior ⁊ potẽtior es: ſi mĩor ſepare ab

eo. ⁊ iquãtũ potes deuita ſocietatẽ e⁹ quẽ caſti
gare neqs. nihil eī tã nociuũ vt pnicoſa ſocie-
tas. Et iõ icmẽdabiles qñtũlibꝫ amici nob vi-
tãdi ſt. ne ſic cũ pditis ĩ hac vita ptẽ hr̃e volu
m⁹. ſil' ĩ futura cũ ill' peam⁹. vñ hiero⁹. Meli⁹ ẽ
vt ꝓpiqtate emolimẽtis carnalibꝫ careas. q̃ duꝫ
vis tuos lucrificaẽ ↄgnatos ⁊ nec̃arios. cãs hẽ
as ruinaꝝ. Itaqꝫ nõ fr̃ nõ vxor. nõ filij. ñ ami
ci. ñ oĩs affect⁹ q̃ nos excludẽ põt a reg̃ celoꝝ.
amori dñi ꝓpõat. Nouit vnuſqſqꝫ credẽtiũ q̃d
ſibi noceat vl' ĩ q̃ ſolicitet anim⁹ ac ſepe tẽptet
Meli⁹ ẽ vitã ſolitariã ducẽ. q̃ ob vite pñtis ne
ceſſaria etnã vitã pdẽ. Meli⁹ ẽ ſolũ ſaluũ fieri
q̃ pire cũ plibꝫ. hec hiero. Et nota q̃ ſm aug̃.
q̃ etiã hoc ipo ſepant. a q̃bꝫ ſepant. q̃ eis ma-
la ſuadẽtibꝫ hoc ẽ ſcãdalizãtibꝫ ñ ↄſẽtit. Sꝫ
q̃rit q̃d dimittẽdũ ẽ ꝑ ſcãdalo. et dicẽdũ q̃ illõ
de q̃ q̃rit aut ẽ malũ ĩ ſe. ſiue mortale. ſiue vei
ale. ⁊ de tali ñ ẽ dubiũ q̃n dimitti dꝫ: aut ẽ ĩdif
ferẽs. ⁊ hoc ſilr̃ dꝫ dimitti: aut ẽ bonũ. et tunc
aut ẽ bonũ p̃cepti ⁊ hoc hõ nõ dꝫ dimittẽ. q̃ ꝑ
vitãdo pcõ alt̃i⁹ null⁹ dꝫ peccare. aut bonũ ſu
perogatõis. ⁊ hoc q̃uis poſſꝫ dimittẽ ꝑ ſcãda-
lo alt̃i⁹. ñ tñ totalr̃ ſꝫ aliq̃n ad tp̃s ĩtermittẽ:
q̃ ẽ de vite ꝑfectõe ⁊ v̄itate. etſi nõ nec̃itate. vñ
v̄itas vite. iuſticie ⁊ doctrĩe ñ ſimplr̃ ẽ ꝑpt ſcan
dala dimittẽda. Vñ ẽ dſ⁹. Iuſticie. vite. doctrĩe
ſcãdala cedũt. De hoc vide pl'a ĩ caplõ p̃cedẽti
Et notãdũ q̃ mltas huilitatis excellẽtias le
gim⁹ ĩ hoc loco. Hẽt. n. huilitas excellẽtiã. Pri
mo ĩ ſcõꝝ collegio. q̃ eſt exẽplar ꝓli ſcti. Vñ
aduocãs puulũ ſtatuit ĩ medio eoꝝ. ſcdo ĩ offi
cõ. q̃ ẽ oſtiaria padiſi: vñ. niſi ↄuerſi fueritis
⁊ efficiamĩ ſic puuli: nõ ĩtrabitis ĩ r̃gnũ celoꝝ
Tertõ ĩ p̃mio. q̃ ẽ de maioribꝫ r̃gni. Vñ q̃cũqꝫ
huiliauerit ſe ſic puul⁹ iſte. h maior ẽ ĩ reg̃ ce-
loꝝ. Quarto ĩ p̃matu ſeu faſtigio. q̃ ẽ vicaria
xp̃i. vñ q̃ ſuſcepit vnũ puulũ talẽ in noĩe meo.
me ſuſcipit. Quĩto ĩ iudicõ. q̃ ẽ precipua vlẽx
obprobrij. vñ q̃ ſcãdalizauẽit vnũ d puſill' iſtis
expedit ei ⁊c̃. Sexto in hoc exilio. q̃ ei⁹ miſtri
comites ⁊ adiutores ſũt ãgeli dei. Vñ ſeq̃t. Vi
dete ne ↄtẽnatis vnũ ex his puſill': q̃ ãgli eoꝝ
⁊c̃. Poſtq̃ g̃ docuit vitare ſcãdalũ. ↄñter do-
cet vitare ↄtẽptũ q̃ ẽ q̃ſi radix ipi⁹ ſcãdali. q̃uis
eī ꝑ vitãdo ſcãdalo dñs oẽs carnales affect⁹ p̃ce
pit reſpuẽ. nõ tñ vſqꝫq̃qꝫ: vt deſpiciam⁹ illos de
q̃ꝝ ſalute poſſum⁹ ſpeꝫ hr̃e. de q̃ ſolicite debem⁹
eſſe. Vñ dat ſpecialẽ cãꝫ nõ ↄtẽnendi puſillos
⁊ paruulos. ſꝫ honorãdi ⁊ ſalutẽ eoꝝ querendi
quia ipi ſunt deo multũ cari: quod oſtendit ex
duobus. dicit g̃. Videte ne ↄtẽnatis vnũ ex hiſ
puſill'. Acſi dicat ſm Hiero. Quãtũ ĩ vob ẽ no
lite ↄtẽmnẽ ſꝫ poſt veſtrã ſalutẽ etiã illoꝝ que-
rite ſanitatẽ. Si aũt ꝑſeuerãtes ĩ peccatis vide
ritis. meli⁹ eſt vos ſaluos fieri q̃ pire cuꝫ mul
tis. Et p̃mo oſtẽdit hoc ex honorabili ãgelorũ
cuſtodia: dicẽs. Dico. n. vob. q̃ angeli eorũ. i.
eis aſſignati ĩ cel' ſp vidẽt faciẽ pr̃is mei q̃ ĩ cel'
ẽ. i. viſione maĩfeſtatõis dei ꝑfruũt. Facies eĩ
dei ſm Aug⁹. manifeſtatõ ei⁹ ĩtelligẽda ẽ. et iõ
pñt renũciare ĩiurias illatas eis q̃s cuſtodiũt
Et ẽ ratõ a maiori. q̃ puuli nõ ↄtẽnũt a maio
ribꝫ. ſ. deo patre celeſti et angel' dẽis: ergo nec
a mioribus. ſ. hoĩbus miſeris debẽt ↄtẽmni.
Acſi dicat. vos illos nõ debetis cõtẽmnere ſed
honorare. quos deus pater celeſtis ſic honorat
⁊ dignificat. q̃ ad ipoꝝ miſterium et cuſtodiaꝫ
angelos beatos deputat. Nõ eſt. n. ſpnendũ ab
hoĩe. quod apud deũ tante eſt cure. Si ergo
ↄtẽmnitis. angeli nunciabũt et pater meus vl-
ciſcetur de vobis. Vnde Hieronim⁹. Magna di-
gnitas aĩaꝝ. vt vnaq̃qꝫ habeat ab ortu natiui
tatis. ĩ cuſtodiã ſui angelũ delegatũ. Sic itaqꝫ
angeli exiſtentes circa miſterium noſtrꝫ. quia
ibi ſunt vbi opant. vident deum ĩ celo facie ad
faciem. q̃uis. n. mittant. tamen vident patrem
quia ſemꝑ deo ĩherent ꝑ apertam viſionem. et
quia vbiqꝫ deus pñs eſt. ideo ⁊ ĩ terra eum cer-
nunt. Miſſi ergo ante dominũ ſunt. q̃ quocun
qꝫ veniũt. ĩtra ipſuꝫ qui vbiqꝫ eſt currũt. Et cũ
ad nos veniũt: ſic exterius ĩplent miſteriuꝫ. vt
tamẽ nũq̃ ĩteri⁹ deſint ꝑ ↄtẽplatõnem. Licet
eñ mittant ĩ miſterium ꝑ ſalute hoĩm: tamen
non recedũt a ↄtẽplatõne diuina. ſed aſtant
deo ꝑ cõtẽplatõem iugẽ ⁊ ↄtinuã. Et bene di-
xit q̃ eſt in celis. q̃ licet deus ſit vbiqꝫ ꝑ eſſẽtiã
pñtiam et potentiã: tñ ſpecialr̃ dicit eſſe ĩ cel'.
vbi adeſt dẽis ꝑ aptã viſionẽ. Non ergo debẽt
ↄtẽmni. ſꝫ honorari quos deus ſic honorat: q̃
ↄtẽpt⁹ ipoꝝ aſcẽdit ad ↄtẽptũ dei. cui⁹ ima
ginẽ habẽt. In eis q̃ꝫ ↄtẽptis. ↄtẽnunt ange
li eoꝝ miſtri ⁊ cuſtodes. Deinde ſubiungitur
alia ratõ ſumpta ex redemptõne xp̃i. Vnde Cri
ſoſ. ne dicas. ille faber eſt. ille ſartor. ille agrico
la. ab angel' q̃ eis miſſi ſunt venerabiles ſũt. ſed
quod maius eſt ratõne redemptõnis dominice.
Scdo ergo puſilli non ſunt cõtẽmnẽdi ſed ho
norandi. quos ſic de⁹ dilexit. q̃ ꝑ eis (q̃ ĩ adam
oĩs peccauerãt ⁊ pierãt) ſaluãdis: miſit filiuꝫ
ſuũ ĩ ſilitudinem carnis peccati. Vñ ait. Venit
eñ ⁊ de celo deſcendit filius hoĩs ſaluator do
minũ ſaluare q̃d pierat. ſ. genus humanũ. non
tñ magnos. ſed etiaꝫ puſillos. Acſi dicat. Vos
nõ debetis ↄtẽmnẽ ⁊ ꝑturbãdo pdere. quos ego
veni ſaluare: q̃ ego ꝑ hominibus homo fieri dig̃
tus ſum. Vnde ⁊ apoſtolus. Noli contriſtari ⁊
pdere fratrem tuum. pro quo xp̃c mortuus eſt
Non ſunt ergo contemnendi puſilli. q̃ tãti ſũt
apud filiũ dei. qui ꝑ eis venit mori. nec debꝫ ſer
uus ↄtẽmnere. quos dñs tantũ dilexit: ſed exẽ-
plo eius omnẽ curã vt ſaluemur adhibere pro
q̃bus ſaluandis dñs venit. Et hec ratõ ſeu cogi
tatõ ſcdm Criſ. maior eſt priore. Graue eſt cõ-
temnere. quem deus honorat angelo cuſtode
ſed grauius ꝑpter cui⁹ ſalutẽ dei filius voluit in
mundũ venire. De predicto angeloꝝ miſterio
ſic dicit Bernh. fidelis paranymph⁹ q̃ mutuo
amoris ↄſcius. ſed nõ ĩuidus: nõ ſuã querit ſꝫ
domĩ gliam. Diſcurrit medius inter dilectum
⁊ dilectam. vota offerens. referens dona. Exci
tat iſtam. placet illum. Interdum q̃ꝫ licet raro

repñtat eos pīter ſibi. ſiue hāc rapiēs. ſiue illū
adducēs. Siqdem domeſticus ē ⁊ notus ī pala
cō. nec vētur repulſā: ⁊ qttidie videt faciē pr̄is
Unde Anſel. Milia miliū ad complēda pr̄is mi
ſteria. alacri diſcurſu iugiter meāt īter celuʒ
⁊ terrā: quaſi apes negocōſe īter alueâria ⁊ flo
res. ſuauiter diſponētes oīa. ꝑplus accictus ne
ſciēs labē vel īobedīe moraʒ. hec Anſel. Uides
q̄ fidelr̄ angeli noſtri nobis ſeruiūt. et q̄ ſoliciti
circa nos ſūt. Unde magnaʒ eis reuerentiā de
bemus. ⁊ qttidie eos laudare. ac eis grāꝝ actō
nes referre: nihilqꝫ illicitū vel turpe ī eoꝝ pñ
tia q̄ nobiſcum ſūt cogitare. vel loq̄ aut opari
Ad hec nos monet Ber. dicēs. Angel' ſuis mā
dauit de te: vt cuſtodiāt te ī omibus vijs tuis.
Quātā tibi debʒ hoc v̄bū reuēntiā īferre. affer
re deuotōeʒ. ꝯferre fiduciā. Reuēntiā ꝑ pñtia.
deuotōʒ ꝑ beniuolētia. fiduciam pro cuſtodia.
Caute ābula tibi aſſūt angeli. ſic eis mādatū ē
ī oībus vijs tuis. In quouis diuerſorio ⁊ q̄uis
angulo āgelo tuo reuēntiā habeto: ne audeas
illo pñte qd̄ vidēte me nō audēs. Quid retbueſ
dño ꝑ oībus que retbuit tibi? Siqdē ei ſoli ho
nor et gloria. Quare ei ſoli? Quia ipſe manda-
uit. ⁊ omne datū optimū nō niſi ab illo eſt. ve-
runtamen ⁊ ſi ille mandauit: ipis quoqꝫ qui ei
ex tanta caritate obediūt. ⁊ nobis ſubueniunt
ī tanta neceſſitate īgratos eſſe nō licʒ. Simus
ergo deuoti. ſim⁹ grati tātis cuſtodibꝫ. reclame
mus eos quantū poſſum⁹ quātū debemus. hec
Berñ. Et iō cū omni attētōe ⁊ deuotōe. diſticte
⁊ alacriter officiū diuinū exoluas: et ī omnibꝫ
ſcʒ cogitādo ⁊ verba ꝓferēdo. vidēdo ⁊ audiēdo.
ſtādo ⁊ ſedendo. ſupplicādo ⁊ venias ſumēdo: nec
nō ī alijs ſingul' ad īteriorē ⁊ exteriorē hoīem
ī hoc officō ſpectantibꝫ. ſic reuēnter ⁊ hūilr̄ te
habeas. quaſi deū ac bēaʒ v̄ginē ⁊ omnes ange
los et ſanctos corꝑalibꝫ ocul' coram te videas.
recogitās. q̄ ſine dubio pñtes ſunt angeli ſcī
ī quoꝝ conſpectu pſallis deo. ibi et vbiqꝫ pñti.
Unde qualr̄ deus ī oratōe poſſit ītentōem ſuā
recolligere. docet baſilius: dicēs. Quomō non
obtiebit quis vt ī oratōe ſenſus e⁹ non vagetur
ſi cert⁹ ſit aſſiſtere ante oculos domi. Recogitʒ
ergo hō ſe ſtare ſeu ꝓnum iacē ante conſpectū
dei. ⁊ ſecū loq̄: ⁊ iuuabit a vagatōne mētis. vn-
de Hiere. Recordare q̄ ſteteri ī conſpectu tuo.
vt loq̄rer ꝑ eis bonū: īmo recordare tu met ſta
re ante cōſpectū dei. hec Baſili⁹. Et q̄ homies
beatis ſpiritibꝫ ſociādi ſūt. idcirco hic nota. q̄
q̄cūqꝫ ī eccl'a ē ⁊ maxie ī religiōe deo fidelr̄. hui
liter ⁊ deuote miſtret. ⁊ ꝓpter deū īfirmis ⁊ pe-
grinis ſeu paupibꝫ. ⁊ ſibinuicē caritate frater-
na ſubueniūt. ī p̄mo ḡdu ꝯſiſtūt angelicis ſpi-
ritibꝫ coequati. Qui v̄o oratōne ⁊ deuotōe fami
liarius deo ītendūt: ⁊ ꝓximis ſuā doctrinā. con
ſiliū. auxiliūqꝫ īpendūt. ī ſecundo gradu archā
gelicis ſpiritibꝫ īſerūt. Et qui ſe exercent ī pa-
tīa. obedīa ⁊ volūtaria pauꝑtate ⁊ humilitate
omneſqꝫ v̄tutes fortiter ꝑagūt. terciū gradum
cum v̄tutibꝫ cōſcendūt. Qui aūt vicijs ⁊ concu
piſcētijs reluctātes. dyabolū cū cunctis ſugge
ſtionibus contemnunt. ī quarto gradu cū pote
ſtatibꝫ triūphū glīe obtiebūt. Qui v̄o ī eccleſia
aīarum curas. ⁊ ꝑlaturas ſibi cōmiſſas bñ re-
gunt ⁊ miſtrāt: animaꝝ lucris die noctuqꝫ in-
uigilātes. ⁊ talenta ſibi credita ſūmo conamie
duplicātes. hi cū ꝑncipatibꝫ ī quīto gradu glo-
riā regni ꝑ labore ſuo poſſidebūt. Qui autē di-
uine maieſtati reuēnter cū omī hūili ſubiectō-
ne ſe īclināt. ⁊ ꝑ ei⁹ gr̄a omnē hominē reuerent
⁊ diligunt: ⁊ ſiqdem ſeipſos. q̄ ad ymaginē dei
facti ſūt. deo etiaʒ quātum pñt ſe conformant.
carnē ſuā ſpūi ſubijciētes ⁊ īcētiuū mortificā-
tes. aīo ſuo dñantes ⁊ ad celeſtia trāſſēntes. hi
cū dñatōibꝫ ī ſexto gradu exultabūt. Qui v̄o ſe
dule meditatōi et ꝯtēplatōi īſeruiūt. ac cordis
mūdiciā ⁊ mētis trāq̄llitatē āplectendo. q̄etiſſi
mū ī ſe deo exhibēt hitaculū: q̄ merito ꝑadiſus
dei appellari dicūt. iuxta illud. Delicie mee eſſe
cū filijs hoīm. de q̄bꝫ etiā ipē dicit. ambulabo ī
eis. ⁊ hītabo cū eis: ī ſeptio gradu thronis ſoci
ant. Qui aūt ſcia ⁊ ꝯgnitōe ceteris eminent. q̄
ſingulari bītudīe deū facie ad faciē mēte illu
ſtrata ꝯſpiciūt ⁊ ea q̄ ex ipō fōte oīs ſapīe hau
riūt. ꝑ doctrinā ⁊ illuīatōʒ alioꝝ ī ipm refūdūt.
ī octauo aſcēſionis gradu cū cherubicis ſpiri
tibꝫ locabunt. Et q̄ deū toto corde ⁊ mēte dili-
gūt. et igni eterno q̄ de⁹ ē ſe totos īmergūt. eiqꝫ
ſimillimi facti. iā nō ſuo ſʒ dīno amore ſic dile-
cti ab ipō ſūt: diligūt oīa ī deo et tā īimicos q̄
amicos diligūt ꝓpter deū: quos q̄deʒ ab amore
nihil pōt diſiūgē ſeu īpedire. q̄ quo magis ini
mici ī eos īſurgūt eo validius ī amore vnitiuo
ꝯualeſcūt. Nihil etiā ꝯſolatōis ⁊ ꝯmodi tꝑalis
req̄rūt. niſi qd̄ ad laudē ⁊ gl'aʒ dei ſpectat. amo
re etiā tā feruēte accēſi ⁊ īebriati: ad deū ꝑ mil
le mortes trāſire exēplo aploꝝ ⁊ ſcoꝝ nō for-
midāt. Oībus. n. penis ⁊ tribulatōibꝫ ſpretis ꝑ
pē feruorē dilectōis. ī carne mortali ⁊ vita pñ
ti. oēʒ tolerāt gaudēter moleſtiā. Felicit q̄deʒ ī
ſemetipis ardētes. ⁊ alios accēdentes: ita vt ſi
poſſēt oēs hoīes ī deifico amore īflāmarēt ⁊ ꝑ
fectos facent. vt cū ipis arderēt. Hi etiā alioꝝ
vicia ⁊ pctā tāq̄ ꝓpa lugēt. Nec q̄ ſua ſūt q̄rūt.
ſed ſoli⁹ dei pr̄is faciē deſiderabilē. hianti ſꝑ aīo
ſuꝑ oīa diligūt ⁊ exq̄rūt. Iſti merito ī nono ḡ-
du cū ſeraphin ꝯputabūt. Inter q̄s ⁊ deū nulli
īterſūt ſpūs. qui ipm vicini⁹ ꝯtemplent. et ipſi
īmediati⁹ appropiquare videant. Oratō.

O Omīe ihu xp̄e mgr̄ ⁊ rector bone. oīa ī
teriora et exteriora mea gubna ꝓpici⁹
⁊ rege: ne vnq̄ alijs de me vl' mihi d̄ a-
lijs ſcādalū ꝓueīat: ſʒ oēm occaſionē ſcandali.
tua gr̄a a me abſcidat penit⁹ ⁊ excludat. Da e-
tiā mihi. vt nullū de puſill' ſeu ꝑuul' ꝑſumā cō
temnē. ſʒ poti⁹ omēs ſtudeā honorare: q̄s tu ſic
honorare dignat⁹ es. q̄ ad eoruʒ miſteriū ⁊ cu
ſtodiā angelos bēos deputaſti. ⁊ tu ipē ꝑ eis ſal
uādis de celo ī mundum venire et mori volui-
ſti Amen.

De tribus parabolis. ſ. ouis ac dragme ⁊ filij prodigi. Ca. VII.

Deinde ne quis ſcandali
zet ⁊ ↄtẽnat puſillos. ⁊ ad oſtenden-
dum quanti ſint puſilli apud patreʒ
ſubdit tres parabolas ꝑ ordinẽ. Sʒ
ſcd̃m Lucam duplex fuit occaſio ſiue cã horũ
trium ꝑabolaꝝ. ſ. appropiquatõ publicanoꝝ ⁊
pctoꝝ. ac murmuratõ ſcribaꝝ ⁊ phariʒeorum.
Erãt. n. appropiq̃ntes ad ihm̃ ſaluatorẽ pblicãi
⁊ pctores. q̃ ſalute ĩdigebãt. vt audirẽt illũ. q̃
rõabilr̃ pcc̃a rep̃hẽdebat. q̃ nõ cũ auſtẽitate ſʒ
benigne eos ãmõebat ⁊ ſpẽ venie ꝓmittebat. li
bent debẽt oẽs ad xp̃m accedẽ ⁊ appropiq̃re. q̃
oĩa remedia ĩ eo poterĩt ĩuenire. De q̃bo ſic dic
ãbro. Oĩs aĩa accedat ad xp̃m. q̃ oĩa xp̃c ẽ no
bis. Si vulnẽ carẽ deſideras medic⁹ ẽ. Si febri-
bo eſtuas fõs ẽ. ſi g̃uaris ĩiq̃tate: iuſticia ẽ. Si
auxilio ĩdiges vt⁹ ẽ. ſi mortẽ tĩes vita ẽ. ſi celuʒ
deſideras via ẽ. ſi tenebras fugis lux ẽ. ſi cibũ q̃
ris alĩm̃tũ ẽ. Et murmurabãt phariʒei. ſiĺata
ſcẽitate ab alijs diuiſi: ⁊ ſcribe legis noticia do
ctores ꝑplĩ: dicẽtes. q̃ hi pctores recipit ⁊ mãdu
cat cũ ilĺ. q. d. Hic credit̃ bonus ⁊ ſcẽs: ⁊ tñ ad
ſuã ↄuerſatõʒ ⁊ grãʒ recipit pctores. ⁊ qđ ãpli
us ẽ mãducat cũ ilĺ tãq̃ amic⁹. Si ↄgnouiſſẽt
ſcribe ⁊ phariʒei. q̃ venit ĩ hũc mũdũ pctores
ſaluos facẽ. neq̃q̃ murmuraſſẽt: nã eos recipi
ebat. vt ↄuerſãdo cũ eis. a pc̃tis ↄuertẽt: ⁊ illu
mĩaret ac ſaluaret. Xp̃c g̃ pctores penitẽtes ſ
cipiẽdos eẽ oñdit ⁊ ſup̃ hoc tres ꝑabolas addu
cit. Tria. n. ſũt q̃ hoĩeʒ ad miſerẽdũ ↄſueuerĩt ĩ
ducẽ. ſ. ſimplicitas ꝓpiquitas ⁊ neccitas. Iſta ẽa
ſilr̃ deũ ĩducũt ad miſerẽdũ. Pmo nr̃a ſimpli-
citas: ⁊ ad hoc ꝑtinet p̃ma ꝑabola de oue errã
te. Hõ. n. ẽ ſĩplex reſpectu hoſtis tã aſtuti. i. dy
aboli. vñ clamat p̃s. Erraui ſic ouis q̃ ꝑijt: re
q̃re. ſer. t. ⁊c̃. Scđo nr̃a ꝓpĩq̃tas quã nobiſcũ ↄ
traxit. ⁊ ad hoc ꝑtiet ſcđa ꝑabola đ dragma a-
miſſa. ĩ q̃ ẽ ymago regis ⁊ ſup̃ſcp̃tõ noĩs: ſic et
hõ ẽ ad ymaginẽ dei format⁹. et hẽt ſup̃ſcp̃tõeʒ
xp̃i. q̃ a xp̃o dicit̃ xp̃ian⁹: et iõ dʒ nr̃i miſeri.
iuxta illõ apĺi. nẽo carnẽ ſuã odio hẽt ⁊c̃. Ter
cõ nr̃a neccitas ⁊ paupꝛtas. ⁊ ad hoc ꝑtiet tercia
ꝑabola đ filio ꝓdigo reuertẽte q̃ dixit. q̃nti mer
cẽnarij ĩ domo p̃ris mei ſũt q̃ ha. pa. ego aũt hic
fame ꝑeo. Qñ. n. hõ ↄgnoſcit ſuã miſeriã ⁊ ĩfir
mitatem. tunc de⁹ ſibi exhibet ſuã pietatẽ. Vn-
de dicitur ibidem. q̃ pater videns eum: miſeri-
cordia motus eſt ſup̃ eum. Reſpõdendo ergo
ſcribis ⁊ phariʒeis murmurãtibo. ſubdit dñs p̃
mo ꝑabolã vni⁹ ouis ex cẽtum errãtis: quã q̃-
ſitã ⁊ tandẽ ĩuentã. q̃ ꝓpter infirmitatẽ ambu
lare nõ p̃ot: paſtor bon⁹ ĩ humeris ſuis ad gre
gẽ reliquũ reportat: ⁊ veniẽs domũ cõuocat a-
micos ⁊ vicios ad ↄgratulãdũ ſibi ſup̃ ĩuentõ-
ne ouis que ꝑierat. Sñia itaq̃ hui⁹ p̃me ꝑabo
le ſm Lucã tal̃ eſt ĩ ſumma. Si q̃s ouẽ ꝑditaʒ
poſtea ĩuentã libẽter recipit. nõ debʒ mirari vl̃
ĩdignari ſi peccatores recipio ad pñiaʒ. q̃ p̃us
amiſſi erant ꝑ culpaʒ. Vel referẽdo ad puſillos
de quibus dictum eſt ſupra. tal̃ eſt huius ꝑabo
le ſñia. Sicut non eſt voluntas paſtoris. vt ꝑe
at vna de ouibus ſuis. ſic nõ ẽ volũtas p̃ris ce-
leſtis vt ꝑeat vnus. nec etiã multi de puſilĺ nec
etiã de alijs. ⁊ g̃ puſill⁹ non eſt contemnendus.
Si autem perit. nõ voluntate ei⁹ perit: q̃ nec
voluntate approbatõnis. vel ↄſilij. vel precepti
eius peccat: eo tñ auctore damnat̃. q̃ oĩs pe
na ab ip̃o ẽ. In hac tñ ꝑabola ſm ſenſũ miſti
cum tangunt̃ ſeptem ĩ ſpeciali: quoꝝ p̃mũ eſt
hoĩs ⁊ angelorũ creatõ. ibi. q̃s ex vob homo
q̃ hẽt cẽtũ oues. Scd̃m hoĩs creati p̃uaricatio
ibi. ⁊ ſi ꝑdiderit vnã ex ilĺ. Terciũ filij dei ad q̃-
rẽdũ ouẽ ꝑditã. ſ. hoĩem ĩcarnatõ. ibi nõne di-
mittit nonagitanouẽ ĩ deſerto. Quartuʒ ip̃ius
ꝑ xp̃i paſſionem ĩuentõ. ibi. ⁊ cum ĩuenerit eaʒ
imponit ĩ humeros ſuos gaudens. Quintũ ĩ ce
lum ei⁹ aſcẽſio. ibi. ⁊ veniẽs domũ. Sextũ ange
loꝝ ad congratulãdũ ĩuitatõ. ibi. ↄuocat ami-
cos: dicẽs eis. ↄgratulami mihi. Septimũ ſel⁹
miſtici exp̃ſſio. ibi. dico vob. q̃ ita gaudiũ erit
ĩ celo ⁊c̃. Vnde ſm Grego. q̃ centenari⁹ ꝑfect⁹
eſt numerus: ip̃e deus centum oues habuit. cũ
angeloruʒ ⁊ hoĩm naturam creauit ⁊ poſſedit
Sed vna ouis tũc errauit ⁊ ꝑijt. cũ hõ peccã
do paſcua vite reliq̃t. Et ĩtelligit̃ ꝑ vnam ouẽ
homo. ⁊ ſub homine vno vniuerſitas omnium
hoĩm a prĩcipio vſq̃ ad finẽ mundi ſentienda
ẽ: q̃ vnus creatus ẽ homo. vnde omnes prode-
rent. ⁊ ĩ vnius hoĩs errore omne hoĩm gen⁹
oberrauit. Nonagita autem nouẽ. i. nouem or
dines angeloꝝ (idẽ. n. ſignificat numerus ſim-
plex ⁊ ↄpoſit⁹) dimiſit ratõe humanitatis aſſũ
pte in deſerto ſiue ĩ montibo ⁊ excelſis. i. ĩ celo:
quod ⁊ dyabolus ⁊ homo deſeruit qñ peccauit
Celum q̃ppe dicit̃ deſertum. i. derelictũ. tum q̃
fuit derelictum ab angelo q̃ in eo fuerat creat⁹
tum quia fuit derelictum ab homĩe: q̃ ip̃m fue
rat habitur⁹. Itẽ q̃ inſtar deſerti ĩ eo ſnut dul-
ces cãtus auiũ. i. angeloꝝ. ibiq̃ ſũt roſe marti
rum ac viole cõfeſſoꝝ ⁊ lilia ꝟginum. Et vt ꝑ-
fecta ſũma ouiũ redĩtegraret̃ ĩ celo. hoĩem per
ditum querebat ĩ terra. Et inueniens oueʒ: hu
meris ſuis ĩpoſuit ⁊ ad gregem reportauit. Cũ
ergo pi⁹ paſtor ouẽ ꝑditã repiſſet. nõ puniuit
nõ verberauit. nõ vrgẽdo ad gregẽ duxit: ſʒ ſu
ꝑponẽs huilr̃ humeris. ⁊ portãs clemẽt̃ gregi
ãnumerauit. Tũc đo humeris reportãs ouẽ ĩ-
poſuit. qñ naturã humanã ſuſcipiẽs pcc̃a nr̃a
ip̃e portauit. q̃ ꝓ hoĩe redimẽdo hũanã natu-
rã ſuſcepit: ⁊ ĩ brachijs ſuis ĩ cruce extẽſis. pec-
cata hoĩs. id eſt penã peccatoꝝ noſtroꝝ por-
tauit. Et ſcd̃m Ambro. humeri xp̃i crucis bra
chia ſũt. illic mea pcc̃a depoſui: ĩ illa patibuli
nobil̃ cruce q̃eui. Et attendendum. q̃ xp̃c gau-
dens ĩpoſuit ouẽ humeris ſuis: q̃ licet magn⁹
fuerit dolor paſſionis ⁊ mortis. q̃ gen⁹ humanũ
req̃ſiuit ⁊ humeris ĩpoſuit: hunc tamẽ laboreʒ
⁊ dolorem letãter ſuſtinuit: vt ꝑditaʒ ouẽ recu
ꝑaret. Inuenta aũt oue ad domuʒ venit. q̃ re
ꝑato homine ad celeſte regnuʒ redijt: ad quod
cũ oue reuerſus eſt. cũ celũ aſcẽdit. et captiuaʒ

captiuitatē ſecū duxit. Et ꝯuocat amicos ⁊ vi
cīos.ſ.angeloꝝ choros:q̄ amici eꝰ ſūt.q: volū
tatē eꝰ cōtinuo cuſtodiūt:⁊ vicini.q: claritate
viſionis eꝰ aſſidue ꝑfruunť:dicens ill'.Congra
tulamī mihi ⁊ ſimul mecū.q: īueni ouem meā
que perierat.Scd̄m Gregorium.Non dic.Cō
gratulamī īuenta oui.ſ; mihi:q: videlicz gau
dium eius eſt vita noſtra.⁊ cum nos ad celuz
reducimur.ſolennitatem leticie illius īplemꝰ.
Uel ideo congratulandū ē ſibi.q: nō fruſtra la
borauit nec fruſtra mortuus.ex quo ouē ꝑditā
īuenit.oui đo nō ē ꝯgratulādū.q: null'ſuis me
ritis īuenta ē.Et ſubiungit concludendo.Dico
vob.ꝙ ita gaudiū erit ī celo ſuꝑ vno pc̄tore pe
nitentiā agente.ꝙ̄ ſuꝑ nonagintanouē iuſtis q̄
nō īdigent peītentia.Non dic penitentiā cogi
tante.que ē penitentia ꝓcraſtiorum:nec dicit
penitētiā docēte.verboſorū ꝑ̄dicatoꝝ:nec dic
penitentiā oſtēdēte.que ē penitētia ẏpocritaꝝ
⁊ ſimulatoꝝ:ſed dic peītentiā agēte.q̄ ē penitē
tia deuotoꝝ.Non ē ergo gaudendū ſolum de re
demptōne generis humani:ſ; quacūq; hora cō
uertiť vnꝰ pc̄tor.fit gaudiū angel'dei eoꝙ nūe
rꝰ eoꝝ ſuppleať ex ꝯuerſione pc̄toꝝ.vñ Augꝰ.
Qui ꝑ pniam peccatū diluit.angelice felicita
tis īeternū ꝯſors erit.Hic eſt.ꝙ ſuꝑ ꝯuerſione
pc̄toris velut de ſuo cōſorte.āgeli ī celo gaudē
dicūť.Nā vt dic Orig̃.nos angel'ī cel'occaſio
nē gaudiȷ̄ ꝑ̄bemꝰ.cū ſuꝑ terrā āmbulātes.ꝯuer
ſatōz ī cel'hēmꝰ.Scd̄m Amb.angeli qm̄ ratō
nabiles ſūt.nō īmerito hoīm redēptōe letātur.
Q̄ꝗ̄ hoc q̄; ꝓficiat ad īcentiua ꝓbitatis.ſi vnuſ
q̄ſq; ꝯuerſionē ſuā.gratā fore credat cetib; an
geloꝝ:quoꝝ aut affectare patrociniū aut vēri
deb; offenſā.Et tu igiť angel'eſto occaſio leti
cie.gaudeāt de ritu tuo.vñ Beda.Ouez ğ dñs
īuenit.qn̄ hoīem reſtaurauit.⁊ ſuꝑ eā īuentaz
maiꝰ gaudiū eſt ī celo.ꝙ̄ ſuꝑ nonagintanouez
q: maior mat̄ia dīne laudis ē ī reſtauratōe ho
minū.ꝙ̄ ī creatōe angeloꝝ.Mirabil'r.n.āgl'os
creauit.ſ; mirabiliꝰ hoīes reſtaurauit.hec Be
da.Q̄uis ergo paſtor multo plꝰ diligat oues no
nagintanouem.ꝙ̄ ſolā cēteſimā:tacitis tn̄ a
lijs.de reſtaurata multis modis ſe gaudē oñdit
Sic q̄; ſaluator de reꝑatōe hoīs magis gaudet.
hoc ē magis ⁊ pl'ibus argumētis oſtēdit ſe gau
dere.ꝙ̄ de angeloꝝ ſtabilitate.Uſitatiſſimū ete
ni ē.vt q̄uis eū plus nō diligamꝰ.maiorē tn̄ le
ticiā de illo faciamꝰ.quē de maiori ꝑiculo libe
rari videmꝰ.Sic ğ paſtor gaudet ſpāli gaudio
de īuētōe vniꝰ ouis:nō q: magis illā ſolā ꝙ̄ oēs
alias diligat.ſ; q: ī ea hēt ſpālē ratōz gaudēdi.
quā ī alijs nō hēbat:ſic deꝰ de reuerſione pc̄to
ris hēt ſpēalē ratōz gaudij.quā nō habet de ce
teris ī iuſticia ꝑmanētib;:cet̄is tn̄ parib; ꝑma
nētes ī iuſticia ſūt deo magis dilecti.Per ho
minē cētū oues hñtē.ſignificať ꝓſidēs mōaſte
rio vel eccl'e.hñs ſubditos ī quocūq; nūero.q:
ſepe ī ſc̄ptura poniť numerꝰ determiatus ꝑ in
determiato:⁊ ſi ꝑdiderit vnā ꝑ apoſtaſiā vl'oc
ſionē aliā.nōne dimittit alias ī deſerto.i.ī ob

ſeruatōe clauſtrali vel eccl'aſtica:que deſertuz
diciť:eoꝙ aſꝑitas ibi videť ⁊ a multis deſeriť.
⁊ vadit ad illā q̄ ꝑierat vt ad bonū reducat:et
gaudet de illiꝰ reductōe pluſꝙ̄ ſuꝑ alijs nō errā
tib;:nō q: plꝰ diligat eā cet̄is.ſ; q: ſpecialē ra
tōz gaudēdi hēt de reductōe eiꝰ.quaz nō hēt de
alijs.tn̄ nō errātes ſꝑ ſūt plꝰ diligēdi ceteris ꝑi
bus.Et nota ſm̄ Dyo.ꝙ dñs numeꝝ electorū
determinauit ī decemnouez q̄dem ordinib; an
geloꝝ ꝓpter trinitatē.ī nouenario.n.numero.
trinariꝰ fit tertō repetitꝰ.⁊ vno ordīe hoīm.ꝓ
pter vnitatē.vt vnitas ī trinitate ab angelis ⁊
hoīb; laudereť.coleť.adorareť.Uoluit aūt nu
meꝝ electoꝝ ꝯſtare ex angel'⁊ homib;.q: volu
it a creatura ſpūali ⁊ corꝑali laudari.hec dio.

Ad idē ſubdit ꝑabolā vniꝰ dragme ex decē ꝑ
dite.ꝓ qua mulier accēdit lucernā.⁊ euertit do
mum.ac querit diligenter donec īueniat:⁊ ſuꝑ
īuēta cū amicis ⁊ vicinis gaudet.Dragma hoc
loco ē nūmꝰ certe quātitatis.valens.x.denari
os vſuales.habēs ī ſe regis ẏmaginē ⁊ ſuꝑſcri
ptōz:quē nos debemꝰ offerre.ſ.noſmetipos ī q̄
b; ē ẏmago regis.Uñ ſm̄ Dyoni.hō microcoſ
mus.i.minor mundus diciť.Habet.n.ex terra
carnē.ex aq̄ ſāguinē.ex aere flatū.ex igne ca
lorē.In cuiꝰ ſuba ſpūali ẏmago ⁊ ſimilitudo dei
exꝑ̄miť.imago ī forma accipiť.ſilitudo ī q̄lita
te ꝯſiderať.Diuitas.n.ꝯſiſtit ī trinitate.cuiꝰ
ẏmaginē tenet aīa.q̄ hēt mēoriā.itellectū ⁊ vo
lūtatē.In deo ꝯſiſtūt oēs ðtutes cuiꝰ ſilitudi
nē tenet aīa.q̄ capax ē oīm ðtutū.hec Dyoni.
Igiť dragma.ſ.hō ad ẏmaginē dei factꝰ.ꝓ cu
ius req̄ſitōe ſoliciťať dīna ſapīa.ac ſpōſa eꝰ.ſ.
mr̄ nr̄a eccl'a:ꝓ cuiꝰ q̄; īuentōe letať tota cele
ſtis curia.Q̄uis puſillꝰ nō ē ꝯtēnendus.q: non
vult pater celeſtis vt ꝑeat vnꝰ de puſill'.Sētē
tia aūt huiꝰ ꝑabole ſm̄ lucā tal'eſt ī ſūma.Si
mulier cū tāta diligētia dragmā ꝑditā q̄rit.⁊
de īuenta gaudet.⁊ ad ꝯgratulādū amicas ⁊ vi
cias ꝯuocat:multo fortiꝰ deꝰ hoīez ꝑditū debet
cū magna diligētia querē.⁊ de eiꝰ īuētōe gaudē
⁊ ſicut nullus debet murmurare contra mulie
rē querentē dragmā ꝑditā.ſic nullus deb; mur
murare contra dñm querentē peccatores.ſiue
eos alloquendo.ſiue cū eis comedēdo.Ubi ta
men ſm̄ ſenſū miſticū notāť ſex ī ſpeciali.Pri
mo angeloꝝ ⁊ hoīm creatō.ibi.que mulier ha
bens dragmas decē.Secūdo homis creati ꝑ̄ua
ricatō.ibi ⁊ ſi ꝑdiderit vnā.Tertō filij dei ad q̄
rendam dragmā ꝑditam incarnatō.ibi.nonne
accendit lucernaz.Quarto ipius ꝑ xp̄i paſſio
nem inuentō.ibi.⁊ querit diligenter donec īue
niat.Quīto angeloꝝ ad cōgratulādū īuitatō.
ibi.et cuz īuenerit conuocat ⁊c̄.Sexto īuitatō
nis ratō.ibi.quia īueni dragmam quam perdi
deram.Uñ ſm̄ Gregoriū.qui ſignificať per pa
ſtorem ipē etiam ſignificať ꝑ mulierem.ipē eī
deus ipſe ⁊ dei ſapientia.Dicitur autem muli
er.quia cum dolore nos parit.Angelorum đo
⁊ hominum naturam ad recognoſcenduz ſe do
minus condidit:⁊ ad ſilitudinē ſuam creauit.

Decē ḡ dragmas habuit. qꝛ nouē ſūt oꝛdīes ā-
geloꝝ: ſed vt compleṫ electoꝝ nūer⁹. homo de-
cimus eſt creat⁹. Et qꝛ ẏmago exp̄miṫ in dra-
gma. mulier dragmā ꝑdidit. quādo hō q̄ condi-
tus ad ẏmaginē dei fuerat: peccādo a ſilitudīe
ſui ꝯditoꝛis receſſit. Quottidie adhuc iſta dra
gma ꝑdiṫ. vel ī puluē diuitiaꝝ. vel ī luto luxu-
rie. vel ī diuerticulo erroꝛis cuiuſcūqꝫ. Accēdit
aūt mulier lucernā. qꝛ dei ſapīa apparēs ī car-
ne. lumē deitatis accēdit ī teſta nr̄e moꝛtalita-
tis. ad q̄rēdū hoīez ꝑditū. ⁊ reducendū eū ad be
atitudinē. Iſta ṽo lucerna accenſa refulſit mi
racul'. īflāmauit dictis. illuīnauit exempl'. col-
locat⁹ eī erat hō ī obſcuris ⁊ vmbra moꝛtis. vn
de iſtā opoꝛtuit accēdē lucernā. Et euertit do-
mū ꝯſcīe. qꝛ mox vt eius diuitas ꝑ carnem cla
ruit. omnis ſe noſtra conſcīa cōcuſſit. Et que-
rit diligēter. diligenter eñ queritur. qd̄ ītime
diligiṫ: ſi ṽo oſtendit xp̄c dilectōz ſuaz ad nos
vt aīaz ſuā ꝑ noſtra redemptōe poneret. Unde
ſubdiṫ. donec īueniat: qꝛ nō deſtitit querere do
nec inueniret. queſiuit eñ vſqꝫ ad contūelias.
vſqꝫ ad minas. vſqꝫ ad flagella. vſqꝫ ad moꝛtez
vſqꝫ etiam ad inferna. Nec miꝝ ſi eam inuenit.
quam vbiqꝫ etiā vſqꝫ ad īferna. cū diuitatis lu
cerna ardēti queſiuit. Euerſa ḡ domo īuenitur
dragma. qꝛ cum ꝑturbatur homīs conſcientia
reparaṫ in homīe ſimilitudo creatoꝛis. tūc eñ
ꝯſueta reliquūṫ vicia. vt reluceat ẏmago ꝯdi
toꝛis. Et cū īuenerit ꝯuocat amicas ⁊ vicīas. ſ.
ſuꝑnas virtutes. que amice ſūt vt exequentes
volūtatē ipſius. ⁊ vicine. qꝛ ei ꝑ gr̄az ꝯtinue vi
ſionis appꝛopīquāt. Quas ad cōgaudendū īn
uitat. ⁊ gaudij ꝑticipes facit. qꝛ ꝯgaudēt de pec
catoꝛibus ad eum conuerſis. Cū de⁹ de ſeīpo ha
beat gaudiū. ⁊ angeli gaudeāt ī eo: gaudent tñ
etiā de ꝯuerſione penitētiū. quādo illud qd̄ pre
deſtīauit ipleṫ. nec illud gaudiū eſt deo nouuz
aut tēpale ſed eternū. angeli ṽo q̄bus effect⁹
p̄deſtinatōis inoteſcit de noſtra ꝯuerſione. tem
poraliter gaudēt. Xp̄c etiam gaudet ſuꝑ ꝯuer-
ſione peccatoꝛis. ꝓpter duo. Primo qꝛ ꝑ pn̄iam
ira ſua placaṫ. Secūdo. qꝛ p̄ciū ſāguīs ſui ī eo
nō fruſtraṫ. Eſt aūt tātū gaudiū xp̄o de ꝯuer-
ſiōe peccatoꝝ. ꝙ ſi nō ſufficeret ſua paſſio. rur-
ſus pati ⁊ moꝛi eſſet parat⁹. Unde beat⁹ Dyo-
niſi⁹ ī epiſtola quadā ſcribit. ꝙ cū q̄dam infide
lis hominē fidelem a fide auertiſſet. carpus q̄-
daz vir magne ſanctitatis adeo moleſte hoc fe
rebat. vt vtrūqꝫ igne ꝯburi deum rogaret. Cui
circa noctis mediū appuit xp̄c ī aere cū mlt̄i-
tudīe āgeloꝝ. ī terra ṽo apparuit foꝛnax cū ſer
pētib⁹ accenſus. ad quem trahebāṫ illi duo ho
mines. Carpo ergo petente ardēti deſiderio. vt
mitterenṫ ī foꝛnacem. ⁊ moleſte ferēte dilatio-
nem. ecce xp̄c miſerat⁹ deſcēdebat a ſolio ī terrā
et extenſis maībus homines illos eripuit. ele-
uataqꝫ māu dixit. Carpo iterꝝ ꝑcute me. lācea
pat⁹ ſū rurſū pati ⁊ moꝛi ꝑ homīb⁹ ſaluandis.
Et ſubiūgit domin⁹ cōcludendo. Ita dico vobiſ
gaudiuz erit angelis dei qui ſūt vicini et amici

xp̄i. ſuꝑ vno peccatoꝛe penitentiaz agente. Nā
aīa viciorū laqueis capta ⁊ ſtricta. cū ſe corri-
git ⁊ p̄ora peccata reliq̄t. tā celicolas q̄ xp̄ico-
las hilares facit. Un̄ dern̄. Deniqꝫ gaudēt ī cō
uerſiōe et pn̄ia peccatoꝝ. ſalutē hoīm ſitientes
lacrime peīētiū vinū eoꝝ. Hoc certe vinū leti
ficat coꝛ hoīs. hoc ꝯſtat ⁊ angelos bibē cū leti-
cia. hec Dern̄. Et ſi angel' tātū gaudiū ē ꝑ pec-
catoꝛe. q̄ ꝓpa pc̄ta damnat. q̄tū eſt eis gaudiuz
ꝑ iuſto. q̄ alioꝝ peccata plāgit. Conſidera hic.
quāta debet eſſe penitētia: vt ꝑ eam accēdaris
nec toꝛpeas: ⁊ totam domū. id eſt mētem et con
ſcientiam euertas. vt dragmaz vſqꝫ ad nouiſſi
mū puluerē īquiras: diligēter nō pigre. nō mo
rari donec īuenias. Moraliter mulier poteſt
dici preſidēs. tū ꝓpter fecūditatē. tū ꝓpter piende
difficultatez hui⁹ mulieris. dragme ſūt aīe. dei
ẏmagine īſignite: quaꝝ ſi vnaz ꝑdiderit: debet
accendere lucernā. ſ. orando. meditando. ſācte
viuēdo. ⁊ vertere domū cōſcīetie peccatoꝛis. fer
uoꝛe p̄dicatōis. terroꝛe ꝯmīatōis: ⁊ querē dili-
gēter. donec īueniat. qd̄ fit qn̄ ad penitentiā re
ducit. Terciaz q̄ꝫ de eodem ⁊ exp̄ſſi⁹ addit pa
rabolā. ſ. de filio pꝛodigo. q̄ facultatib⁹ conſū-
ptis ⁊ ꝑditis ad patrē reuerſus. ſuſcept⁹ ē ab eo
⁊ honoratus: qꝛ homo nō ſolū eſt ouis cara pa
ſtoꝛi. nō ſolū dragma p̄cioſa mlīeri. ſed viſcero
ſe caritatis fili⁹ cariſſim⁹ patri. De⁹ eñ pater
hoīem ad ẏmaginē ⁊ ſimilitudinē ſuaz creauit
vt poſt āgelos exp̄ſſioꝛi ſilitudine p̄ ceteris cre
aturis fili⁹ dei dicaṫ. Ideo null⁹ q̄tūcūqꝫ puſil-
l⁹ eſt cōtemnēdus. cum ſit ſūmi regis filius. p̄-
ſertim ille cui dedit fidem ⁊ gratiam. ꝑ quā ē fi
lius adoptōis. Et ſi poſt ſuſceptā fidem ⁊ gra-
tiam q̄ ipm ex dono dei cōtigebat vixerit luxu
rioſe. ꝑ culpā gratiaz ꝑdēdo. vel ſpūaliter foꝛ
nicat⁹ fuerit fidē deſerēdo. adhuc nō eſt cōtēnē-
dus: adhuc a xp̄i ⁊ eccl'e gremio nō eſt eijciēd⁹
Quia ſi penituerit et humil'r redierit. adeſt de⁹
pater miſeratoꝛ ⁊ miſericoꝛs. q̄ nō letaṫ ī ꝑditō
ne filioꝝ: ⁊ occurrit penitēti. et dat oſculū pie-
tatis ⁊ amoꝛis. In cui⁹ receptōe gaudet tota ce
leſtis curia. q̄ eñ moꝛtuus fuerat īfidelitate ⁊
culpa. viuit fide ⁊ gratia: ⁊ q̄ ꝑierat erroꝛe. īuē-
t⁹ ē xp̄o paſtoꝛe oīm req̄rēte. Per hāc ḡ ꝑabo-
lā daṫ ītelligi benigna pc̄toꝝ a deo receptō. ex
quo ſcd̄m Lucā vult habē. ꝙ null⁹ debet īdigna
ri ſi benigne recipit pc̄toꝛes. In hac aūt pa-
bola. vj. tangūṫ. p̄mo ſtat⁹ nature ⁊ vtuſqꝫ filij
coīs ꝓpagatō. ibi. hō q̄daz habuit duos filios.
ſcd̄o lapſ⁹ culpe ⁊ adoleſcētioꝛis a pr̄e receſſio.
ibi. dixit adoleſcētioꝛ pr̄i. tercō loc⁹ pnīe ⁊ eiuſ
dē poſtmodum reuerſio. ibi. ī ſe aūt reuerſus.
q̄rto mun⁹ gr̄e ⁊ reuertētis a pr̄e benigna ſuſce
ptio. ibi. cū aūt adhuc longe eſſet. quīto ſtimu-
l⁹ īuidie. ⁊ de ei⁹ iocūda ſuſceptōe ſenioꝛis indi-
gnatō. ibi. erat aūt filius ei⁹ ſenioꝛ. ſexto virt⁹
doctrine ⁊ indignatōis ei⁹ ratōnabilis ſedatio
ibi. pater ḡ illius. Poteſt autē hec parabola
exponi de populo iudaico ⁊ gētili. vl' de inocēte
ſeu iuſto tepido. ⁊ de peccatoꝛe peītēte deuoto.

Judaico inquã vel iuſto ↄquerente de dño dã⸗
te maiorẽ grãm vel deuotõis feruorẽ gẽtili vel
penitẽti q̃ ſibi. Homo ḡ iſte de quo hic dicitur
xp̃c eſt qui habuit duos filios.i.duos populos
ſcꝫ iudaicuꝫ ⁊ gentilem. qui ſunt filij dei q̃tum
ad eius ymaginem. vel eius filij ſunt om̃s xp̃i⸗
ani ꝑ eius baptiſmũ regenerati. quoꝝ tñ aliq̃
ſunt iuſti ⁊ aliqui peccatores. Et dixit adoleſcẽ
tior.i.gentil' ꝓplus. vnde ⁊ popul' iudaic' voca
tur ĩ exodo filius dei p̃mogenit'. vel adoleſcẽ⸗
tior.i.peccator. qui iuuenis eſt moribus. et pe⸗
tijt a p̃re portõem ſue ſubſtantie: vt recederet
a dei p̃ris lege: ⁊ ageret ꝑ libito volũtatis ſue.
ac regẽt ſe ꝓpria volũtate. Et diuiſit il' ſubam
quia dona ſua omnib' largit̃. licꝫ diuerſimode
⁊ dimittit quẽlibet agẽ ſm̃ arbitrij libertatem
Adoleſcẽtior vo fili' ꝓfect' ẽ ĩ regionẽ lõginquã
nõ local'r a deo p̃re celeſti. q̃ vbiq3 ẽ recedẽs: ſꝫ
ꝑ multiplicatõem pc̃ti: ſe a p̃re ⁊ patria celeſti
elõgãs: ⁊ ibi.ſ.ĩ regione pc̃ti diſſipauit ſubam
ſuã. ꝑ peccatũ bona g̃re ꝑdẽdo: ⁊ bona nature
peiorãdo: viuẽdo luxurioſe luxuria ĩteriori q̃ ẽ
fornicatõ ſpũal'. ⁊ maxie ydolatria: et luxuria
exteriori q̃ eſt fornicatõ corporal' ⁊ manifeſta.
Peccator ergo a patre ſuo celeſti recedit. q̃ndo
mortal'r peccat: ⁊ tũc ĩ regione longinq̃ eſt: q̃
lõge ẽ a peccatoribus ſalus: ⁊ tal' luxurioſe cõ
ſumit ſuam ſubam. quãdo ſenſus ſuos et vires
cõuertit ad maliciã. Et poſtq̃ ↄſumaſſet.i.cõ⸗
ſumpſiſſet oĩa ornamẽta nature. tã naturalia
q̃ g̃tuita: facta eſt fames valida in regiõe illa.
q̃ in regione peccati fit magnus defect' pabuli
diuini. ⁊ fames bonoꝝ opeꝝ atq3 v̾tutũ: et ipſe
cepit egẽ.ſ.ſpũalibus bonis ⁊ virtutib'. eoruꝫ
fonte relicto: nã exiſtẽs ĩ mortali peccato: fit e⸗
gẽs om̃i ſpũali bono. Et abijt.ſ.profectu erro⸗
ris. ⁊ de malo ĩ peius ruendo. Et adheſit vni ci
uiũ regionis illius.ſ.dyabolo. qui eſt ciuis ĩ re
gione vmbre mortis: ⁊ miſit illũ ĩ villã ſuaꝫ.i.
in cupiditatẽ mundanã vel ĩ peccatoꝝ ſocieta
tẽ.i q̃ dñat̃ ſicut ĩ ꝓpria villa: vt paſcẽt porcos
id ẽ vicia q̃ fetida ſũt ⁊ imũda. Et cupiebat im
plẽ ventrẽ aĩe.ſ.affectũ de ſiliq̃s.i.cibo porcoꝝ
qui eſt carnalitas: ⁊ nemo illi dabat.ſ.ad ſatie
tatẽ. q̃ vẽter ipſoꝝ eſt inſatiabil'. demones em̃
ad hoc ſtudẽt: ne vnq̃ ſaturitas maloꝝ pueniat
In ſe aũt reuerſus.i.ad ꝓpriã cõſciam ꝑ ratõ⸗
nis dictamen a q̃ receſſerat ſeq̃ndo ſenſualitatẽ
homo em̃ ĩ peccãdo extra ſe egredit̃. q̃ limites
recte ratõis trãſgredit̃. ⁊ iõ penitẽdo ad ſe r̃uer
tit̃. Debet autem penitẽs ſc̃dm Grego. recogno
ſcere vbi fuit. q̃ ĩ peccato. ⁊ ideo debet dolẽ. vbi
erit. q̃ ĩ iudicõ. ⁊ iõ debet timere: vbi eſt. q̃ in
miſeria: ⁊ iõ debet gemẽ: vbi nõ eſt quia in gl'a
⁊ iõ debet ſuſpirare. In ſe ergo reuerſus: dixit
penitendo de peccatis ⁊ dolendo. Quãti mercẽ
narij.i.deo ſeruiẽtes ꝑ mercede eterna. ĩ domo
p̃ris mei.i.ĩ eccl'a ſeu ↄgregatõne iuſtorum. ha
bundant panibus ſpiritualibus. ſcilicet verbi
diuini et eukariſtie ſacramenti. ac pl'ib' v̾tuti⸗
bus ⁊ bonis. ego aũt hic fame pereo.i.penuria
omnis boni. quo priuatũ me ſentõ. Surgã de
luto culpe ꝑ infidelitatis vl' pc̃ti derelictioneꝫ.
quia iacebat. ⁊ ibo ꝑ conatuꝫ bñ operãdi ⁊ me⸗
lioratõem vite. quia lõge aberat: ⁊ ad p̃reꝫ me⸗
um a quo receſſerã. quia ſub principe porcorũ
erat: ⁊ dicã ei. recognoſcẽdo culpã ⁊ petẽdo ve
niã: pater ſcilicet ex natura quam dediſti mi⸗
hi. peccaui ſcilicet male viuendo ĩ celũ.i. corã
celeſti curia.ſ. angelis ſanctis: ⁊ iõ multum de
beo dolere ⁊ flẽ: q̃ eos ↄtriſtaui: et ſpẽal'r pec⸗
cator peccat ĩ ãgelũ cuſtodẽ ſuũ. q̃ ſp̃nit ei' cõ⸗
ſiliũ. vel ĩ celũ qd̃ ſcꝫ ꝑ culpam meam amiſi. et
ꝑ meã negligẽtiã nõ queſiui: ⁊ corã te.ſ. viden
te ⁊ ſciente. id eſt ĩ ipſo cõſcientie mee cõclaui.
vbi tui ſolius q̃ iudex meus es penetrãt oculi
⁊ iõ multum debeo erubeſcẽ ⁊ timere. q̃ pecca
ui añ oculos iudicis cũcta cernẽtis. Hic do⸗
cet̃ mod' ↄfitẽdi. q̃ eſt q̃ omne bonũ attribua⸗
m' deo. qd̃ notat̃ ibi. pater a quo.ſ. omne bonũ
habemus: ⁊ omne malũ qd̃ facimus attribua⸗
m' nobiſipſis. qd̃ notat̃ ibi. peccaui ĩ celũ ⁊ co⸗
ram te. Jam nõ ſũ dign' vocari fili' tuus. p̃mo
quia a te recedens te ↄtriſtaui. ſc̃do q̃ ymagi⸗
nẽ patris nõ honoraui. tercõ q̃ ſubſtãtie mee
ꝓdigus extra diſciplinã vixi. quarto q̃ ſeruuꝫ
alteri'.ſ. dyaboli me feci. quinto quia degener ĩ
moribus paſcendo porcos extiti. ſexto q̃ igra⸗
t' te ↄtẽpſi. Fac me ꝑ ↄdignã ſatiſfactõꝫ ſicut
vnũ de mercẽnarijs tuis.ſ. bonũ qui ſeruit ꝑ e⸗
ternis. nõ malũ qui ſeruit ꝑ t̃palibus. Quaſi di
cẽt. pat' ſũ ãmodo tibi ſatiſfacere ⁊ ſeruire ſpe
mercedis eterne. mercẽnari'.n. laborat ꝑ mer
cede. Ecce ḡ poſt cõtritõnem et cõfeſſionem ſa⸗
tiſfactõnis oblatõ. Hec eſt penitentia meditã⸗
tis in cõfeſſiõe peccati. nõdum tñ agẽtis: poſt
q̃ itaq3 ad neceſſitatem famis ꝑuenerat. ĩ ſe re
uerſus. pniam agẽ incipiebat. quia neceſſitas
ip̃m cõpellebat. In q̃ notare poſſumus dei cle⸗
mentiã. q̃ etiã pc̃tores cõpellit agẽ penitẽtiaꝫ
Jntantũ.n. nr̃am ſalutẽ diligit ⁊ q̃rit. q̃ omni⸗
bus modis q̃bus põt nos attrahit: q̃ſdã ꝑ p̃di⸗
catõnem. quoſdam ꝑ inſpiratõem. q̃ſdam ꝑ bñ
ficiorum largitõem. q̃ſdam ꝑ flagellatõem. Un
de dicit Beda. Prodig' iſte poſtq̃ in ſemet re⸗
uerſus: dire famis ſupplicia formidabat. velut
iam ſeruus effectus. etiã mercẽnarij ſtatuꝫ de
mercede iam cogitans cõcupiſcit. Ad filij affe⸗
ctũ q̃ oĩa q̃ patris ſũt ſua eſſe nõ ambigit. aſpi⸗
rare nequaq̃ p̃ſumit: ſꝫ mercẽnarij ſtatũ iaꝫ ꝑ
mercede ſeruitur' deſiderat. hec beda. Diſtat au
tẽ int̃ mercẽnariũ. ſuũ et filiũ. Seru'.n.ẽ. qui
ſupplicia metuẽs ſolo tĩore pene p̃ñtis vl' futu
re. tẽꝑat ſe a vicijs ⁊ decliat a malo. Mercẽnari
us aũt. q̃ cauſa mercedis ⁊ deſiderio regni cele
ſtis. obedit mandato et cauet offẽſas. Fili' vo
q̃ ſeruat ius heredis: non ꝑ lucro ſeruit merce
dis. ſed gratia ipſi' boni. ⁊ amore v̾tutũ ſuccen
ſus. q̃cq̃d ẽ illi cõtrariũ. toto deteſtat̃ deſiderio.
Et ſurgens implendo qd̃ deliberauerat: venit id
eſt venire cepit. ſe ad penitentiã ꝑ bona opera
diſponẽdo: ad patrẽ ſuuꝫ ei' g̃raꝫ requirendo.

Eſt aūt pater redeuntibꝰ clemēs. nam ſeqtur.
Cū autem adhuc longe eſſet. id eſt attritꝰ ⁊ mo
tus ad penitendū: non tamē pfecte contritus
ad qđ requiritur gratia dei pueniens. ideo ſub-
dit̄. vidit illū pater ipſius oculo clemētie. vt di-
cit. Criſ. Deſit pater penitētiā. nō expectauit
recipe ꝯfeſſionis verba. ſed puenit petitōꝫ mi-
ſericorditer agens. Vn̄ ſubdit̄. Et miſcōia mo-
tus ē. miſericordit̄ ei īſpirādo motū pnīe. Et ve
lociter accurrēs. ipm puenīēdo p miſericordi-
am īchoantem: cecidit ſup collum eius. cuꝫ a-
moris amplexibus cōſtringēndo. p miſericordi
am cōcomitantē: oſculatus ē euꝫ dulciter ipm
ſibi pfecte recōciliando p gratiā ſubſequenteꝫ
Occurrit q̄ppe deus penitenti p gratiam puenīē
tem. ⁊ recipit eum p clemētiā omnia ſcelera di
mittentē. Vnde Gregoꝰ niſſenꝰ. Cōfeſſiōis me-
ditatō placauit ei patrē vt obuiā ei iret ⁊ oſcu
la ꝯferret. Vn̄ ⁊ Criſ. Quid. n. ē aliud quod oc
currit. niſi q: nos pctīs īpedientibꝰ noſtra vtu
te ad eū puenire nō poteramꝰ: ipe aūt potens
ad īualidos puenire deſcēdit. Oſculet̄ autēꝫ os
eius. p qđ emiſſa de corde ꝯfeſſio penitētis exie
rat. quā pater letus excipit. Incipit aūt iā pec
cata confiteri. Vnde ſequit̄. Dixit ei filiꝰ. Pa-
ter peccaui ī celū ⁊ corā te. iam nō ſū dignꝰ vo-
cari filiꝰ tuꝰ. quod ītellige vt ſupra. ſed hic iam
nō facit mentōem de ſtatu mercēnarij. q: poſt-
q̄ ſuauiſſimuꝫ oſculum recepit. extunc ſtatum
mercēnarij dedignatur. Sed vt dicit Beda pa-
ter occurrens. nō contentus minora cōcedere
vtroq3 gradu ſine dilatione trāſcurſo. priſtine
filioꝝ reſtituit dignitati: nec iaꝫ de mercede cō
ductoris. ſꝫ de hēditate fecit cogitare parentis
Dixit aūt pr̄. ſ. deus. ad ſuos ſuos. i. ad apl'os.
et eccl'e miſtros. q̄bus xp̄c pcepit benigne reci-
pe penitētes ⁊ ꝯfitētes. Cito pferte ſtolam pri-
mam. i. cito pferendā et reſtituendā vere peni-
tentibus innocentiam nunciate ⁊ promittite.
⁊ induite illum. id ē oſtendite ⁊ certificate illū
induendum: ⁊ date anulū. id eſt fidei ſignacu-
lum docete dāduꝫ ī manu. i. ī ope eiꝰ: vt p opa
fides clareſcat. ⁊ p fidē opa ꝯfirmēt̄: anulꝰ. n.
rotūdꝰ cū nō hēt principiū neq3 finē ſignificat
fidē eterne trinitatis. quo fidel'ai̅a deo deſpon-
ſat̄. Hunc anulū debent miſtri eccleſie in ma-
nu dare. docēdo ipm habendū ī opere. fides. n.
ſine opibus mortua eſt. ⁊ ſimil'r opus ſine fide
non ſufficit: ⁊ calciamēta. id eſt ſanctoꝝ exem-
pla ī pedes eiꝰ. ſcilicet ī intellectu ⁊ affectu. ſm
Criſ. ad non tangendum terrena. ⁊ ad corri-
gendū viā. vt p lubricū mundi iſtiꝰ iter fixus ⁊
īmaculatꝰ incedat. Et adducite vituluꝫ ſagina
tū. i. xp̄m. quē ſm Criſ. vitulum nominat. p-
pter hoſtiā ⁊ īmolatōꝫ corpis immaculati. ſa-
ginatū autem dicit̄. ppter gratiarū pinguedi-
nē ⁊ plenitudinem. q: pinguis ⁊ optimus oīm
ſpūali virtute ītantū eſt. vt pro totius mundi
ſalute ſufficiat. ⁊ occidite. hoc ē ſm Augꝰ. mor
tem eius inſinuate. tunc. n. cuiq3 occiditur cuꝫ
credit occiſum. Hic ergo vitulus filio reuerte-
ti adducit̄ et occidit̄. quādo xp̄i paſſio gentili
ꝑpl'o cuilibet peccatori pdicat̄: aut quādo ī ſa-
cramēto eukariſtie miſtrat̄. Hic vitulus ſemel
occiſus eſt in re. ſed multotiens in ſacramenta
li repreſētatōne. quottidie vō īmolat̄ credenti
um fide ⁊ pdicātiū recordatōne. Et māducemꝰ
⁊ epulemur. q: peccator vere penitēs ad menſā
xp̄i cū alijs xp̄ianis recipit̄: et nōſolū filius re
uerſus reficitur: ſed etiam pater ⁊ ſerui eius.
q: refectō dei ⁊ ſanctorum eſt ſalus peccatoruꝫ
⁊ ideo bene dicit pluraliter. manducemꝰ ⁊ epu-
lemur. Vnde Ambroꝰ. Epulātē aūt inducit cū
dicit. epulemur. vt oſtēderet qm̄ paternꝰ ē cibꝰ
ſalꝰ nr̄a. ⁊ patris eſt gaudiū noſtrorum redem-
ptio peccatorum. Quia hic filius meus mortu
us erat. ſpiritualiter per infidelitateꝫ et morte
culpe: ⁊ reuixit p fidem ⁊ vitā gratie. Vel mor-
tuus erat p ſeparatōem a deo tanq̄ a patre. et
reuixit reuertendo ad deum tanq̄ ad patrē ſu-
uꝫ. q: ſm Augꝰ. vera mors quē hoīes nō timēt
ē ſepatō aīe a deo. q̄ ē vera vita aīaꝝ: pierat. ſ.
recedēdo a ꝯſortio ſctoꝝ q̄i a fratre. ⁊ īuētꝰ ē. q:
matri eccl'e reſtitutꝰ p baptiſmū vel penitenti-
am. Et nota hic circa receptōem peccatoris. q̄
pr̄ de celis recipit penitēteꝫ velociter. qđ notat̄
cū dicit̄: accurrēs cecidit ſup collū eiꝰ. q: deus
pronus eſt ad miſerendum: ⁊ tardus ad puniē-
dum. cuiꝰ natura ⁊ ppꝛietas eſt miſereri ⁊ par-
cere. ſcđo recipit dulciter recōciliādo eū p gra
tiā ſibi. ideo dicit̄. cecidit ſup collū eiꝰ. tercō re
cipit honorabiliter. dando ſtolā pmā. id eſt re-
ſtituendo īnocētiā. quā ībaptiſmo īduerat. ſed
p pcēm pdiderat: ⁊ anulū ī manu eius. id ē gra
tiam bn̄ opandi q: non ſufficit habē īnocentiā
niſi fiāt opa bona: ſꝫ q: ī operando ſepe aduer
ſa occurrūt. iō ſubdit̄. ⁊ calciamēta ī pedes eiꝰ
id ē ꝯſtātiā ꝯtra aduerſa. q̄rto recipit letanter
vnde dicit. māducemꝰ ⁊ epulemur. deꝰ. n. ipi pe
nitenti ꝯſolatōnes ⁊ dulcedines īfūdit. ⁊ in cō
uerſione peccatoris ipe deus ⁊ angeli et omnes
ſancti gaudēt. Erat autē filiꝰ eꝰ ſenior ī agro
id eſt iudaicus populꝰ in cultu vnius dei occu-
patus erat legem obſeruando. vel xp̄ianus in
iuſticia pſeuerans. remiſſe tamē operando. Et
cum veniret ⁊ appropinquaret domui. ſ. eccl'e.
audiuit ſymphoniā ⁊ choꝝ. ſ. penitentes. deum
laudantes. ⁊ ī dn̄o gaudendo epulantes: inter-
rogauit vnū de ſuis q̄ hec eſſēt. ſ. feſta eccleſie
vel gaudia. Iſq3 dixit illi. Frater tuꝰ. i. genti-
lis populꝰ vel peccator venit: ſcꝫ ad fidē ⁊ peni
tētiā: ⁊ occidit pater tuꝰ id eſt deus q̄ eſt pater
oīm p creatōeꝫ: vitulū ſaginatū. id eſt xp̄m. qđ
intellige: vt ſupra eſt dictū. q: ſaluū ipm rece-
pit. ſ. gētilē ꝑpl'm ⁊ pctōrem. Indignatꝰ eſt aūt
frater ſenior. tal'. n. aliqn̄ mirat̄. q̄ deꝰ reſpicit
magis peccatorem conuerſum. dando ei vtutē
fortiꝰ operandi: ⁊ talis admiratō pōt dici indi
gnatō large loquēdo. inq̄tum talis non videt̄
dignus tanto bono: ⁊ nolebat ītroire. ſ. ad cō-
uiuiū. i. ī eccl'am vel pctōrum ꝯmunionē. pro-
pter indignatōeꝫ. Pater ergo illiꝰ. ſ. deꝰ. volēs

pacificare ⁊ amoue͛ hãc admiratõꝫ ſeu idigñtõꝫ ⁊ cupiẽs hũc ſaluare. vult.n. oẽs hoĩes ſaluos fieri egreſſ⁹.ſ.de domo ſynagoge ĩ eccl'aꝫ. vl' de rigore iuſticie ad miſcdiaꝫ. cepit rogare illũ ꝑ ſe.ſ.iterna iſpiratõe ⁊ ꝑ ſuos vicarios.ſ.aplica ꝑdicatõe et alioꝝ erudicõe.oſtẽdẽs iuſto q͛ hoc nõ puenit ex ꝑte vetis pctõris penitẽtis.ſꝫ ex infinita boĩtate dei ↄferẽtis.ſm ſua vera iudicia facultatẽ oĩm trãſcẽdẽtia.⁊ q͛ q̃cq̃d opat' iuſte fit.licꝫ hoĩb⁹ aliqñ al'r videat'. At ille rñdẽs dixit prĩ ſuo idignatõis ſue cãm oñdẽdo. Ecce tot ãnis ſeruio tibi.ſ.legis iuſticiã ſectãdo. vl' ꝑ te mala ſuſtinẽdo ⁊ bona faciẽdo ⁊ nũq͛ mãdatuꝫ tuũ ꝑteriui.qd.ſ.ẽ de vno deo colẽdo vel a iuſticia ĩcepta recedẽdo.⁊ nũq͛ dediſti mihi hedũ. qꝛ oĩa bñficia vetis legis modica ſũt.⁊ quaſi nullı⁹ reputatõis reſpectu bñficiorũ noue legis: vt cũ amicis meis epularer.ſ.cũ ꝓphis.prĩarchis ⁊ ãgel'. vel hedũ.i.tãtã pctoꝝ exprobratõem ⁊ abhoĩatõꝫ. vt epularer ꝑ deuotõis feruorẽ. Sꝫ poſtq͛ hic fili⁹ tu⁹ venit q̃ deuorauit ſubaꝫ ſuaꝫ ſ.tpalẽ ⁊ ſpũalẽ.cũ mẽtricib⁹.i.cũ carnalib⁹ vicijs ⁊ ſpũalib⁹.occidiſti ei vitulũ ſaginatuꝫ.ſcꝫ xp̃m. vel dediſti ei magne deuotõis piguedinẽ. .q.d.ſm ordĩatõꝫ tuã hoc fuit. At ipe.ſ. pr̃.dixit illi.ſ.filio ſeniori tãq͛ pi⁹ pr̃ ipm plac volẽſ Fili: tu ſꝑ mecũ es.ſ.ꝑ legis obſuãtiã. vel ꝑ iuſticie cuſtodiã: et oĩa mea tua ſũt.ſ.bona grẽ ĩ re.⁊ bona glẽ ĩ ſpe.q.d.tanq͛ iure hẽditario ꝑ debitũ remũeratõis tibi oĩa mea debẽt'. Epulari aũt ⁊ gaudẽ oportebat.qꝛ fr̃ tu⁹ h.ſ.vñ ↄgaudẽ debẽs nõ idignari: mortu⁹ fuerat.ſ.ꝑ ꝑuatõꝫ fidei.q̃ ẽ aĩe vita. vel ꝑ amiſſionẽ ĩnocẽtie ⁊ iuſticie: ⁊ reuixit ꝑ ſuſceptõeꝫ fidei ⁊ recuꝑatõꝫ ĩnocẽtie: ꝑierat ꝓpter moꝝ amiſſionẽ. et ĩuent⁹ ẽ.qꝛ reddit⁹ mr̃i eccl'e ꝓpter emendatõeꝫ Mouet eum gaudẽ: qꝛ ĩ hoc apparet optĩe bonitas hoĩs.qñ.ſ.libẽter videt emẽdatõem ⁊ correctõeꝫ fr̃is. Vñ Aug⁹. Nihil ita ꝓbat ſpũalẽ virum ſicut peccati alieni curatõ.cũ liberatõem potius q͛ ĩſultatõem. potius auxilia q͛ ↄuicia meditat'. et quãtũ facultas ẽbuit: ſuſcipit. Vbi Criſ. Hec ḡ pabola ad hoc ẽ ↄpoĩta q͛ pctoreſ ñ diffidãt reuerti ſciẽtes q͛ mag̃ ↄſeqnt'. vñ introducit alios turbatos ĩ eoꝝ boĩs.nõ vt iudicet eos liuore tabeſcẽtes ſꝫ tãto decore honoratos redeũtes. vt etiã ĩuidioſi poſſint alijs fieri. hec Criſ. vñ ⁊ Hyo. vẽ opti⁹ ⁊ ſupopti⁹ ihs xp̃c q̃ ⁊ r̃deũtib⁹ amabilẽ ſe exhibꝫ.accedẽtib⁹ q̃ꝫ occurrit ⁊ obuiat: ⁊ totus totos amplectãs ſalutat.⁊ ĩ humeros tollit.q̃s vix ab errore ↄuertit nec de ꝑorib⁹ illos accuſat.ſꝫ die feſtũ agit ⁊ amicos ↄuocat: ⁊ vt ſit oĩm letãtiũ hitudo: optimos q̃ꝫ ãgelos ĩ leticiã ſuſcitat. hec hyo. Quotidie de⁹ filiũ recipit reuertẽtẽ. hũ quelibꝫ pctorẽ recipit penitẽtẽ: ⁊ alia ſuꝑdicta circa euꝫ facit. hũ grãm ĩ baptiſmo recepat: ⁊ ꝑ culpaꝫ perdiderat. iteruꝫ illi reddit. Igitur non debemus fratrem noſtꝝ peccatorẽ ↄtemnere vel derelinquere. ſed reuertenteꝫ dulciter recipe. ac caritatem circa eum oſtendere et benigne tractare: vel ſaluator noſter irat⁹ nos peccatores merito ↄdẽnat vt iuſte dereliquat. Cõſidera nũc quãtũ opat' penitẽtia.⁊ quãta ſit circa penitentes dei miſcdia. vnde Bernh. O felix penitentiũ humilitas. o bona ſpes confitentium q͛ facile vicis ĩ uĩcibilem. q͛cito tremebũduꝫ iudicem ↄuertis ĩ piſſimũ patrẽ. Et iterꝝ. O que et qualis ⁊ quanta eſt miſericordia dei. que pctorem ↄuerſum non minus diligit.q͛ eum q̃ nullaꝫ peccati maculã ↄtraxit. hec Bern. Tres igit' pabole vno fine claudũtur de quibus Ambro. ſic loq̃t'. Nõ ocioſe ſanctus Lucas ex ordine tres pabolas poſuit. ouis q̃ ꝑierat ⁊ ĩuenta ẽ: dragma q̃ ꝑierat ⁊ ĩuẽta ẽ. fili⁹ q̃ erat mortu⁹ ⁊ reuixit: vt triplici remedio ꝓuocati vulnera noſtra curem⁹. Spartũ.n. ẽplex nõ corrũpet'. Qui ſũt iſti. pater. paſtor. mulier. Nõne deus pater. xp̃c paſtor. mulier eccl'a: xp̃c te ĩ corpore ſuo r̃uehit. q̃ tua ĩ ſe pcta ſuſcepit: querit eccl'a. recipit pater. Quaſi paſtor reuehit. quaſi mulier inquirit. quaſi pater veſtit: ꝑma miſcdia. ſecunda ſuffragatõ. tercia reconciliatõ. Singula ſingul' quadrãt. Redemptor ſubueit. etiã ſuffragat'. auctor recõciliat'. Eadeꝫ diuine opis miſcdia. ſed diuerſa ꝑ meritis noſtris gratia. Ouis a paſtore laſſa reuocat'. dragma que ꝑierat inuenit'. ad prẽm filius ſuis veſtigijs redit: ⁊ plena condemnati erroris regredit' penitentia. Oues ſum⁹. orem⁹ vt ſuꝑ aquã refectõnis nos collocare dignet'. Oues ĩquã ſum⁹. paſcua petam⁹: dragma ſum⁹. habeam⁹ ꝑciũ. filij ſum⁹. ad prẽꝫ redire feſtinem⁹. Nec verea re. ne te nõ recipiat. Nõ.n. delectat' deus ꝑditõne viuoꝝ. Iam occurrẽs veniẽte tibi cadet ſuper collũ. dominus erigit elyſos: oſculũ dabit. qd ẽ pignus amoris: ſtolam. anulũ. calciamenta ꝓferri iubebit. Tu adhuc ĩiuriã metuis. Ille reſtituit dignitatẽ. Tu ſuꝑpliciũ vereris. ille oſculũ defert. Tu ↄuiciũ times. Adornat ille ↄuiuium: facile recõciliat'. qñ intenſe rogat'. Et ideo diſcamus quali pater obſecratõe ſit ambiẽdus Pater inq̃t. O miſericors. q͛ pius. qui nec offẽſus patriũ dedignat' nomẽ audire. Pater iquit peccaui ĩ celum ⁊ coram te. Hec eſt prima confeſſio apud auctorem nature. apud ſolem miſericordie. arbitruꝫ culpe. Sed ⁊ deus nouit oĩa voceꝫ tamen tue confeſſionis expectat. Ore.n. ↄfeſſio fit ad ſalutem. Confitere magis. vt interueniat ꝑ te xp̃c. quem aduocatũ habem⁹ apud patrẽ: roget eccl'a. illac̃met ꝓplus. nec verea re ne nõ impetres. Aduocat⁹ ſpõdet veniã. patron⁹ ꝓmittit grãꝫ. recõciliatõem tibi paterne pietatis pollicetur aſſertor. crede qꝛ veritas ẽ. acq̃eſce quia virtus ẽ. habet cauſam vt ꝑ te iteruemiat. ne ꝑ te gratis mortu⁹ ſit. Habꝫ ⁊ cãꝫ ignoſcendi pater. qꝛ qd vult fili⁹ vult pater. Occurrit tibi qꝛ audit te ĩtra mentis ſecreta ↄtãteꝫ Et cũ adhuc longe ſis. videt ⁊ accurrit: videt ĩ pectore tuo. accurrit ne q̃s ĩpediat. complectit' q̃ꝫ. In occurſu ꝑſtia ẽ. ĩ amplexu clementia. et quaſi q̃dam patrij amoris affectus. ſuꝑ colluꝫ

cadit. vt iacētē erigat. vt oneratū pc̄tis atqꝫ i ē
rena defluxū reflectat ad celū. i quo ſuū ꝗrat
auctorē. Cadit i collū tuū xp̄e. vt ceruicē iugo
exuat ſeruitutis. ⁊ collo tuo iugū ſuaue ſuſpen-
dat. hec Ambro. Cōſidera nūc ex p̄miſſis ꝗ̄nt̄-
tis modis īducit nos deꝰ. vt puſillos ⁊ humiles di
ligamus: nec aliquē ex his ꝯtēnamus. ſꝫ ſalutē
eoꝝ cū diligētia ꝗramus. Vn̄ Criſ. Vides ꝑ q̄t
īducit nos ad vilitū fratꝝ diligētiā. ne vtiqꝫ cō
tēnamus tales aīas. etenī hec oīa dicta ſūt pro
pter hoc. Omīa ergo ſūt tolerabilia ꝓpter ſalu-
tem fr̄is. Ita enī ſtudioſiſſimuꝫ q̄d deo eſt aīa.
vt neqꝫ ꝓprio filio ſuo pepcerit. Jō rogo mane
apparēte. ꝯfeſti exeūtes a domo: hāc vnā īētō-
nē habeamꝰ. ⁊ idē ad om̄is ſtudiū. vt eū q̄ ꝑicli-
tat̄: eripiamus. nō dico hoc ſolū ſenſibile ꝑicu
lū. ſꝫ id quod eſt aīe. id eſt a dyabolo hominibus
īfertur. hec Criſoſtomus. Oratō.

Veni dn̄e ihu quere ſeruū tuū. veni pa-
ſtor bone q̄re errātē ⁊ laſſā ouē tuam:
veni ſpōſa matris eccl̄e quere dragmā
ꝑditam: veni pater miſc̄dīe: recipe filiū ꝑdiguꝫ
ad te reuertentē. Veni non cum virga ſed cum
caritate ⁊ ſpūs manſuetudīe. Veni ergo domīe
q: ſolus es q̄ poſſis errātem reuocare ꝑditū īue
nire. profugū recōciliare. veni vt facias ſalutē
i terris. gaudiū i cel̄. ⁊ ꝯuerte me ad te: ⁊ da mi
hi verā ⁊ ꝑfectā pn̄iaꝫ agere. vt ſim angel̄ occa
ſio leticie. dn̄e deus ſalutis mee Amen.

De modo correptōis fraterne ⁊ de dimittēdo
fratri ſeptuagieſſepties. Ca. VIII.

Et quia deus gaudet de
peccatore cōuerſo. cōſequenter dat
modum reducendi peccatorem ad
ouile domīcum: ⁊ quomodo ꝑeun-
ti ꝑ culpam. ſuccurratur ꝑ correptōem frater-
nam. Circa hanc ſo correptōem fraternam eſt
ſciendum. ꝙ corripe peccātem p̄ceptum eſt af-
firmatiuū: et eſt oīm i omnes. q: ſcd̄m gloſam
ita peccat q̄ fratrē ſuum peccare videt ⁊ tacet.
ſicut qui peccanti non īdulget. Jſta enī corre-
ptō ordīatur ad emendatōem fratris peccātis.
⁊ ideo eſt actus caritatis. ⁊ ꝑtīet ad omnes.
quia vt dicitur i eccleſiaſtico. vnicuiqꝫ manda
uit deus de proxīo: ⁊ ideo ſicut q̄libet tenetur ꝓ
ximū ex caritate diligere. ita tenetur defectus
eius caritatiue ad emēdatōeꝫ eius corrigē. Plꝰ
tamē ad hoc ligātur p̄lati ꝙ alij: q: prelati ex
zelo caritatis ⁊ ex officiō p̄latōis. ſed alij tm̄ ex
zelo caritatis. Item prelati habent corripere v̄
bo et flagello. alij tm̄ verbo. Et cum ſit prece-
ceptum affirmatiuum. ligat ſemꝑ: ſed non ad
ſemꝑ exeq̄ndum. ſed pro loco ⁊ tempore: quan
do licet ⁊ expedit. ⁊ hō credit. ꝙ correptō ſit vti
lis. apud illum quē corrigere itendit. Sunt
autem quiqꝫ caſus i q̄bus abſoluitur homo ab
iſto precepto. Primus eſt. cuꝫ non ſit aliq̄ ſpes
correctōis. vnde Hieronimus. Fruſtra niti et
nihil aliud ꝙ odiū querē. extreme dementie ē.
Secundus cum timetur defectus probatōnis.

et crimīaliter agitur. vbi ſcꝫ actor ad talionem
ſi i probatōne deficiat: obligatur. Tercius cuꝫ
prelato tanꝙ iudici notum eſt factum. quia il-
le notorius eſt vel cōuictus. Quartus cum me
liori oꝑi vel ad minus eque bono vacat. ſicut
monachi facē debent. Quītus cū multitudo vl̄
poteſtas ē i culpa vbi correptō plus noceret ec
cl̄e ꝙ ꝓdeſſet. vnde eſt verſus. Non ſpes non te-
ſtis plebs. p̄ſul ſcit monachus ſū. Oſtēdit er-
go h̄ debitū modū correptōis huiꝰ. et q̄s ordo i
proceſſu eiꝰ ſit ſeruandus. Quia peccatum fra
tris. aut eſt tibi ſoli cognitū: aut alijs paucis ē
notū. aut eſt publicum. Si tu ſolus ſcis nō vt
deus ꝑ confeſſionem. ſed vt homo ꝑ certam co
gnitōeꝫ: debes ipſū corrigere amicabil̄r. ſecre-
te ⁊ ſeorſū. vn̄ dic̄. Si peccauerit i te. id ē (ſcd̄m
Augꝰ) te ſciēte. frater tuꝰ. ſ. ꝓximꝰ: corripe ⁊ i
crepa eū dulciter. ⁊ caritatiue monēdo. ſecrete i-
ter te et ipſū ſolū. vt nō deducat̄ i publicū q̄d ē
occultū: vt ſic ſis emēdator. non crimīs ꝓditor
itēdēs correctōem. parcēs pudori: ne ſi publice
correptꝰ ſemel pudorē aut verecūdiā amiſerit. i
pc̄to ꝑmaneat. ⁊ ꝑiatior effectꝰ. difficile emen
dabil̄ maneat: forte enī p̄ verecūdia icipiet defen
dē pc̄tm ſuuꝫ. ⁊ quē vis facē correctorem facis
peiorē. Peccat ḡ frater i illos. q̄bus ſcientibus
peccat. q: quātū i eo eſt. exēplo corrūpit quos
teſtes ſue iniq̄tatis efficit. Corripe iquā cum nō
laudes adulādo. nō occidas conuiciādo. nō ſile
as verecūdando. nō negligas pigritādo. nō diſ
ſimules inimicitias vel dāna tēporalia metuēdo
nō iuues obſeq̄um p̄ſtando. vnde dic̄ Seneca.
Amici vicia ſi feras: facis tua. Hīs peccas. cū
peccāti obſeq̄um accomodas. hec Seneca. Et
ſi te audierit penitēdo ⁊ a pc̄to ceſſādo lucratꝰ
eris illū aīaꝫ eiꝰ ſaluādo. ⁊ eꝰ reuocatō cedet ti
bi in lucꝝ ſpūale. ſ. ſalutis aīe tue. q: vt dic̄ Hie
roꝰ. Per ſaluteꝫ alteriꝰ nobis quoqꝫ acq̄ritur
ſalus. Et certe libenter ac patiēter debet q̄s re-
cipe correptōem. ꝓpter aīe ſue vtilitateꝫ. vnde
Seneca. Moneberis libēter ⁊ rep̄hēderis pati
ent̄. Si merito obiurgauit te aliq̄s: ſcito q: ꝓ-
fuit: ⁊ ſi imerito. ſcito q: prodeſſe voluit. Nō a-
cerba ſed blāda v̄ba tieas. hec ſeneca. ſi autē te
nō audierit. taceas ⁊ ceſſes donec aliā viā ꝓce
dēdi habeas. Alia aūt via poteſt haberi dupl̄r
q: illud peccatū aut eſt iterabile: aut non. ſi ſit
iterabile. debes aliq̄bus bonis q̄ velit ꝓdeſſe ali
q̄d dicere. ꝑ quod poſſūt eū dep̄hēdere. vt tecuꝫ
poſſint eū corripe. Si autem non ſit iterabile.
nihilominꝰ corā talib; potes eū corripe. vt ō il
lo peniteat. ⁊ de ſil̄i ſibi timeat. nec es proditor
fraterni crimīs ſicut dicit Auguſtinꝰ. Si ergo
ꝑ primam viam peccator nō emēdatur. adhibe
tecū vnū vl̄ duos. ita ꝙ ſm̄ Hiero. cū peccator
nō audit corripientē i ſecreto p̄mo. debet adhi-
beri vnus. q̄ ſm̄ Augꝰ. vult ꝓdeſſe nō obeſſe. ꝙ
ſi nec illū audierit. adhibeatur ⁊ tercius. vl̄ cor
rigendi ſtudio: vt. ſ. aut āmonitōne. aut pudo
re corrigat̄. vel conueniendi cum ſub teſtibus.
vt de peccato conuincatur. vel ſcd̄m gloſam. ſi

dixerit nō eſſe pctm̄ ꝓbent ꝯtrariū. vt ī oꝛe duoꝝ vel triū ſtet omne vbū. Si ḡ pctm̄ oīno eſt occultū. tunc frater coꝛripiat̄ occulte. ſi aūt ē publicū. tunc debet corripi publice: qꝛ tūc non ſolum opus eſt vt ipe emendetuꝛ. ſed ⁊ alij quos ſcandalizauit ī ipſa punitōne edificētuꝛ. ⁊ eius exemplo alij timeant ⁊ a malis coherceant̄. Et ſi non ꝓſit ſecunda via addit dominus terciā que habet vim coactiuā: dicēs. ꝙ ſi eos ſcꝫ tecū coꝛripiētes ⁊ ꝯmouētes. nō audierit ſe corrigendo. dic eccl'e. i. ꝑlato: ꝑ denunciatōnē publicā ſibi intimando. vt qui prius eras coꝛrector. ꝓpter eius ꝑtinaciam fias accuſatoꝛ: ⁊ tūc ſunt teſtes inducēdi ad facti ꝓbatōem. q̄ ꝑius fuerant īducti ad fratris ſecretā ām̄onitōnē: vt q̄ emēdari noluit coꝛrectōe frn̄a. in iudicio ꝯiūct⁹ coherceat̄ a malicia. Quos aūt non potes coꝛripiēdo aut mouēdo vel accuſādo cōuertere. ſtudeas ſaltē orādo acq̄rere. Deīde ad penā peccātis publice ꝓcedit: dicēs. Si autē ⁊ eccl'am nō audierit. ꝑceptū ꝑlati ꝯtemnēdo: ſit tibi ſicut ethnicus ⁊ publicanus. ī numero fratrum non computandus. id eſt ſeparet̄ a communione fideliū. ꝑ excōmunicatōnē ⁊ cēſurā eccl'iaſticā: ⁊ deuita eū tanꝙ̄ hereticū ⁊ excommūicatū. vt vel ſaltē pudoꝛe coꝛrigat̄. ⁊ obpꝛobrijs ſaluet̄. Ethnicus dicit̄ gentil'. ethna eīm grece gens ē latine. Publicanus dicit̄ q̄ lucra ſeculi ſectat̄ ꝑ fraudē ⁊ furta ⁊ ꝑiuria. vel q̄ publicoꝝ exactor ē vectigaliū. Pꝛoponūt̄ aūt iſti ī exemplū. qꝛ apud iudeos quaſi excōmunicati habētur: non. n. eis coutunt̄. Et in hoc culpa eius ⁊ ꝑtinacia magis deteſtabil' oſtēdit̄: deteſtabilioꝛ. n. eſt ī eodem genē peccati: ⁊ paribus alijs circumſtantijs. q̄ ſub nomine fidel'. agit opera īfideliū ꝙ̄ q̄ apte gentiles ſunt. Nec tamen ideo negligenda eſt ſalus eius. Nam ⁊ ipoꝝ gētilium ⁊ publicanoꝛum ſalutē ſemꝑ īquirim⁹. Pꝛima ḡ coꝛreptō eſt amoꝛis. ſcd̄a tīoꝛis. tercia pudoꝛis: qꝛ ꝑmo frateꝛ reuocādus ē amoꝛe ⁊ ſi hoc non ꝓficit. reuocandus eſt timore: et ſi hoc nō ſufficit. reuocand⁹ ē pudore. Sane ꝑdict⁹ oꝛdo frn̄e correptōnis ītelligit̄ tm̄ de criminalibus. Solent aūt clauſtrales ſe ī ſuis capitul' accuſare. nō ꝑmiſſa ām̄onitōne: caueat ꝗ̄ accuſāe. ne hoc ad īfamādū ſed ad coꝛrigēduꝫ faciat. qꝛ aliter grauiter peccaret. Felicioꝛ ē q̄ ſeipm̄ accuſat. ⁊ accuſatōem aliunde non expectat. Et ne q̄s ſupbus ſequeſtratōem vel excōmunicatōꝫ talē ꝯtēnēt. poteſtatē tribuit apl'is vt ſciant q̄ a talibꝫ damnant̄. eorū ſententiam nō contemnendā: qꝛ robur ⁊ firmitateꝫ habet a deo: confirmāte ī celo qd̄ miſter eius facit ī terra. Vn̄ dicit. Amē dico vob. quecūq̄ ligaueritis ſup terraꝫ. i. in eccleſia militante ab ea excludēdo: erūt ligata ⁊ ī celo. i. ī eccl'a triūꝑhante: qꝛ talis ſn̄ia cōfirmabit̄ diuino iudicō: et q̄cunq̄ ſolueritis ſup terraꝫ vocando ad eccleſie vnitatē. erūt ſoluta ⁊ in celo ꝑ diuinam approbatōem. Aci dicat. Sentētia veſtra firma ſtabit. ī abijciendo contumacē ⁊ ī recipiēdo penitētē: adhibita tn̄ debita diligētia īferendo ſentētiā. Siue aūt iuſte ſiue īiuſte ꝓferat̄: ſemꝑ ſententia paſtoꝛis timēda ē: ne forte culpa q̄ nō ſit ex ope. fiat ex elatōne. Hoc dīc ad ꝯmendatōeꝫ auctoꝛitatis eccleſie. ⁊ ad terroꝛem peccatoruꝫ vt cohercean̄t a malis: ⁊ peniteāt de cōmiſſis. quādo audiūt ꝙ hic ī terra ꝓpter culpaꝫ ligati ligamur ⁊ ī celis. Qd̄ vō hic generalr̄ oībus dicit̄: dictū fuit ſupra petro ſingulariter: ī q̄ tamen omnes ītelligunt̄. Deinde vt peccatores nō cōtemnāt penā qua ab eccleſia excludūtur ponit duo cōmoda ex vnitate ⁊ communione eccl'e. q̄bus ab eccl'a ꝑciſi ⁊ excōicati ꝑuantur. Pꝛimū tangit cū dicit. Si duo ex vobis conſēſerit. in bono ꝑ vnionē fidei et nexū caritatis: ſuꝑ terrā. vbi ē oportunitas merēdi vl' demēndi. ⁊ de alijs iudicādi: de oī re quācūq̄ petierit. cū fide ⁊ ſine heſitatōe: fiet ill' merito vnitatis a p̄re meo celeſti. Semꝑ ḡ orātes exaudiūt̄ ꝯcurrētibꝫ ꝯditōibꝫ ad hoc req̄ſitis. vt. ſ. oꝛēt pro ſe ac pie ⁊ ꝑſeuerāter: ⁊ petant expediētia. ſ. ad ſalutem ꝑtinētia. ac dei oꝛdinatōi ꝯuemētia: ⁊ ſi digni ſunt ipi q̄ petūt. Et iō ſi nō exaudiūt̄. iō ſit. qꝛ ī aliq̄ hoꝝ deficiunt. Sepe etiā ꝑ alijs exaudiūt̄. ⁊ ſi nō oratō eoꝝ ī ſinū eoꝝ conuertetuꝛ. Vbi Oꝛig. Et iſta ē etiā cauſa ꝓpter quam nō exaudimur orātes: qꝛ nō ꝯſētim⁹ nob ꝑ oīa ſuꝑ terrā. neq̄ dogmate neq̄ cōuerſatōe. Sepe eīm ī muſicis niſi fuerit cōueniētia vocū. nō delectat audiētē: ſic ī eccl'a niſi ꝯſenſū habuerit. nō delectat̄ de⁹ ī ea. nec audit voces eoꝝ. Vbi ⁊ Hiero. Poſſum⁹ aūt ⁊ hoc ſpūaliter ītelligē. ꝙ niſi ſpūs ⁊ aīa coꝛpuſq̄ ꝯſēſerit. et non intra ſe bellum diuerſarū habuerit volūtatū: d̄ oīmi re quā petierit īpetrēt a p̄re. Nulli dubiū eſt: qui bonaꝝ reꝝ poſtulatō ſit. vbi corp⁹ vult hr̄e ea q̄ ſpūs. hec Hiero. Scd̄m commodū ē. qꝛ vbi duo vel tres. multomagis vbi plures: ꝯgregati fuerit. i. vniti ꝑ fidē ⁊ caritatē. nō diuiſi ꝑ diſcoꝛdiā ⁊ diſſēſionē. nō diſꝑſi ꝑ ērenaꝝ reꝝ cōcupiſiam. nō ſegregati ꝑ ſingularitatē. ī nomīe meo. i. ad ſalutē ꝓpriā. vel alienam q̄rendā. ad gl'am nomīs mei manifeſtandā. Vn̄ Raban⁹. In nomine domī ꝯgregati ſūt. q̄ ipius gloꝛiaꝫ emulant̄. ipius ſpū feruent. ipm̄ ī omnibꝫ et ꝑ omnia fidei ocul' ⁊ mundo coꝛde nō deſinūt ītueri. Ibi ſū ī medio eoꝝ fauēs eis ⁊ acq̄ſcēs bone volūtati ⁊ petitōi eoꝝ. ac iuuās eos ī oībus Ipē. n. q̄ ē pax ⁊ caritas ac ſūmū et cōe bonū. ſedē atq̄ hītatōeꝫ ſibi ī bonis atq̄ pacificis collocauit. q̄ cū patre celeſti vn⁹ deus. q̄ iuſte petūt ī fide ⁊ grā ꝯgregati: ꝯcedit ⁊ facit. vbi Criſoſ. Nō dicit ſimplr̄ vbi ꝯgregati fuerit. ſed addit ī noīe meo. quaſi dicat. Si q̄s ꝓpter me ꝑncipalē amicitie cāꝫ ad primū habuerit. cuꝫ eo ero. ⁊ ſic ī alijs vtuoſus erit. Vbi ⁊ Rabanus. amat mediū mediatoꝛ dei ⁊ hoīm. q̄ ī medio doctoꝝ īuēt⁹ ē. medi⁹ ſtetit ad baptiſmū. medi⁹ pependit in cruce. reſurgens quoq̄ ſtetit in medio diſcipulorum. medius quoq̄ ad iudiciū veniēs ſepabit agnos ab hedis. hec Raba. Ecce ꝑmiū

ↄcordie ad quā totꝰ iſte ſermo vocat. vn̄ hiero.
Oīs ſupior ſmo nos ad cōcordiā ꝓuocauerat.
Igit̄ et p̄miuꝫ pollicet̄. vt ſoliciti feſtinemꝰ ad
pacē. cū ſe dicat iter duos vel tres mediū fore.
hec hiero. Cōſidera nūc q̄ntā caritatē ꝛ diligen
tiā circa ꝓximū oñdē debemꝰ. vt ip̄m ab errore
reuocemꝰ. Nō eſt. n. maior caritas. q̄ fr̄eꝫ pec-
cātē corripe ꝛ ꝑ eo mori. Sꝫ heu i paucis vera
caritas ꝛ dilectō. q̄ ꝑpter xp̄m eſt expit̄: ꝛ i mlᷓ
tis dilectō ꝛ amicitia ficta repit̄. Vn̄. h̄ ait Cri
ſoſ. Pl'es videmꝰ alias hn̄tes amicitie occaſiōes
hic. n. qm̄ diligit̄ diligit. ille aūt qm̄ honoratuſ
ē. ille aūt qm̄ i alio q̄dam negocō ſeculari ſuit
vtilᷓ. ille aūt ꝑpter aliud tale: ꝑpter xp̄m autē
difficile eſt inuenire aliquē: ꝑprie ꝛ vt oportet
diligē eum ꝓximū quē diligit: ſꝫ omnia ꝑſcru-
tātes. inuenimꝰ apud multos amicitias poeti-
cas. i. ficticias magis q̄ hoc. hec Criſ. Quia
vo dn̄s ſupra loquēs de correctōe fraterna in-
duxit vt peccāti et penitēti remittat̄ iniuria:
ne dubitet̄ de nūero. q̄rit Petrꝰ caput diſcipu-
loꝝ. q̄tiens fr̄i peccāti ſit remittendū: ꝛ petit ſi
ſufficiat ad ſalutē. dimittē ſepties peccāti i eū
Cui iterrogatōni benignꝰ ꝛ miſericors dn̄s re-
ſpōdit. q̄ nō ſolū ſepties. ſꝫ ſeptuagieſſepties re
mittēdum ſit. Scd̄m Augꝰ. ſolet ꝑ ſeptē cuiuſ
libꝫ rei aut tempis vniuerſitas iudicari. vnde
i pſalmo canit̄. Septies i die laudē dixi tibi ni
hil aliud ē q̄ ſemꝑ laus eiꝰ i ore meo. Vndena-
rius vo trāſgreſſionē ſignificat. q: vbi trāſgre
deris denariū i q̄ decalogꝰ ↄſiſtit. ad vndenari-
um vadis. trāſgreſſio aūt peccatū ē. Omnē er-
go trāſgreſſionē ꝛ iniuriā. ac omnia peccata i
telligi ꝛ dimitti voluit. q̄n ſeptuagieſſepties di-
xit qd̄ ex numero vniuerſitatis ꝛ numero trāſ
greſſionis. i. ex ſeptē ꝛ vndecim cōpoſitū eſt: q:
ſi vndecī ducas ſepties: fiūt ſeptuagieſſepties.
Vel ponit̄ hic numerus determinatus ꝑ indet̄
minato. aciſ ſm eundē Augꝰ. dicēt. totiēs quo-
tiēs. hoc eſt omnino q̄tienſcūq; peccauerit. to-
tiens dimittas. Ille vo numerꝰ potiꝰ ponit̄. q̄
aliquis alius. q: ab adaꝫ vſq; ad xp̄m fuerunt
lxxvij. generatōes. ꝛ iō ſic xp̄c totiꝰ humani ge
neris deleuit culpas. ſic ꝛ hō omnes ſuas debꝫ
dimittere iniurias. Si. n. xp̄c milia peccatoruꝫ
inuenit ꝛ tamē omnia donauit. noli ſubduce-
re miſericordiam. Vnde ſcd̄m Criſ. cuꝫ dicit ſe
ptuagieſſepties nō numeꝝ certū ꝛ determīatū
ponit. ſed quaſi īfinitū. qd̄ cōtinue ꝛ ſemꝑ eſt ſi
gnificauit. Et ſm Hiero. ſeptuagieſſepties ac
cipit̄ ꝑ ſeptieſſeptuagita: vel ſeptuagieſſeptem
. i. quadringentiſnonaginta vicibus. vt totiens
peccāti fratri dimittas in die. quotiēs ille i die
peccare nō poterit: uel quotiēs peccauerit. vt
nō ſit modus i te nec numerus i remittēdo ſed
ſemꝑ dimittas. Et ſic p̄ma expoſitio refert̄ ad
omnē iniuriā. ſecūda ad omē tp̄s. Vnde Beda
Septenario numero. nō venie dāde terminus
ponit̄: ſꝫ vel omnia peccata dimittēda. vel ſem
per penitēti dimittēdum ꝑcipit̄. Solet em̄ ſepe
ꝑ ſeptē cuiuſlibet rei aut tēpis vniuerſitas iu

dicari. Et iteꝝ. Caute ītuēdum ē: q: nō paſſim
peccāti ſꝫ penitētiā agēti dimittē iubemur. Et
primo q̄deꝫ peccātem miſericorditer īcrepare.
vt ſit cui poſtmodū habeamus iuſte dimittere
Qui ergo vidēs fratrē peccare tacuerit: nō mi
nus domici precepti trāſgreſſor ē. q̄ is q̄ eidem
penitēti veniā dare noluerit: quia q̄ dixit. Si
peītuerit: dimitte. p̄miſit ſi peccauerit: īcrepa
Itaq; venia fratri poſt īcrepatōeꝫ largiēda eſt
ſed illi vtiq; qui penitēdo ab errore conuertit
ne vel difficilis venia. vel remiſſa ſit īdulgētia.
hec Beda. Peccātem itaq; vt cōuertatur corri
piamus. ꝛ penitēteꝫ ſocia caritate colligamus
donātes nobiſmetipis ſm apoſtolū. ſicut deus
i xp̄o donauit nob. Vn̄ Ambro. Diſcas frequē
ter ignoſcere. nec īdignatōem tenere. nihil em̄
eſt quo poſſit offēdi cui ignoſcendi eſt cōſuetu
do. Diſce domare iiurias tuas. q: ꝑſecutoribꝰ
ſuis xp̄c ignouit. hec Ambroſius. Vtꝝ autē
teneat̄ quis remittē iiuriaꝫ īimico nō petēti. ē
diſtiguēdū. Ex iiuria em̄ orit̄ p̄mo rācor i affe
ctu. ſcd̄o rācoris ſignū i effectu. Primuꝫ tenet̄
q̄libꝫ ſtatī remittē etiā ſi iiuriās nō petat veni
am. ſcd̄m tenet̄ remittē veniā veracit̄ petēti. i.
ꝑato emēdare ſm ſuā facultatē: ꝛ tenet̄ ei dicē
aue. ꝛ ſubueire ſibi ſi īdiguerit: qd̄ nō petenti
facē nō tenet̄. niſi ꝑfectꝰ fuerit: licꝫ g̊ nō agat̄
hic niſi de dimiſſiōe penitentis: tn̄ ꝛ penitēti ꝛ
nō penitēti tenet̄ quilibꝫ rācorē odij dimittere
alioquī nō habetur caritas. ꝛ i articulo neceſ-
ſitatis neceſſaria etiaꝫ miſtrare. Perfecti vo q̄
omnia reliquerunt. ꝛ penitentibus ꝛ nō penitē
tibus tenētur veniam dare: obuios ī via ſalu-
tare. circa articulū neceſſitatis neceſſaria mi-
ſtrare. ꝛ multa i hunc modū facē. ad que nō te
nētur imꝑfecti. Vtꝝ vo illi cui facta ē iiuria
debeat amicitiā querē. Sciēdū q̄ duplex eſt de
bitū. Primū ē neceſſitatis. ſine quo nō ē ſalus.
Scd̄m ē ꝑfectōis. Quātum ad primū debitum nō
tenetur quis reconciliatōem querē: ſed de ſecū-
do dicit Criſ. q̄ talis debet recōciliatōem que-
rere. vt duplicē coronā aſſequatur. vnā quia i-
iuriaꝫ paſſus ē. alteraꝫ quia prior rogauit. vn̄
iteꝝ idē Criſ. Excogita quātū noxius es: ꝛ nō
ſolum nō morā facies ad remiſſionē qui tibi i-
iuſticiā fecerat. ſed ꝛ curres ad eos qui te con-
triſtauerūt. vt fiat tibi remiſſiōis occaſio. vt i-
uenias curatōem ꝓprioꝝ maloꝝ. Mercedē inef-
fabilē determinat deus. vt ꝑuenias illū qui in-
iuſta tibi fecit. qui ſi rogatus recōciliatus fue-
ris. nō adhuc dei p̄cepto facta eſt amicitia. ſed
ſtudio illiꝰ. Itaq; ſine corona abſcedis illo bra
uiū accipiēte. Sꝫ mala paſſus es. Sꝫ nihil tā-
tū. quātū tibipſi ꝑpaberis. maluꝫ remeorans.
Sꝫ ꝛ nō poſſibile ē. viruꝫ bonū aliqd̄ malū pa
ti. Si autē dixeris qm̄ īflāmatus es. contume
lie memorans: recordare ſi aliqd̄ factū eſt tibi
bonū ab eo. qui te ↄtriſtauit: ꝛ quot tu alijs fe
ciſti mala. Male tibi dixit ꝛ ↄfudit. ꝑputa qm̄
ꝛ tu alijs dixiſti. Qualiter igr̄ potiens venia i
q̄bꝰ alijs nō pcis? Sꝫ nulli male dixiſti. ſed au-

diſti: dicēdo ⁊ acceptaſti. neqꝫ hoc ē inoxium. Nihil aūt ita dilectōem conſeruat vt nō memiſ ſe eoꝝ q̄ i nos peccauerūt. hec Criſ. Aduertēdū aūt. ꝙ licet offēſa ſit ſemꝑ remittēda. nō tñ iiuria. Si. n. ex remiſſiōe iniurie ⁊ pene debite ſe q̄ret ꝓnitas i eo cui remittit̄ ad facili⁹ peccādū nō eſſꝫ bonū ei remittē. Sil'r ſi ex tali remiſſione eēt ſcādalū alioꝝ: ⁊ obmiſſio iuſticie. Et ſic in caſibꝫ conſil'ibꝫ itellige. Dimittamus ḡ debitoribꝫ noſtris debita pene pcc̄i. ſi peniteant in nos peccaſſe. dimittē ḋo quod q̄s i deū peccat. non ē noſtri arbitrij. Sed vt dicit Hiero⁹. nos ecōtrario i dei iniuria benigni ſum⁹: i nr̄is cōtumelijs odia exercemus. Oratio.

Domine ihu x̄pe mihi idigno ꝓpici⁹ ꝯcede. vt fr̄eꝫ peccātē verb̄ oportune corripiēdo emēdā: et ſi nō verb̄. ſaltē orōnibus. ⁊ bōis exempl'. hoc facē nō deſiſtā. Da mihi etiā vt i vnitate eccl'e ⁊ caritate fraterna ꝑmanēdo. merear i oratōnibꝫ exaudiri. ⁊ te ꝑ fauorē et auxiliū i medio noſtꝝ expiri. q̄ habitatōem tibi i pacificis collocaſti. Inſuꝑ ⁊ hoc tribue mihi. vt quotiēſcunqꝫ peccauerit frater in me. totiēs dimittā ei. ita ꝙ nec rācor iteri⁹. nec rācoris ſignū exterius i me valeat aliq̄l'r reperiri Amen.

De rege q̄ voluit ratōem ponere cum ſeruis ſuis. Ca. IX.

Quod autem dimittendum ſic fratri peccanti. et non tm̄ ſepties. ſed ſeptuagieſſepties: et ꝙ hoc nō debeat alicui graue aut difficile videri. ſi attendatur ꝙ de⁹ maiora remittit in ſe peccanti: oſtendit dominus per exemplum. quia magis ſumus debitores dei. et plus offendimus eū. ꝙ homo poſſet offēdere ꝓximū tanta. n. ē offenſa. quātus ē ille q̄ offendit̄: de⁹ aūt eſt ifinitus. et ideo offenſa i ip̄m commiſſa quādam habet ifinitatē: et tamē quotiēſcunqꝫ offēdimus. totiens ip̄e ꝑatus ē remittē. duꝫ tamē velim⁹ veraciter penitē: ergo ſi ip̄e q̄ ē dn̄s ⁊ rex oīm dimittit ſeruo. multoforti⁹ et nos debem⁹ dimittē peccanti i nos fratri ⁊ ꝓximo. Et ideo ꝑ exemplo ponit ꝑabolaꝫ de rege. q̄ voluit ratōem ponē cū ſeruis ſuis. ⁊ i fine applicat ꝑabolā ad ꝓpoſitū: dicēs. Sic ⁊ pater me⁹ celeſtis faciet vobis. Simil'r. n. deus ponit ratōem cū ſeruis. ſ. hominibus. nam oīm actus de⁹ diſcutit diligenter. ⁊ merita cuiuſqꝫ examinat. ⁊ hoc ꝑ ſcripturas. ꝑ creaturas. ꝑ ꝯfeſſores. ꝑ illuiatōꝫ ꝓprie ꝯſcie. nolēs ratōeꝫ de factis humanis exigere. Poteſt ḡ ꝑabola ad ꝓpoſituꝫ aptari: et ſic exponi. Simile ē regnū celoꝝ. i. ſtat⁹ eccleſie militātis ſeu p̄ntis tꝑis. q̄ regnū celoꝝ dicit̄ tū q: legibꝫ celi ſubijcit̄. tū q: de ea ad celū ꝑuenit̄: homi regi. i. x̄po: q̄ ē verus homo ⁊ verus de⁹. rex regū ⁊ dn̄s dn̄antiū. q̄ voluit rōem ponē cū ſeruis ſuis. ſ. hoībꝫ quoꝝ ē dn̄s. q: ad ip̄m ꝑtinet examinatō meritoꝝ q̄rūlibet ⁊ ſingl'oꝝ.

Et notādū ꝙ dn̄s ponet nos ad ratōem de oībus bonis nob̄ ꝯmiſſis. ⁊ bonis obmiſſis: itēqꝫ de mal'a nob̄ ꝯmiſſis: ⁊ de mal' nob̄ dimiſſis. de p̄mo ē ꝑabola de villico iiq̄tatis. ⁊ iſta ꝯputatō multū timēda ē: multa. n. bona nob̄ ꝯmiſſa ſunt. ⁊ magni valoris. ſ. bona nature. gr̄e ⁊ fortune: de q̄bus omnibꝫ oportet reddere ratōem qual'r eis vſi ſum⁹. Et ſi nō habēm⁹ reddere ratōeꝫ niſi de tempe. multū eēt nob̄ timēdū: omē em̄ tempus homi ipenſū. req̄retur ab eo qualiter fuerit expēſum: ⁊ vna hora temporis poteſt homo abſolui a debito: ⁊ regnum celorum lucrari. De ſcdo ē ꝑabola de talētis. et hec etiaꝫ cōputatō multū ē timēda. cū dn̄s dicat ibidem iutilē ſeruū ꝓijciendum i tenebras exteriores. De tercō ꝯputatō etiā multū ē timenda. cū dominus poſitur⁹ ſit ratōem. etiā de cogitatōnibꝫ ⁊ verbis ocioſis. De quarto ē ꝑabola preſens. ⁊ hec computatō multum eſt timenda. ꝓpter vicium ingratitudinis quod eſt valde ꝑiculoſum.

Et cuꝫ icipit ponere ratōem. id eſt merita et conſcīas examinare. i qua examinatōne modo ſum⁹. ſed poſtmodū dabitur de nobis ſentētia ſcd̄m merita: oblat⁹ eſt ei vnus debens decem milia talenta. id ē obligatus ad magnā penā pro peccatis multa peccata. In debito iſtius denotat̄ ḡuitas ⁊ numeroſitas peccatoꝝ: ⁊ accipit̄ determinatus numerus ꝓ idetermīnato. Unde Auguſtin⁹. Quia lex i decem p̄ceptis cōmēdatur ille debebat decē milia talētoꝝ: ꝑ quod oīa peccata deſignantur. que ſcilicet contra legē fiūt. Cum autē nō habet vnde reddat. id eſt cuꝫ nō poteſt viribꝫ ſuis deo ſatiſfacere pro peccatis. Homo em̄ ꝑ ſe poteſt ruere. ſꝫ nō reſurgē: ꝑ ſe offēdere ⁊ peccare. ac ꝑ hoc debitum cōtrahere ſed non ꝑ ſe ſatiſfacē. niſi gr̄a dei accedēte. et ſi homo ꝑ vno tm̄ peccato nō ſufficit ſatiſfacere. multo minus pro decem milibus peccatorū talentis: iubet eum dominus venundari i ſeruitutem pene. q: ſm̄ Remigiū. p̄cium hui⁹ venditi. ſupplicium eſt damnati: ⁊ vxorem eius. id eſt cōcupiſcentiam ex qua concipiuntur mali filij: et filios eius. i. mala opera. in homie. n. ſpūs eſt vir. ſenſualitas mulier: ꝑ quorum cōmixtionē filij id eſt opera generātur: vxorē ergo et filios venundari. eſt pro concupiſcentijs interioribꝫ et mal' opibꝫ exterioribꝫ penā ſoluē. qḋ ē preciuꝫ eius: et omnia que habet ſcilicet temporalia. q: tota ſubſtātia ſua ꝑ magnitudīe delicti trahit̄ quandoqꝫ extraneis: vel omnia que ſpūs habꝫ ſunt vires aīe ⁊ corꝑis. et etiā bona exteriora que omnia i penā cōmutant̄. vt pena dominet̄ ei q̄ntum ad omnia i quibꝫ peccauit. Unde ſubdit̄: ⁊ reddi. tūc. n. debitū peccati reddit̄. cuꝫ ꝑ eo pene preciū exoluit̄. Procidens autem ſeruus ille. i. peccator. ꝑ penitentiam ⁊ humilitatem ſui: qui prius quaſi collū cōtra deū erexerat. obnixe rogat eū: dicens. Patiaꝫ habe i me donādo mihi vite ⁊ penitētie ſpaciuꝫ. cōdonādo delictū. relaxādo ſuppliciū: ⁊ oīa reddā tibi. oꝑa meritoria faciēdo. ⁊ me emēdādo. tua patia expectat⁹. tua gr̄a ꝑuent⁹. tua miſericordia adiut⁹. Miſert⁹ aūt dn̄s q: miſericors ⁊ miſerator

dominꝰ patꝰ eſt miſereri ⁊ ꝑcere vere penitẽtibꝫ
ſerui illiꝰ ſic ꝑcedẽtis in ↄtritiõe. ſic dicẽtis ĩ cõ-
feſſione. ſic ꝑmittẽtis de ſatiſfactiõe. dimittit eū
liberū a captiuitate culpe. ⁊ debitū dimittit ei
relaxãdo reatū pene eterne: dimittit totū q: plus
dat q̃ rogeẗ. Vñ Criſ. Vide miſc̃diam dei. Peci
erat dilatiõeꝫ. ⁊ accepit omniū pctoꝝ remiſſiõꝫ
Egreſſus aũt de obligatiõe pctĩ ſuus ille: a de
bito q̃deꝫ liber. ſed iniq̃tatis ſuus ⁊ miſc̃die in-
uente oblitꝰ: ĩuenit vnū de conſuis ſuis. id eſt
de pctoribꝫ ⁊ hominibꝫ. q̃ ſunt ſui dei cū ipo: oẽs
eñ ↄſerui ⁊ vnius dñi ſui ſumus. ⁊ nos ⁊ ãgeli
q̃ debebat ei centū denarios. i. parū offendit eū
⁊ in modico teneẗ reſpectiue: q: offenſa ĩ homi
nẽ modica ẽ reſpectu offẽſe ↄmiſſe in deū: inue-
nit aũt in aĩo ꝑ recordatiõeꝫ iniurie. ⁊ tenẽs ſuf
focat eū. ſtringẽdo ⁊ artãdo. q: crudeliter coegit
eū reddere ⁊ ſatiſfacẽ. Ille debitorẽ tenet. q̃ offẽ
ſum tenet ĩ memoria. qui irã ⁊ odiū ſuat ĩ cor-
de. Suffocare ẽ ſtrãgulare vl' ſtringẽ ꝑ gulam.
⁊ q: gutture loq̃mur. ille ſuffocat ꝓximū. q̃ ver
ba excuſatiõis nõ audit. In quo oñdiẗ auſteri-
tas. in repetẽdo vindictã a ꝓximo. Vñ Remig.
ↄſeruū ſuffocare ẽ in fratrẽ ꝑ vindictã exarde-
ſcere. Tenens g̃ ſuffocat eū. dicẽs redde qđ de-
bes. ſcꝫ tormẽtū ꝓ iniuria. ꝓ v̾bis verbera. Et ꝓ
cidens ꝑ penitẽtiaꝫ rogat eū dicẽs: pacientiam
habe in me. i. ꝑce mihi. ⁊ oĩa reddã tibi. Qua
ſi dicat. paratus ſū ſcđm poſſibilitatẽ meã ſatiſfa
cere: ⁊ vt dicit Remigiꝰ. emẽdabo iudiciõ vel cõ
ſilio eccl'ie qđ deliqui. Attẽde q̃ eadẽ verba ꝓtu
lit ↄſeruus ſupplicãs. q̃bꝫ ſupplicando a dño re-
miſſionẽ meruerat malus ſuus. Sed vt dic Cri
ſo. Hec v̾ba ingratus ſuus reuerit⁹ nõ ẽ. q̃bꝫ
ſaluatꝰ eſt. Ille aũt nõ vult habẽ pacientiã pre-
ſtando dilatiõneꝫ. nec vult dimittẽ ſine vindicta
rancoreẗ. oñdens crudelitatẽ in mõ repetẽdi vin
dictã. Vñ Augꝰ. nõ talẽ inuenit iſte ↄſeruum.
qualẽ ille ĩuenerat dñm. Peciit ille dilatiõneꝫ ⁊
meruit remiſſionẽ: iſte q̃ miſc̃diaꝫ petebat dila
tiõnis. ſenſit penã ſuffocatiõis. Sed abiit in via
cayn a naturali pietate recedẽdo. ⁊ a familiari
tate ⁊ amicitia ꝓximi ſe alienãdo. ⁊ mittit eū ĩ
carcerẽ crudeliẗ affligẽdo: donec reddat debitū
plenarie ⁊ ad nutū ſatiſfaciẽdo. hic carcer infer
nus pt̃ intelligi. Totiẽs v̾o peccantẽ ĩ nos ꝓxi-
mū in carcẽ mittimus. quotiẽs eiꝰ culpe nõ in-
dulgemus: q̃ntum eñ ĩ nobis ẽ. dū nõ parcimꝰ
carceri dãnamus. Videntes aũt ↄſerui eius. ſ.
angeli q̃ ſcđm apocalipſim ↄſerui ſũt noſtri. q:
eiuſdem dñi ſumus ſui: q̃ ſiũt ſcꝫ crudeliẗ a ſer
uo in ↄſeruū ſuū. oĩa eñ opa q̃ agimꝰ ⁊ ſuppli
tia q̃ patimur vidẽt. ⁊ corã deo repſentãt. Tres
eñ teſtes habemꝰ a q̃bꝫ nõ abſcõdimur. ſcꝫ deū
angelos ſãctos ⁊ demones. Videntes: inquã. ↄtri
ſtanẗ de ingr̃titudĩe ⁊ culpa ſui. de afflictiõne et
pena ↄſerui. Angeli eñ ↄtriſtãẗ ad culpã. letã
tur ad penitẽtiã: ⁊ ferũt aĩas ad gloriã. ⁊ nar-
rant dño ſuo oĩa ad deū referẽdo. ↄquerẽdo ⁊
auxiliū implorãdo. Vel iſti ↄſerui ſũt eccleſiaꝝ
miniſtri. ⁊ quiq3 fideles ⁊ iuſti: q̃ videntes crude-

litatẽ hominū erga ꝓximos. vel aliquẽ fratreꝫ
remiſſionẽ peccatoꝝ adeptuꝫ. nõ velle miſereri
ↄſerui ſui: ↄtriſtaẗ. q: ad eãdẽ virtutem ꝑtinet
gaudere de bono ⁊ ↄtriſtari de malo: ⁊ narrant
dño. q: in oratiõne petunt a dño talia iudicari.
ad declaratiõeꝫ iuſticie. nõ ex liuore vindicte. vl'
dño narrare ẽ dolores ⁊ ↄtritiõnes corde in ſuo
affectu deo demõſtrare. Vel cū veniũt ad dñm.
id eſt ad p̃latū. qui vicẽ dei gerit in terris. denū
ciant ei mala facta ad finẽ correctiõis. Tunc vo
cat eum dñs ꝑ ſentẽtiã mortis. ⁊ de hoc ſecl'o mi
grare iubet. vt de oĩbꝫ rationẽ reddet. Vñ Re
migiꝰ. Hec vocatiõ nõ fit mõ intus ĩ ↄſciẽtia. ſꝫ
fit exterius ĩ iudiciõ. Et ait illi. Serue nequã. q:
nõ ẽ equꝰ ſed iniquus. recipiẽdo miſc̃diaꝫ et red-
dendo ĩmiſc̃diam ſeu iniuriã: omne debitū dimi
ſi tibi. id eſt magnã offenſã ĩ me ↄmiſſã. In hoc
ſcđm Criſ. patet magnū eſſe peccatū ingratitu
dinis: nã ꝓmo quãdo debitor erat decẽ miliū ta-
lentoꝝ. nõ eū nequã appellauit. nõ ſibi inſulta-
uit: ſed vbi ĩcurrit vitiū tãte ingratitudĩs aĩo
irato ait ei: ſerue nequã. q: peior ẽ effectus q̃ ꝓ-
mo. Nam ſcđm greg. ſicut boni ↄtumelijs effici
untur meliores. ſic ſemꝑ reprobi de beneficiõ ef
ficiunẗ peiores. Nonne g̃ oportuit ⁊ te miſereri
ↄſerui tui. remittẽdo parua: ſicut ⁊ ego tui mi-
ſertus ſū. remittẽdo maiora: nulla quippe inter
ueniente ſatiſfactiõne. ſed ob hoc ſolū: q: roga
ſti me. rogaſti dilatiõnem ſed meruiſti remiſſio
nem. Oportuiſſet q̃dem vt tali ꝓuocatus benefi
tio. totū etiã debitū relaxares rogãti. ſed tu eti
am qđ minꝰ eſt facere noluiſti. q: dilatiõeꝫ con-
cedere recuſaſti. Vbi Criſ. Si graue videẗ dam
nū afficere debuit lucrū: ſi graue videẗ ꝑceptū.
cogita premiū: ſi graue ſit remittere ei qui con
triſtauit. grauius eſt incidere in gehennã. ſcđm
Remigium. Seruus iſte nullum reſponſum le
gitur dediſſe domino. in quo demonſtratur. q̃
in die iudicij ⁊ ſtatim poſt hanc vitam. ceſſabit
omnis peccati excuſatiõ. Et iratus dominꝰ nõ
per affectum. ſed ſimilitudinem effectus homi-
nis irati. id eſt ad modū irati ſe habens penam
inferendo: tradet eum tortoribus. id eſt demoni
bus ⁊ miniſtris tartareis. qui in hoc ſunt diui-
ne iuſticie executores: quia tortores patimur in
pena. quos paſſi ſumus ſuaſores in culpa: quo
aduſq3 reddat ꝑ penam. vniuerſum debitū cõ-
miſſum per culpã. ⁊ hoc erit eternaliter ⁊ in ꝑ-
petuum. Quouſq3 enim ponitur pro infinito.
ſicut donec poniẗ ibi. non cognouit eam donec
peperit: ⁊ eſt ſenſus. ſemꝑ ſoluet. ⁊ nunq̃ ꝑſol-
uet: neq3 reddet aliquãdo. ſed ſemper penam lu-
et: nunq̃ enim reddere poterit. quia eternaliter
damnatus erit. Nam in inferno ſemper eſt red
ditio abſq3 acquiſitiõne. cum pena ſemper ma-
neat ſine fine: quia ibi non eſt locus redemptiõ-
nis vel ſatiſfactionis. ſed condẽnationis et pu-
nitionis. Qđ autem hanc totam ſimilitudinem
ad hoc attulerit. ipſe dominus eaꝫ modo quo di
ctum eſt. ad propoſitum adaptando exponit:
dicens. Sic et pater meus celeſtis faciet vobis

vniuerſum debitũ a vobis exigẽdo. ⁊ vos torto-
ribꝫ cruciãdos tradẽdo. ſcd̃m Criſ. Nõ dicit pa-
ter veſter. ſꝫ pater meus. nõ enĩ dignũ eſt homi
nis talis vocari patrẽ deũ. qui ita ꝑniciosus et
odioſus eſt. Ubi Hiero. Formidoloſa ſententia
ſi ꝑua fratri nõ dimittam⁹. magna nobis a deo
nõ dimittentꝰ. Et quia vnuſquiſqꝫ poteſt dicere
ore. nihil habeo ꝯtra eũ: habet deum iudicẽ qui
ſiſatõnem ficte pacis aufert: dicẽs. ſi nõ remi-
ſeritis vnuſqſqꝫ frĩ ſuo. nonſolũ ore: ſedetiãꝫ de
cordibꝫ veſtris. nõ ficta pace. ſed vera ⁊ integra
dilectõne. Quia nõ ſufficit labijs dimittere. ni-
ſi ora ⁊ corda ꝯueniant. Quidã enĩ dimittẽ no
lunt oĩno: qꝛ ⁊ malitiã ſeruant in corde. et vindi-
ctam dũ poſſunt exercẽt in oꝑe. Alij ⁊ ſi remit-
tunt ꝗ̃tum ad vindictã. ſeruant tamẽ cõceptum
odiũ ꝗ̃tum ad malitiaꝫ. Sed quiſqꝫ ſibi a dño
remitti deſiderat. oꝑtet vt vtroqꝫ mõ fratri re-
mittat: vt nec opere exerceat vindictã. nec cor
de reſeruet malitiã. Quia ſcd̃m Grego. Si hoc
qd̃ ĩ nos delinquitꝰ ex corde nõ dimittim⁹: illud
rurſus a nobis exigetꝰ. qd̃ nobis iã ꝑ penitẽtiã
dimiſſũ fuiſſe gaudebam⁹. Ubi ꝫ̃ non fuerit ca
ritatis ꝑſeuerãtia. nulla ẽ ſufficiẽs penitentia.
Unde a peccatis ſoluto dicitꝰ. Uade ⁊ ampli⁹ no
li peccare. Seculares ꝗ̃ꝫ leges. ꝓpter ingratitu
dines quoſdã reuocãt manumiſſos ad priorem
ſeruitutẽ. Sed ex his videtꝰ ꝙ pctã dimiſſa re
deant ꝓpter iteratã pctĩ ꝑpetratõnẽ. Ad hoc di
citur ꝯmuniter. ꝙ redeũt ꝑ aggrauatõeꝫ pecca
ti ſequẽtis: nõ ꝙ peccatũ ſequẽs ſit eque graue
ſicut oĩa p̃cedentia. ſed qꝛ grauius eſt ex ꝯpa
ratõne p̃cedentiũ. Uñ exigitꝰ ꝙ dimiſſũ fuerat.
nõ in ſe. ſed ꝗ̃tum ad ingratitudineꝫ dimiſſiõis
⁊ ideo dicuntꝰ oĩa redire. qꝛ ingratitudo ẽ re-
ſpectu dimiſſionis ꝗ̃ omniũ fuit. ⁊ ita quodam-
modo reſpectũ habet ad oĩa dimiſſa. Non ꝫ̃
redeũt ꝗ̃tuꝫ ad maculã ⁊ reatũ. ſed ꝗ̃tũ ad in-
gratitudinẽ. Qui enĩ poſt acceptã remiſſionem
ad peccatũ redit: magis delinquit. ꝙ ingratus
tãto beneficiõ extitit. ⁊ ita ingratitudo peccatuꝫ
recidiuatõnis aggrauat. Quidam ꝺo dicunt. ꝙ
pctã redeũt in ꝗ̃tuor caſibꝫ. ſcꝫ ꝓpter odiũ fra-
nũ. ꝓpter apoſtaſiã a fide. ꝓpter ꝯtemptũ ꝯfeſſi
onis. ⁊ ꝓpter dolorẽ de penitẽtia habita. Uñ ſũt
verſus. Fratres odit vbi apoſtata fit. ſpernit-
qꝫ fateri. Penituiſſe piget priſtina culpa redit.
Faciliter ꝫ̃ ⁊ merito ĩ te peccãti dimittes. ſi ꝗ̃n
tum tibi dimitti deſideras veraciter attendas.
Quia ſm̃ Criſ. ⁊ ſi ſeptuagieſſepties dimiſeris.
⁊ ſi oĩa ſimpliciter pctã ꝯceſſeris ꝯtinue ꝓxi
mo: ꝗ̃ntũ gutta aque ad pelagus infinitũ. tãto
magis et multoplus deficit tu⁹ amor ad ĩfinitã
bonitatẽ dei. cui⁹ ĩ neceſſitate ꝯſtitutus es. cuꝫ
iudicaberis ⁊ noxas tribueris. Et ideo hñ pctã
in deũ decẽ milibꝫ talẽtis. ⁊ pctã in ꝓximũ cen-
tũ denarijs ꝯparauit: qꝛ etiã eadem pctã. multo
grauiora ꝯmiſſa ſũt in deũ. ꝗ̃ in ꝓximũ. Doce-
mur ꝫ̃ hoc loco. vt ſicut dñs nobis dimittit ma-
iora pctã. ſic nos dimittam⁹ cõſeruis nr̃is mi-
nora in nos ꝯmiſſa. alioqn a nobis exiget debi

ta vniuerſa. Unde Aug⁹. Oĩs homo debitor ẽ
dei. ⁊ debitorẽ habet fratrẽ ſuũ. Ideo de⁹ iuſtus
ꝯſtituit tibi regulã ĩ debitore tuo. quã faciet et
ipe cũ ſuo. Unde ⁊ Criſ. Hec igitꝰ oĩa intelligen
tes. ⁊ hec decẽ milia excogitãtes. ſaltem hinc re
ſtinemus ad dimittendũ ꝓximis parua ⁊ vilia
Audiamus ĩmiſericordes ⁊ crudeles: quoniam
nõ alijs ſumus crudeles: ſed nobiſmetipis. Cuꝫ
memorari maloꝝ vis. excogita qñ tibipi malo
rũ rememoraris. nõ alij: qñ tua ligas pctã. nõ
ꝓximi. Duo itaqꝫ hinc querit ⁊ cognoſcere ad-
uerſum peccata noſtra. ⁊ alijs dimittere: et illõ
ꝓpter hoc. vt facilius hoc fiat. Qui enĩ ſua itel-
ligit. facilius ignoſcit ꝯſeruo: et nõ ſimpliciter
ab ore dimittere. ſed ⁊ a corde. Ne igitur dicas.
qñ ꝯuiciatus eſt ⁊ detraxit. ⁊ decem milia oꝑe
ratus eſt mihi mala. Quanto enĩ dixeris. tanto
magis monſtras eum benefactorẽ: dedit enĩ oc
caſionem abluẽdi peccata tua. Quare quanto
maiora ĩiuſta tibi fecit: tãto maioꝝ peccatorũ
dimiſſionis cauſa tibi ꝯſiſtit. Si ei voluerim⁹
nullus ĩiuſta nobis facere poterit. ſed et inimi-
ci maxime proderũt nobis. Uide ergo quãta lu
craris. manſuete inimicoꝝ ferens ĩprudentias
primũ quidem ⁊ maximũ peccatoꝝ remiſſionẽ.
ſcd̃m pacientiã ⁊ ꝑſeuerantiã. terciũ manſuetu
dinem ⁊ amorẽ hominũ. quartũ ab ira cõtinue
eſſe liberꝝ. ⁊ a triſticia que hinc eſt. Cũ his ⁊ ve-
nerabilis eris ⁊ ipe inimicis. ⁊ ſi demones fue-
rint: magis aũt neqꝫ habebis iam inimicuꝫ ita
diſpoſitus. Qd̃ aũt eſt maius ⁊ primũ. dei ami-
citiã: ⁊ ſi peccaueris venia potieris. Et iterum
non memoriã maloꝝ habeam⁹ in eos qui ledũt
nã nobis ꝓſũt maxĩe. niſi noſipos vindicaueri
mus. Rapuit ille. gracias egiſti tu ꝑ iniuſticia
⁊ glorificaſti deũ: infinitas fructificaſti merce-
des. Si aũt oraueris ꝓ eo. deo factus es ſimilis
Uides qualiter maxime lucramur ab alioꝝ ꝑ-
ſecutõe. Nihil ita deũ letificat. vt nõ reddẽ ma-
luꝫ pro malo. ymmo reddere contraria iniũctũ
eſt nobis. benefitia ⁊ oratõnes. Nõ ẽ quid diffi-
cilius ꝙ̃ memoria malorum. Hec igitur ſciẽtes
humiliemur. et debitoribus noſtris etiam gra-
tias agamus: fiunt eniꝫ nobis ſi philoſophari
volumus. maxime nonſolum indulgentie: ve-
rumetiam mercedis occaſio. Pauca ſiquidẽ da
mus. plurima recepturi. Quid igitur expetis
cum violentia. cum deceret ⁊ ſi ille vellet dare.
ei concedere. vt a deo totũ accipias. Nunc autẽ
omnia facis ⁊ litigas. vt nihil tibi dimittatꝰ tuo
rum. Quodcũqꝫ ergo debitores habes ⁊ pecuni
arum ⁊ laborum. omnes dimittens liberos. de-
um expete remuneratorem. Cuncta igitur ⁊ pe-
cunias ⁊ peccata debitoribus noſtris donemus
vt nobis retributõ optata ꝓueniat. Quodqꝫ ne
gleximus per aliam explere virtutẽ. hoc de ob-
liuione admiſſe in nos malitie adipiſcẽtes. eter
nis pociamur bonis. hec Criſoſt. Attende ⁊ hic
ſenecã qui dicit. Si magnanimis fueris. nun-
ꝙ̃ iudicabis tibi contumeliaꝫ fieri. De inimico
dices. Non nocuit mihi: ſed animum nocendi

habuit. ⁊ cū illū in pṗtate tua videris. vindictā
putabis vīdicare potuiſſe. Scito eñ honeſtū ⁊
magnū vīdicte eſſe gen⁹ ignoſcē. Et iteꝝ. iniu-
riarū remediuꝫ ē obliuio. hec Seneca. Et nota
hic. ꝙ ſm numeꝝ gradus aplici duodenū. ſunt
duodecī modi remiſſionū. Prim⁹ eſt baptiſmus
Unde ī euāgelio. Niſi qs renat⁹ fuerit ⁊c. Secū
dus eſt caritas. Unde etiā ī euangelio. remittū
tur ei pc̄ta multa ⁊c. Tercius ē elemoſina ⁊ ca
ritatis opa. Unde ꝓḃa ſicut aqua extiguit ignē
⁊c. Quartus ē fletus ⁊ lacrime. dicente dño: qꝛ
fleuit ī ɔſpectu meo. nō inducā mala in diebus
ſuis. Quintus eſt ɔfeſſio ⁊ penitētia. Unde pſal.
Dixi ɔfitebor ⁊c. Sextus ē afflictō corpis. Un
de aplus tradidit hmōi hominē ī interitū carnis
vt ſpūs ſalu⁹ ſit. Septim⁹ ē emēdatō morū vel
abrenūciatō viciorꝫ. Unde ī euangelio. ecce ſa-
nus factus es. iāampli⁹ noli peccare. Octauus
eſt īterceſſio ſanctorꝫ. Unde iacobo. infirmaẜ ali
quis īducat pṙbiteros ⁊c. Nonus ē miſcdie ⁊ fi-
dei meritū. Unde in euangelio. beati miſericor-
des. qm̄ ⁊c. Decim⁹ eſt ɔuerſio ⁊ ſalus ꝓximorꝫ
Unde Jacobo. q̄ ɔuerti fecerit peccatorem ⁊c.
Undecim⁹ eſt mutua remiſſio ⁊ īdulgentia. Un
de ī euangelio. Dimittite ⁊ dimittemī. ⁊ in hoc
loco pṡenti. Duodecim⁹ ē paſſio martirij ꝓ fide
eccl̄e. Unñ latroni ⁊ penitēti ac pacīeti dr̄ a dño.
Amen dico tibi. hodie mecū eris ī paḋiſo. Ex
hoc loco ⁊ pluribꝫ alijs euangelij locis ſalubria
habem⁹ remedia. ɔtra malū deſperatōnis. ⁊ ideo
nō deſperet aliqs cū multos habeam⁹ portus ſa-
lutis. Si eñ deſpaſti ꝓpter pcī magnitudineꝫ.
habes petrū q̄ negauit fidē. qḋ eſt maximū pec
catū. ⁊ tamē deus reſpexit eū. Si deſpaſti ꝓpter
pcī multitudinē. habes mariā magdalenam.
que ſeptē habebat demonia. i. vniuerſa pc̄ta. et
tñ de ea dictū eſt dimiſſa ſūt ei pc̄ta multa. Si
deſpaſti ꝓpter pcī turpitudinē. habes mulierē
in adulterio dephenſā. cui dictū eſt vade ⁊ ampli
us noli peccare. Si deſpaſti ꝓpter pcī infamiā
habes matheū publice ī theoloneo ſedentē. ⁊ ta
men dñs dixit ei ſequē me. Si deſpaſti ꝓpter pec
cati diuturnitateꝫ. habes latronē q̄ pſeuerauit
in malo vſqꝫ ad mortē. ⁊ tñ dictuꝫ eſt ei a dño.
hodie mecū eris ī paradiſo. Si deſpaſti ꝓpē pec
cati crudelitatē. habes paulū aplm lapidanteꝫ
ſtephanū. ḋ quo dictū ē vas electōis mihi ē iſte
Si deſpaſti ꝓpter recidiuatōeꝫ ſeu pcī iteratōꝫ
⁊ magnitudinē. habes h̄ auctoritatē expſſam ḋ
dimittēdo fratri ſeptuagieſſepties. vnde Bern̄.
Omnino ꝓpē māſuetudinē q̄ in te pḋicaẜ curri-
mus poſt te dñe ihu. audiētes ꝙ nō ſpnas pau
perē. pcṫorē nō horreas. Nō horruiſti ɔfitenteꝫ
latronē. nō lacrimātē peccatricē. nō chananeā
ſupplicantē. nō dephenſā ī adulterio. nō ſedentē
in theoloneo. nō ſupplicantē publicanū. nō ne-
gantē diſcipulū. nō pſecutorē diſcipulorū. non
ipos crucifixores tuos. Tam validus deniqꝫ es
ad iuſtificandū. ꝙ multis ad ignoſcenduꝫ. Cur-
rit ſponſa. currūt adoleſcētule: ſed q̄ amat ardē
tius. currit velocius. ⁊ ꝑuenit citius. Unñ ⁊ Cri

ſo. Liberi qppe nos arbitrij creauit deus. vt vo-
lūtate noſtra cū adiutorio dei qḋ volum⁹ facia-
mus. Si publican⁹ es. potes fieri euāgeliſta: ſi
blaſphem⁹ es. potes fieri aplus: ſi latro es. po
tes paḋiſi colon⁹ effici: ſi magus es. potes deuꝫ
adorare. Nec ē vlla malitia que penitētia non
ſoluaẜ. Et ideo tanꝙ pcipua malignitatum ele
git xpc. vt nemo vſqꝫ ī finem ſemetipm deſpici-
at. Noli mihi dicere perij. noli mihi dicere pec-
caui. Et qdem medicū habes ſatis fortiorē te. et
potētiorē ꝙ infirmitas tua ē. Medicū habes vo
luntatē tuā ſi volueris. emendantē ⁊ potentē et
cupientē. Cū eñ nō ſubſiſteres fecit te: ⁊ qꝛ per
uerſus es effectus. multomagis emēdare te po
terit. Sed forſitan dices. Quō poterit peccator
ſimilis eſſe ſanctis. Noli requirē qua arte. noli
ſcrutari ratōnem: ſed crede clemētie ⁊ benigni-
tati diuine. Sed dicis grādia ſūt pc̄ta mea. ⁊ ī-
menſa ſcelera mea. Et qs eſt ſine peccato. Sed
ego: inquis peſſime. ⁊ ſup omnē hominē. Suf-
ficit tibi ad placandū deum. peccare deſinere et
benefacere. Dic tu prior: inquit. iniquitates tu
as vt iuſtificeris. Recognoſce quia peccaſti. et
ſi agnoueris. initiū correctōnis factuꝫ eſt tibi.
Suſpira. meſtus eſto. effunde lacrimas. Nec eī
aliud qḋ effudit meretrix illa. ſed lacrimis pe-
nitentiā ſociauit ⁊ ipa comite ꝑuenit ad fontē
Hec Criſ. Unde ⁊ Greg⁹. Ab ſpei ergo certitu
dine nulla nos malorꝫ noſtrorꝫ qualitas. nulla
quantitas frangat. Idcirco eñ omnipotēs de⁹
electos ſuos in quibuſdā lapſibus cadere pmit-
tit. vt alijs in culpa iacentibꝫ. ſi toto ad eū cor-
de ɔſurgant ſpem venie reddat. ⁊ eis plamenta
penitentie viā pietatis aperiat. Quia qui mul-
tos a ſuis iniquitatibꝫ iam ſanatos aſpicimus.
quid aliudꝙ ſuperne miſericordie pignus tene-
mus. Et iterū. Quid itaqꝫ ī hac re debem⁹ aſpi-
cere. niſi īmenſā miſcdiam ɔditoris noſtri. qui
nobis velut in ſigno ad exemplū penitentie po
ſuit. eos quos ꝑ penitentiā viuere poſt lapſum
fecit. Etenim nihil in his aliud video. niſi ante
oculos noſtros poſita ſpei et penitentie exem-
pla. Omnipotēs deus vbiqꝫ oculis quos imita-
ri debeamus: obicit. vbiqꝫ exempla ſue miſeri-
cordie opponit. Unde et Auguſtin⁹. Quecunqꝫ
neceſſitas cogit peccatorē ad īpenitentiam: nec
criminis quātitas. nec tēporis breuitas. nec vite
enormitas. nec hore extremitas excludit a venia
ſi pfecta fuerit volūtatis mutatō: ſed ī ampliſſi
mos ſinus. mater caritatis filios pḋigos ſuſci-
pit reuertētes. Et iteꝝ. Paẜ tradidit filiū ſuū q̄
redimēt ſuos. miſit ſpiritū ſcēm q̄ ſuos adopta
ret in filios: filiū dedit ī preciū redēptōnis. ſpi-
ritūſanctū ī ꝓuilegiū adoptōis. ſe totū ſeruat in
hereditatē adoptatis. Nemo ergo de dei pietate
diffidat. qꝛ maior ē dei miſcdia ꝙ nr̄a miſeria.
⁊ quiſqs ad eū toto corde clamauerit. exaudiet
illum qꝛ miſericors eſt. Tardi⁹ ſiquidem ei vide
tur peccatori veniā dare. ꝙ ipi pcṫori accipere
Sic eñ feſtinat reū abſoluē a tormēto ɔſciētie
ſue. qſi plus cruciet eū ɔpaſſio miſeri. ꝙ ipſum

miſerū ꝯpaſſio ſui. Unde etiā Criſ. Crede mihi
talis ē erga hoīez pietas dei. ꝙ nūꝙ̄ ſpnit peni
tentiā. ſi ei ſincē ⁊ ſimplicit̄ offerat̄: etiaꝫ ſi ad
ſūmū ꝗs venerit maloꝝ. ⁊ inde velit reuerti ad
veritatis viā. ſuſcipit libēter ⁊ amplectit̄. ⁊ fa-
cit oīa ꝗten⁹ ad priorē reuocet ſtatū. Un̄ ſup il
lo vbo cayn. maior ē iniqtas mea ꝙ̄ vt veniam
merear dicit aug⁹. Mētiris: inqt. cayn mētiris
maior ē dei pietas ꝙ̄ oīs iniqtas. Ecce expſſe
apparet ꝙ deſpauit. et ideo dic aug⁹. ꝙ ipē plus
turbauit deū ī deſpatōne ꝙ̄ ī fratricidio. ſic iu-
das ī deſperatōe ꝙ̄ in ꝓditōne. Un̄ Bern̄. O res
ꝯfuſa. o res mōſtruoſa. peccator deſperās de dei
miſcdia: cū cūcta pcc̄a originalia mortalia. ve
nialia ab origine mūdi ꝯmiſſa. diuine miſcdie
ꝯparata ſūt. quaſi vna gutta ad pelag⁹ totius
maris. Et breuiter dicēdo ſm Augu. ⁊ Grego.
Si vnus hō omniū hominū pcc̄a ꝑpetraſſet. et
velut cayn ⁊ iudas deſperaſſet. ꝑterea deus illi
veniā denegare iuraſſꝫ: ſi miſer ille ꝯtrit⁹ veni-
am rogaſſet. deus ꝓmus illi veniā nō denegaſ-
ſet. Et teſtāte auguſtino. ⁊ hiero. pcc̄a ꝑterita
nō nocēt ſi nō placēt. Multū etiā ſperare debe-
mus ī merito xp̄i. ſine quo nō poſſum⁹ ſaluari.
In merito em̄ xp̄i radicata ſūt oīa merita nr̄a
ſiue ſatiſfactoria pene. ſiue meritoria vite eēne
qr nec ab offēſa creatoris ſum⁹ digni abſoluti:
nec īmēſitatē premij qd de⁹ eſt digni ſum⁹ aſſeq̄.
niſi ꝑ meritū hoīs dei. Et ꝑcipue ī merito paſſi
onis xp̄i ē ſperandū. qr hec eſt miſeris ſpeciale
ſolaciū. Un̄ Bern̄. Paſſio tua dn̄e vltimū refu
giū. ſingulare remediū. deficiēte ſapiētia. non
ſuffragāte iuſticia. nō ſufficiēte ſāctitate. ſuccū
bentib⁹ meritis. illa ſuccurrit. Non ſolū autē a
deſperatōe: ſed etiā a vana ſpe ē cauendū. quia
vtrobiqꝫ magnū eſt ꝑiculū. Un̄ Aug⁹. Ex vtro
qꝫ hoīes ꝑiclitant̄. ⁊ ſperādo et deſperādo. Quid
igit̄ agit deus cū ꝑiclitātib⁹ vtroqꝫ morbo. Il-
lis q̄ ſpe ꝑiclitant̄ hoc dicit. Ne tardes cōuerti
ad dn̄m. neqꝫ differas de die in diē: ſubito em̄ ve
niet ira illi⁹. ⁊ in tp̄e vindicte diſꝑdet te. Illis q̄
deſpatōe ꝑiclitant̄ qd dicit. In quacūqꝫ die ini-
quus cōuerſus fuerit. oēs iniqtates ei⁹ obliui-
ſcar. Propter illos ḡ q̄ deſpatōe ꝑiclitant̄ ꝓpo
ſuit eis īdulgētie portū. ꝓpt̄ illos vo q̄ ſpe ꝑicli-
tāt̄ ⁊ dilatōnib⁹ illudūt̄. fecit diē mortis incer-
tū. Quādo veniet vltim⁹ dies: neſcis. Ingratus
es. qr hodiernū habes ī quo corrigaris. ⁊ craſti
nū expectas forte nō addet̄. Et itēꝝ. Ne deſperā
do augeam⁹ pcc̄m. dat⁹ eſt nobis penitētie por-
tus: rurſus ne ſperādo augeam⁹. dat⁹ ē nobis
dies mortis īcertus. Et itēꝝ. latro agnouit. pe-
trus negauit: ī petro demōſtrat̄. quēꝙ̄ iuſtum
nō de ſe debē ꝓſumē: in latrone nō impiū ꝯuer-
ſū deſpare debē. Timeat ḡ bonus ne pereat ꝑ ſu
ꝑbiā. ⁊ mal⁹ ne deſperet ꝓpt̄ multā malitiā. hec
Aug⁹. Un̄ ⁊ Grego. Habete fratres mei fiduci-
am de miſcdia ꝯditoris nr̄i: ⁊ ad miſericordē iu-
dicē. dū adhuc expectat cū lacrimis venite. Cō
ſiderātes nāqꝫ ꝙ iuſtus ſit. pcc̄a vr̄a nolite ne-
gligere: ꝯſiderātes vo ꝙ pius ſit. nolite deſpera
re. Et iterū. Sic aūt nos miſcdia ei⁹ refouet.
vt nullo mō negligētes reddat: ſic pcc̄a ꝑturbet
vt mēs ī deſpatōez nō ꝓruat. Quia ⁊ ſi ꝓſumen
tes metuim⁹. ⁊ metuētes ſperam⁹: eternuꝫ re-
gnū citi⁹ adepturi ſum⁹. Un̄ etiā Criſ. Ne au-
deamus q̄ ſtam⁹: ſed dicam⁹ nobiſipis. Qui eſti
mat ſe ſtare. videat ne cadat: neqꝫ deſperemus ſi
cecidim⁹. ſed dicam⁹ nobis. Nunqd q̄ cadit non
reſurget: Etem̄ multi in ipm̄ celi verticē aſcen
derūt. ⁊ a ſcena ⁊ ſcurrilitate ad āgelicā ēnſla-
ti ſūt vrbanitatē: ⁊ tantā oñderūt virtutem vt
demones abegerit. ⁊ multa ſigna opati fuerīt.
Et hoꝝ qdeꝫ plene ſūt ſcp̄ture. ⁊ plena vita exē
plis nobis. Et itēꝝ. Null⁹ eoꝝ q̄ in malitia ſunt
diffidat. nemo in ꝟtutib⁹ exiſtēs dormiet: neqꝫ
h̄ cōfidat. multotiens em̄ meretrix ꝑtranſibit:
neqꝫ ille deſpet. poſſibile em̄ eſt ei ⁊ primos per
tranſire. hec Criſ.

Oratō.

VE mihi miſero. qr cū ad pcc̄a q̄ feci iſpi
tio. ⁊ ſupplicia ītelligo. q̄ ꝓ hiis pati de-
beo. nō ꝑuū timorē habeo. Quid ḡ re-
manebo q̄ſi deſpatus. ſine ꝯſilio. ſine adiutorio
Ad te fontē pietatis ⁊ miſcdie ih̄u xp̄e. curro ⁊
feſtino. in q̄ iam tot ⁊ tātas pcc̄ores ablutos vi
deo ⁊ agnoſco: tuāqꝫ ieffabilē miſcdiam exoro.
vt mihi ſic ꝯcedas in ꝓſenti. mecuꝫ ⁊ cū miſtris
tuis ꝯputatōem facē. ac ꝯſeruis meis pcc̄a ſua
dimittē. ⁊ mea emēdare: vt ī futuro qn̄ ꝑſona-
liter ratōez ponē volueris cū ſeruis tuis. dimit
tas mihi que tibi debeo ⁊ proximis Amen.

De cauſa dimittendi vxorem. ⁊ de paruulis domino oblatis. Capitulum .X.

POſt hec venit dominus
ih̄s de galilea in fines iudee trāſior-
danē. Oīs quippe ꝓuincia iudeoꝝ
generaliter dicebatur iudea. ad di-
ſtinctionē aliarū gentium: verūtamen meridi-
ana eius plaga in qua habitabant tribus iuda
⁊ tribus beniamin. ſpecialiter dicebat̄ iudea ad
diſtinctōnem aliarum regionū. que in ipſa con
tinebantur prouincia. ſcilicet ſamaria. galilea
decapolis. ⁊ relique alie ſite in ea. Narrantur er
go ea que in hac ꝓuincia ſcꝫ iudea fecit ⁊ docu-
it. ac paſſus eſt dominus: ⁊ primo que tranſior
danen ad orienteꝫ. vbi habitabant due tribus
ſcilicet manaſſe: deinde que circa iordanē quā-
do venit hiericho ⁊ bethaniam ⁊ hieruſaleꝫ. Et
ſecute ſunt eum de galilea turbe multe. Ex quo
patet deuotio populi ad eum. quia multe ſeque
bantur cauſa ſue predicatōnis audiende. aliqui
cauſa curationis impetrande. Ubi Criſoſto. Et
ſecute ſunt eum turbe multe. quaſi teſtimonia
ſalutaris doctrine eius. quaſi oues paſtorem in
manu ipſius genite et nutrite. ꝑducebant eum
quaſi paruuli filij patrē eius ꝑegere proficiſcē-
tem. Ipſe aūt tanꝙ̄ pater ꝓficiſcens. bona pi-
gnora caritatis filijs ſuis reliqt ꝓ exilijs reme-
dia ſanitatum. hec Criſoſt. Unde ſequitur ⁊ cu
rauit eos ibi ſcꝫ in iudea. et non ante ī galilea
vt gentes in eam miſericordiā ſeu veniam que

iudee parabaẗ admitteret. ⁊ ĩ ſignũ q ex iudea
gentibꝫ ſalus eſſet. Scd̃m orig. ſanauit dñs tur
bas trãſiordanẽ. vbi baptiſm⁹ dabaẗ: q; oĩs a
ſpũalibꝫ infirmitatibꝫ ĩ baptiſmo ſaluanẗ. Et
ſic patet q euãgeliſta ĩ vno verbo multa mira-
cula ſanitatũ includit. q; ꝓpter multitudinẽ mi
raculoꝝ nõ poterãt oĩa in ꝑticulari deſcribi.

Deinde ſubdiẗ narratõ de triplici religioſo-
rũ ꝑfectõne. ſcꝫ ↄtinẽtie. obediẽtie. ⁊ pauꝑtatis
⁊ ꝓmo de ↄtinẽtia cũ diciẗ. Et acceſſerũt ad eũ
ſcꝫ ihm pharizei. q ĩ ꝑplõ iudeoꝝ ꝑ alijs videbã
tur religioſi. tẽptãtes eũ ſcꝫ capere ĩ v̓bis. No-
tanda ẽ mentiũ diſtãtia ĩ turbis ⁊ pharizeis. he
ↄueniũt vt doceanẗ ⁊ ſui infirmi ſanenẗ. hi ac-
cedũt vt ſaluatorẽ ⁊ doctorẽ veritatis tẽptando
capiãt ⁊ decipiãt: has deuotõ pietatis. illos ſti-
mulus adduxit liuoris. Et dicẽtes. Si licet ho-
mini dimittere vxorẽ ſuã q̃cunq; ex cauſa. id eſt
ex leui cauſa. Hãc aũt q̃ſtionẽ ꝓponunt xp̃o ad
capiendũ eũ. q; reſpõſio ad vtrãq; partẽ calũni
abilis videbaẗ. Quia ſi diceret vxorem ꝑ libite
volũtatis dimittendã ⁊ aliã ducendã. pudici-
tie ꝑdicator ⁊ aſſertor: videẽẗ laxare frena carna
li ↄcupiſcẽtie. ⁊ ſibiꝑi ↄtraire. Si aũt diceret q
non. videreẗ ↄtra moyſen dicere q libellũ ꝑmi-
ſit repudij. Sed ipſe ſic r̃ſionẽ temꝑat. vt deci
pulaꝫ eoꝝ trãſeat: ⁊ reſpõdit ſola fornicatõnis
cauſa vxorẽ eſſe dimittendã. libellũ do repudij
ob duritiã ⁊ maliciã cordis eoꝝ a moyſe fuiſſe ꝑ
miſſũ. id eſt nulla lege punitũ. Permiſit aẗ hoc
nõ ſicut bonũ ⁊ licitũ: ſed ꝓpter maius malum
euitandũ: q; maluit ꝑmittẽ diuorciũ. q̃ ob odi
um vxorẽ vel deſideriũ ſcd̃arũ nuptiaꝝ fieri ho
micidiũ. Jſta aũt ꝑmiſſio nõ abſoluebat eos a
pc̃o. ſed tñ a pena legali: q; nõ fuit imperium
dei ſed hoĩs. diſſiĺatio ĩ tollerãdo minus maluꝫ
ne maius fieret. Deus eñ nõ eſt ſibi ↄtrarius:
vt aliud añ iuſſerit et aliud nũc impet. Moyſes
q̃deꝫ nec ꝑcipiẽdo nec ↄcedendo nec indulgendo
hoc mãdauit: ſꝫ diſpẽſando. ſuſtinẽdo. ⁊ ꝑmittẽ
do. ↄſilio ſpũſſancti ne peiora fierẽt hoc tolera-
uit. Sic apl̃i ꝑmiſerũt ſcd̃as nuptias. ꝓpter in-
cõtinentiã hominum. ⁊ malas eoꝝ volũtates.
Juxta eñ ꝑmariã ĩſtitutõeꝫ. nõ fuit niſi vnica
vinci: ſꝫ ꝓpter ĩcontinẽtiã hominũ. trãſeũt mõ
ad ſcd̃as nuptias. Vñ cũ de duobꝫ malis min⁹
toleraẗ. hui⁹ ꝑmiſſio diciẗ diſpẽſatõ. q̃ſi diuerſo
rũ penſatõ: qñ duo mala q̃ſi eque librãẗ. vt vide
atur qd̃ eoꝝ peius ſit et ꝑponderat. Eſt aũt tri-
plex ꝑmiſſio. ſ. Cõceſſionis. vt cũ abbas ↄcedit
monacho ꝓpter ĩfirmitatẽ veſci carnibꝫ. illici-
tis q̃dem ꝓpter votũ. ſed nũc licitis ꝓpter ↄceſſi-
onem abbatis ⁊ cauſã neceſſariã. Jndulgentie
vt ꝑmiſſio ſcd̃arũ nuptiaꝝ. Vnde aplus. Vxor
viro defũcto nubat cui vult ĩ dño. hoc aẗ ſcd̃m
indulgẽtiã dico. Qd̃ ſi culpa eſt: venialis ẽ. Su
ſtinẽtie vt ꝑmiſſio libelli repudij. qd̃ ſuſtinuit
moyſes nõ deus: q; de⁹ hoc crimẽ puniuit tꝑali
ter vel eternaliter. qd̃ moyſes nõ puniuit tꝑali
ter. Eſt eĩ ꝑmiſſio ſuſtinẽtie. quãdo deus ꝑmit-
tit nos peccare: q non ↄcedit illud fieri nec di-

ſpenſat. ſed ſuſtinet. i. ꝑ paciẽtiã expectat. So-
lam q̃ fornicatõeꝫ ponit dñs cauſã diſcidij. iu-
bens ceteras moleſtias ꝓ fide ↄiugij ⁊ caſtitate
ſuſtineri. Et intellige diſcidiũ q̃tum ad cohabi
tatõnem ⁊ debiti redditõnem: nõ tamẽ q̃tuꝫ ad
vinculũ matrimonij. qd̃ nõ ſoluiẗ niſi ꝑ mortẽ.
⁊ ergo nec vir nec mulier poteſt ↄtrahere alte
ro viuente. Vnde Raban⁹. Vna ergo ſolũmo-
do carnalis eſt cauſa. id eſt fornicatõ: vna ſpũa
lis hoc eſt timor dei vt vxor dimittaẗ. nulla au
tem cauſa ẽ vt viuẽte ea que relicta eſt alia du-
caẗ. Spiritualiter ꝑ vxorẽ que nõ dimittitur
niſi ꝓpter fornicatõeꝫ. intelligiẗ anima. cui⁹ vir
eſt xp̃c. qui nũq̃ aĩam niſi ꝓpter fornicatõnem
pc̃ti dimittit. ꝑ quã xp̃c a nobis recedit. Mora
liter qui dimittit vxorem ſuam ſpũalem. ſcꝫ ec
cleſiam. ⁊ ducit ſcꝫ pinguiorẽ mechatur: nõ eñ
querit ſpũalem fructum: ſed temporale lucrũ.

Propoſito ergo qd̃ eſt neceſſitatis in virtute
ↄtinentie. ↄſequẽter ponitur illud qd̃ eſt ſuꝑero
gatõnis ⁊ ↄſilij. ſcꝫ ↄtinentia ab omni actu ve-
nereo. Diſcipuli eñ hoc audiẽtes. q vinculum
matrimonij eſt indiſſolubile. ⁊ moti ex v̓bis ei⁹
dixerũt ei. Si ita eſt cauſa homĩ cum vxore. q
nõ poſſit eam niſi modo predicto dimittere. nõ
expedit nubere. Ac ſi dicant. Meli⁹ eſt ſimplici-
ter ↄtinere ꝓpter onus ⁊ graue pondus vxoruꝫ
⁊ multa incõmoda que poſſũt inde venire. Vn-
de Criſ. leui⁹ eſt ↄtra ↄcupiſcentiã ꝑliari. ⁊ con
tra ſeipm̃. q̃ ↄtra mulierẽ malã. Vnde ⁊ Hiero.
Graue põdus vxor eſt. ſi excepta cã fornicatõ-
nis nõ licet eã dimittẽ. Quid eñ ſi temulẽta fu
erit. ſi iracũda. ſi guloſa. ſi vaga. ſi morboſa. ſi
iurgatrix. ſi maledica: timẽda erit hmõi. et erit
volum⁹ nolumus ſuſtinẽda. Cum eñ liberi eſſe
mus. volũtarie nos ſuituti ſubiecim⁹. Et dixit
dñs r̃ndendo diſcipulis. Nõ oĩes capiũt verbũ
iſtud ↄtinentie. ſcꝫ vt impleãt et ſe ↄtineant. q;
non oĩes capere volunt. nec omnes acceptum
habent: audiet eñ luxurioſus ⁊ diſplicet ei. ſed
q̃bus datum eſt a deo ex ſpeciali munere. quia
ſtatus altus eſt. ad quẽ non valemus. niſi ex g̃-
tia aſcendere. Vnde dicit ſapiẽs. q nemo pt̃ eſſe
ↄtinens. niſi deus det. Ac ſi dicat. Nõ caſu: ſed
fortuna virgines fiũt. ſed q a deo petũt. ⁊ labo-
rant vt accipiant. Vnde Hiero. Nemo putet ſub
hoc verbo. vel fatũ vel fortunã introduci. q hi
ſũt virgines q̃bus a deo datũ ſit. aut quos q̃dẽ
ad hoc caſus adduxerit: ſed his datum eſt qui
pecierunt. qui voluerunt. qui vt accipent labo
rauerunt. Omni eñ petenti dabitur. ⁊ querens
inueniet. ⁊ pulſanti apietur. Vnde ⁊ Criſ. non
dixit nõ oĩes pñt. ſꝫ nõ oĩes capiũt. i. omnes
cape poſſũt. nõ tñ cape volũt. Si eñ quidã in
pugna cadũt: nos cadentiũ negligẽtie ĩputare
debemus. nõ difficultati virtutis. Qd̃ aũt dicit
quibꝫ datũ eſt: nõ hoc ſignificat. qm̃ quibuſdã
datur. quibuſdam non datur: ſed illud oſten-
dit. quia niſi auxilium gracie acceperimus. ni
hil ex nobis valemus. Quoniam autem volen-
tibus gracia non negatur. in euãgelio domin⁹

dicit: petite ⁊ habit̄ vobis. querite ⁊ īuenietis.
pulſate ⁊ apiet̄ vobis. Debet aūt volūtas p̄ce
dere. ⁊ ſic ſequit̄ gr̄a. Nam ⁊ gr̄a ſine volūtate
nihil opat̄. nec voluntas ſine gr̄a. Nam ⁊ terra
nō germiat niſi pluuiaꝫ ſuſceperit. nec pluuia
fructificat ſine t̄ra. hec Criſ. Et ne omnē cō
tinentiā putarēt laudabilē ⁊ meritoriā. ꝯſequē
ter diſtinguit eā triplicē. Prima eſt cōtracta a
natura. Scd̄a a caſu ſiue violētia. Tercia a vo
lūtate ⁊ gr̄a. Sunt enī eunuchi. i. ꝯtinentes. et
eſt grecū vocabulū ſm̄ yſidoꝝ. q̄ ſic nati ſunt ſi
ne inſtrumētis. ſiue frigide nature: q̄ ꝓprie dicū
tur caſtrati. q̄ſi caſte nati. Et ſūt eunuchi. q̄ fa
cti ſūt ab hoībꝰ. q̄bus ſecant̄ genitalia. q̄ ꝓprie
dicunt̄ ſpadones. a ſpata genē ferrei q̄ eunuchi
ſant̄. Et iſte due nō ſūt laudabiles. ⁊ nec meri
torie nec demeritorie: q: neceſſitate fiūt nō volū
tate. niſi in q̄tum p volūtatē acceptāt̄. Scd̄m
Hiero. inter hos ſecūdos. ꝯputant̄ ⁊ hi q̄ ſpecie
religionis ſimulāt caſtitatē. ſcꝫ ypocrite ⁊ appe
tentes vanā gloriaꝫ ab homibꝰ ex quocūqꝫ ſuo
opere. Et ſūt eunuchi. i. cōtinentes. qui ſeipos
caſtrauerūt: nō p mēbroꝝ abſciſionē. ſed p ꝯcu
piſcētie repſſionē. ⁊ ſe caſtitati ſeu caſte viuere
volūtarie deuouerāt ꝓpter regnū celoꝝ. q̄ ꝓprie
dicunt̄ eunuchi. i. bene viuētes. ab eu qd̓ eſt bo
nū ⁊ nuchos qd̓ eſt victoria. q̄ſi boni victores. ⁊
hi merent̄. ⁊ ratōne volūtatis q: ſpontanea: et
ratōne actōnis. q: bona: ⁊ ratōne intentōnis. q:
recta: iſta enī tria pficiūt meritū. Hec ḡ tercia
ꝯtinētia. q̄ eſt p volūtatē repmentē ꝯcupiſcē
tiā ab actu venero. victorioſa dicit̄ ⁊ laudabil̄.
⁊ ſola ē meritoria. Vn̄ Criſ. Illa ē glorioſa cō
tinētia: nō quā trāſgredi nō pt̄ neceſſitas debi
litatis corpis. ſed quā ꝯplectit̄ voluntas ſancti
ꝓpoſiti. Et iteꝝ. Cū aūt dicit q̄ ſe caſtrauerunt.
nō mēbroꝝ dicit abſciſionē. ſed malaꝝ cogitatō
nū incēptōeꝫ. Etenī ꝯcupiſcētia habet fontes
p̄cipue a propoſito incōtinendi ⁊ mēte negligē
te. Et ſi ipa ſobria fuerit naturaliū motuū nul
lū eſt nocumētū. Nec ita abſciſio mēbri ꝯprimit
tēptatōnes ⁊ trāquillitatē facit. vt cogitatōnis
frenū. Sed q: talis ſtatꝰ altus ē. nec poſſunt
oīes ad hoc attingē. ſed ſolū pfecti: ideo īfert
dn̄s hortādo milites ſuos: dicēs. Qui pt̄ capere
⁊ implē capiat. cū adiutorio dei vt ſit caſtꝰ. vel
intelligat q̄ dico: vel q̄ pt̄ pugnare ꝯtra carnē.
pugnat ac ſupet ⁊ triūphet. Et ē vox hortātis
ad ꝯtinētie brauiū nō iubentis. Quaſi diceret.
Vnuſq̄ſqꝫ ꝯſideret an v̄ginitatis ⁊ pudicitie p̄ce
pta implē queat. Tantū ſbonū nō ē neceſſitatis
ſed ſupererogatōis: nec ē hoc p̄ceptū. ſed ꝯſilium
cuilibet offert̄. nemi īponit̄. q̄ pt̄ ꝯtinere ꝯtine
at. Habito itaqꝫ de pfectōe ꝯtinētie ſiue caſti
tatis. ꝯſequēter agit̄ de pfectōe obedientie ſiue
humilitatis. ⁊ hoc ꝯmendatōe puuloꝝ. p q̄s de
ſignant̄ hūiles ⁊ obediētes: q: ſicut puuli nō p
pria volūtate ſed alteriꝰ ducunt̄. ita humiles ⁊
obediētes alteriꝰ volūtate ⁊ imperio mouent̄.
Vnde dicit Beda. q hec lectō humilitatis magi
ſterio plena micat. que videlicet īnocentes ac

ſimplices ad dn̄i graciā ptingere poſſe demon
ſtrat. Dum ergo dn̄s ih̄s de caſtitate diſſereret
tūc oblati ſūt ei puuli ex deuotōne offerentium
vt manus eis imponeret ⁊ oraret. id eſt vt ma
nu et voce benediceret. Conſuetudo enim fuit
apud veteres. vt puulos benedicēdos offerrent
ſenioribꝰ: ⁊ impoſitō manuū ortum habuit ab
antiquis patribꝰ. qui volētes benedicere puu
lis imponebāt eis manus. Videtes igitur iudei
xp̄m moribꝰ ſenē. vita ſanctū. doctrina ſapiētiſ
ſimū. ⁊ de caſtitate loquentē: ⁊ habentes eum ſi
cut ꝓphetā. obtulerūt ei infantes. vt eis manus
imponens ⁊ orans. benediceret manu p tactū.
⁊ voce p oratōnē. In quo dat̄ intelligi. q puu
lis ſufficit p fidem alioꝝ ad xp̄m afferri. Diſci
puli v̓o labori magiſtri ꝯpacientes. et ꝓpter eiꝰ
dignitatē. ꝓhibebant ⁊ increpabāt offerentes
non q nollent infantibꝰ a ſaluatore et manu et
voce benedici. ſed quia timebant eum poſt tam
longos ſermones īportunitate offerentiū gra
uari ⁊ offendi. Xp̄c autē ⁊ ſi fatigabat̄ corpore
non tamen animo: quia ei placebat. ⁊ p̄ualuit
ac vicit fortis eius affectus quo hoīm ſalutem
cupiebat. vt nullus a ꝯſecutōne ſue ſalutis ꝓhi
beretur. Sic fatigatus ex itinere. non curans
famē aut cibos ad ꝯuerſionem ſamaritanoruꝫ
quoꝝ ſalutem fameſcebat. ſe ꝯuertit. Vbi Ori
ge. Hec ergo debemꝰ attendere. ne eſtimatione
ſapientie excellentioris ⁊ profectus ſpiritualio
ris. contēnamus quaſi magni puſillos eccleſie
prohibentes pueros venire ad ih̄m. hec Orige
nes. Paruuli etiā poſſunt dici pauperes et ge
neris infimi: per diſcipulos autē impedientes
ne xp̄o offerantur. poſſunt accipi eccleſie recto
res vel religioſi: qui ꝓpter paupertatē vel gene
ris infimitatē repellunt tales a promotōne vel
receptōne. q̄uis ſint apti et digni. ꝓpter qd̓ im
pedientes arguūtur ore xp̄i. Vnde dominus in
digne ferens dixit diſcipulis. Sinite paruulos
venire ad me. apud quē nō eſt perſonarū acce
ptio: ⁊ nolite eos ꝓhibere cōminatōnibꝰ terrē
do. vel malis exemplis corrūpēdo: q: iſti ſunt fi
gura ⁊ forma vere humiliū. quoꝝ familiaritatē
ego volo ⁊ ꝯſortiū. In quo debit p̄latis exēplū
corrigendi oſtiarios ſuos. pauperuꝫ acceſſum
ꝓhibentes. Vnde Criſo. Nolite vetare pueros.
Naꝫ ſi ſancti futuri ſunt. quid vetatis filios ad
patrem venire. Si aūt peccatores futuri ſunt.
vt quid ſententiā condēnatōnis profertis. ante
q̄ culpam videatis! Nam q̄les modo ſūt meū ē.
quales autē poſtea futuri ſūt. ipſoꝝ erit. Qd̓ ḡ
meū eſt: honorate. qd̓ at̄ illoꝝ erit: miſeramini.
Et ſubiūgit. Taliū ē enī regnū celoꝝ. non dicit
iſtoꝝ. ſed taliū: vt non tam etatem q̄ humilita
tem et innocentiam cōmendet. Non omnium.
ſed talium. id eſt ſimilium. et illorum qui ſimil̄ē
habent humilitatem et innocentiam. per ſtu
dium et laborem: et qui tales ſunt per mores
et virtutes. quales ſunt puuli per naturam et
etatem. Puerorum enī anima. ab omnibꝰ ma
lis eſt pura: ⁊ magiſtra innocētie ⁊ hūilitatis:

et nullus poteſt intrare ī regnū celoꝝ. niſi fue-
rit inocens et humilis. qꝛ nihil inqnatū intra-
bit ī illud. Unde ſcdm Hiero. Nō ait iſtoꝝ ſꝫ ta-
liū. vt oñderet nō etatē regnare. ſꝫ mores. ⁊ his
q̄ ſimilē haberēt inocētiā ⁊ ſimplicitatē. pmiuꝫ
repromitti. de q̄bꝫ apl'us: nolite pueri fieri ſen
ſibꝫ. ſꝫ malitia puuli eſtote. ſenſu aūt pfecti. vñ
⁊ Ambro. Non etas pferē etati. alioqn obeſſet
adoleſcē. Cur ḡ pueros aptos dicit eē regno ce
loꝝ. Fortaſſe qꝛ malitiā neſciāt. fraudare non
nouerīt. referire nō audeāt. ſcrutari ignorent.
opes. honorē. ābitionē nō appetāt. Sꝫ nō igno
rare iſta virt⁹ eſt: ſꝫ cōtēnere. Nō eñ virtus eſt
nō poſſe peccare ſꝫ nolle. Nō igiē pueritia: ſed
emula puerilis ſimplicitatis bonitas deſignaē.
Uñ etiā Criſ. Et nos itaqꝫ ſi volum⁹ fieri here-
des celoꝝ. virtutē hāc cū multa poſſideam⁹ dili
gētia. Etenī ab oībꝫ malis pura ē pueri anīa
⁊ eoꝝ q̄ ↄtriſtauerūt nō memoranē. ſed ſicut ad
amicos accedit ſicut nullo facto. ⁊ q̄tūcunqꝫ a
matre flagellat⁹ fuerit hāc inq̄rit ⁊ p̄ oībꝫ eā
appreciaē: ⁊ ſi reginā oñderis cū dyademate. nō
p̄ponit hāc matri cilicio ſupindute: ⁊ neceſſa-
rijs nihil plus inquirit: nō triſtaē ī quibꝫ nos.
puta damno pecuniaꝝ ⁊ talibꝫ: nō letaē in q̄bꝫ
nos. in tēpraneis his: nō reſpicit ad pulcritu-
dines corpoꝝ. ꝓpter hoc dixit. Hoꝝ eñ ē regnū
celoꝝ: vt electōne hec operemur. que a natura
pueri habēt. hec Criſ. Sūt aūt decē ꝓprietates
bone ī pueris quas q̄ imitaē. regnū celoꝝ ↄſeq̄-
tur. que ſūt. inocentia. mūditia. obediētia. ſim
plicitas. hūilitas. veritas. maloꝝ illatorū īme-
moratō. fortuitoꝝ nulla reputatō. et p̄ſentium
valde paruoꝝ ad ſufficientiā acceptō. Dein
de puulos ſibi oblatos dñs dulciter ſuſcepit: et
ↄplexans eos. ⁊ ī vlnis detinēs: in ſignū q̄ ſim-
plices ⁊ hūiles puros ⁊ deuotos diligit: ⁊ man⁹
eis imponēs. vt viris ↄtinētibꝫ grām ſui auxilij
ↄferendā ſignificaret: bñdixit illos aliqua vo-
cali bñdictōne que ſcripta nō ē. vt hūiles ſua be
nedictōne dignos oñderet. Sic ſpūaliter quoti
die hūilibꝫ man⁹ imponit. cū eis grām ⁊ auxiliu-
um tribuit. qꝛ hūiles ſpiritu digni ſūt ei⁹ grā ⁊
benedictōe: de⁹ eñ ſupbis reſiſtit. hūilibꝫ aūt q̄
ſe manibꝫ ⁊ ptati ei⁹ ſubiciūt. dat grāꝫ. In quo
hūiliū dignitas oſtēdiē. q̄ tanta bona merenē.
Uñ dicit Hiero. q̄ hūilitas ſola obſeruatrix eſt
cuſtoſqꝫ v̄tutū: et nihil ē qđ ita deo gratū faciat
⁊ hoībꝫ. q̄ntū ſi vite meritꝫ magni. ſed hūilita-
te infimi videamur. Et bene hūiles puulis ⁊ in
nocētibꝫ ↄpauit. qꝛ hūilitas maculas pctoꝝ la
uare. ⁊ inocētiā reddere ↄſueuit. Uñ Bern. De
cor anime hūilitas ē. Nō a meipō hoc dico. cuꝫ
ꝓpheta pōꝛ dixerit: aſpges me yſopo ⁊ munda
bor: hūili herba a pectoris purgatiua. hūilitatē
ſignificās. hac ſe poſt grauē lapſū rex ꝓpheta la
uari ↄfidit. ⁊ ſic inueīt quendā inocētie recupa
re candorē. Et ſciendū q̄ xp̄c man⁹ imponendo
puulis inſtituit. ⁊ iniciauit ſacramētū ↄfirma-
tōnis. cui⁹ miſteriū poſtea ↄtulit apoſtol'. Unde
puuli ī fontibꝫ criſmate ↄſignanē ab epiſcopis
qui in eccl'ia dei locū obtinēt apoſtoloꝝ: p ipo-
ſitionē eñ manuū apoſtoloꝝ ↄferebaē ſpūſſan
ctus. ad robur ⁊ ↄfirmatōeꝫ fideliū. cui⁹ ipoſitō
nis manuū locū obtinet p̄dictū ſacramētū. Cō
ſidera nunc. q̄ntum xp̄c ſimplicitatē ⁊ humilita
tem ac inocētiā puuloꝝ diligit. q̄bꝫ tanta fami
liaritatis ⁊ beniuolētie ſigna oñdit: et ſtudeas
p poſſe puulos imitari. ⁊ v̄tutes eoꝝ habere. vt
valeas cū ipis regnū celoꝝ poſſidere. Oratō.

Domine ihū xp̄e q̄ nos ad ↄtinentiā es
hortatus. da qđ hortaris. et tribue mi-
hi fragili caſtitatē mētis ⁊ corpis: ⁊ qui
puulos venire ad te voluiſti. ⁊ eis man⁹ impo-
nens bñdixiſti: preſta mihi miſero vt ſim puu-
lus ī oculis meis. quatēn⁹ graciā inueniā ī ocu
lis tue maieſtatis: ⁊ qđ puuli poſſident p natu-
ram. ego ↄſequar miſericorditer p graciā tuaꝫ.
vt meritis omniū puuloꝝ ⁊ humiliū tibi placē
tium. ego vltimus omniū te rectore. te duce me
rear ad te puenire. ⁊ a te benedictōne in celeſti
bus munerari Amen.

De pfectōne pauptatis. Capitulum. XI.

Habito de perfectōne ca

ſtitatis et obedientie ſeu humilita-
tis. ↄſequēter agit de pfectōne pau
pertatis. Et ecce enim vnus adole-
ſcens genu flexo ante ihm interrogauit eū: di-
cens. Magiſter ꝓpter doctrinā ſanā. bone ꝓpter
vitam ſanctā: qđ boni faciēdo. vitam eternam
poſſidebo? ſm Bedā. audierit iſte a dño. tm̄ ſi-
miles puulis dignos eſſe regno dei: ⁊ ideo certi
or eſſe deſiderans de ingreſſu regni. nō p pabo-
las. ſed aperti⁹ poſtulat ſibi exponi. q̄bꝫ meritis
vel operibꝫ vitam eternā poſſit ↄſequi. Ihs aūt
reſpondit ei. primo q̄tum ad eius cogitatōneꝫ.
quia iſte cogitabat ihm eſſe purum hominem.
licet crederet eum eſſe ſanctū. bonū doctorem.
⁊ ideo quaſi reſpondēs eius cogitatōni: dixit ei
Quid me dicis bonū? quaſi diceret. Ex quo me
credis purū hominē. non debes me vocare bo-
num. Nemo eñ bonus niſi ſolus et vnus deus.
hoc eſt dictū. Deus eſt ſolus bonus eſſencialiē.
p ſe ⁊ a ſeipō: ⁊ nullus alius. quia alij pticipati
ue. per ipſum ⁊ ab ipō. Unde Criſ. Hoc autem
dicens nō excludit homines a bonitate. ſed a cō
patione bonitatis diuine. Quaſi diceret domi-
nus. Quare me dicis bonū cum non credas me
eſſe deum? Si vo ↄfiteris bonum credas etiam
eſſe deū. ſolus eñ deus natura eſt bonus. De-
inde ↄſequēter reſpōdet eius interrogatōni: di-
cens. Si aūt vis ad vitā ingredi. ſerua mādata
quaſi diceret: hoc ſufficit ad ſalutē. qđ amplius
eſt. non eſt neceſſitatis. ſed ſupererogatōnis. q̄a
ſm Hieroni. Iuſticia legis cuſtodita. non ſolū
bona terre: ſed et vitam conferebat eternam.
ſuo tempore conſequendā. Et quia adoleſcens
hec audierat. ſolicitus factus. interrogauit que
eſſent hec mādata. quorum obſeruantia eſt ne-
ceſſaria: hoc autēꝫ ſm Criſoſti. non temptans
fecit: ſed eſtimans alia quedam precepta eſſe